VANDAAG

ULRICO SCHOTBORG ...22...

Prikè: **Zoiets heet nou een Schot voor de borg**

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 8

VRIJDAG 10 JANUARI 1986

Nieuws in vogelvlucht

PARIJS — De voorzitter van de Westeuropese Unie, de Franse liberaal Jean-Marie Caro, heeft een overname van de Britse helikopterfabrikant Westland door het VS bedrijf Sikorsky "gevaarlijk" genoemd. Op lange termijn vindt hij het een gevaarlijke ontwikkeling voor de Europese industrie en voor het Europese defensiebeleid.

*****

TEL AVIV — De Israëlische regering zal besluiten deel te nemen aan het VS SDI onderzoek, aldus de Israëlische televisie. De VS heeft 18 landen uitgenodigd mee te werken aan het SDI-project.

*****

FORT-DE-FRANCE — Door virussen veroorzaakte kankers nemen over de gehele wereld voortdurend toe en kunnen over 15 jaar verantwoordelijk zijn voor de helft van alle tumors als de huidige voortschrijding zich handhaaft. Om dit te voorkomen dienen de diverse instituten de nu nog heersende onderlinge concurrentie op te geven. In deze geest vergaderen 70 kankerspecialisten uit 16 landen op Martinique. Hoog op de agenda staan AIDS, waarvan thans 20.000 gevallen bekend zijn, baarmoederhalskanker en leverkanker.

*****

WASHINGTON — Wegens poging tot illegale wapenuitvoer naar Iran zijn 2 Koreanen in de VS in staat van beschuldiging gesteld. Volgens de Washington Post ontvingen zij 80.000 dollar om 34 gyroscopen, die gebruikt worden in navigatiesystemen, via Tokio naar Iran te smokkelen. Iran heeft het afgelopen jaar al meerdere malen geprobeerd Amerikaanse militaire apparatuur te krijgen.

*****

DEN HAAG — Minister van den Broek heeft donderdag in Den Haag de VS maatregelen tegen Libië en Reagan's SDI-plannen besproken met zijn Noorse collega.

*****

BRUSSEL — De handelsbetrekkingen tussen Libië en de EG-landen worden gedomineerd door grootscheepse olieleveranties van Libië. Van de ruim 22,5 miljard Nederlandse gulden die Libië in 1984 aan zijn export naar de EG overhield is 22,2 miljard te danken aan de olie-export.

*****

BOSTON — Er bestaat nog geen middel tegen verkoudheid, maar wel hebben VS en Australische onderzoekers een middel gevonden dat besmetting voor een groot deel kan voorkomen. Het middel Alpha-2 interferon, in de vorm van een neusspray, is een kopie van een natuurlijk lichaamseiwit. Bij proeven bleek het wel effectief te zijn tegen de zogenaamde rhinovirussen, die verkoudheid veroorzaken, maar niet tegen andere virussen met hetzelfde effect en het werkt ook niet tegen influenza. Verder bleek bij 80 procent van hen die contact hadden met verkouden personen en het middel dagelijks toegediend kregen, dat zij niet verkouden raakten.

*****

WASHINGTON — VS ambtenaren zeggen dat Reagan een bezoek aan Grenada voorbereidt. Het eiland waar in 1983 het VS leger de marxistisch georiënteerde regering omver wierp. Hij bezoekt het eiland 20 februari om de "eerste overwinning in zijn buitenlandse beleid "te herdenken.

*****

TRIPOLI — Gaddafi zegt dat de VS bedreigingen tegen Libië dit land in handen van de SU drijft, net zoals Cuba indertijd. Een SU-patrouilleboot is inmiddels in de haven van Tripoli aangekomen. De VS onderminister Whitehead is naar Europa om de regeringen te overreden tot het VS standpunt.

*****

JOHANNESBURG — Bisschop Tutu zal uiteindelijk ook geweld kunnen goedkeuren als dit nodig is om een einde te maken aan apartheid. Hij is bang voor gebruik van kernwapens als blanke macht afbrokkeld. De uitspraak in het geding tegen Winnie Mandela is uitgesteld. In West-transvaal en Kaap waren ongeregeldheden. Een blanke doodde een zwarte die zijn auto met stenen bekogelde. Het beleid tegen de Nederlander de Jonge is verhard. Nu beschuldigd in kader Wet Binnenlandse Veiligheid wat doodstraf en levenslang als maximum heeft. Zijn ex-vrouw Helene Passtoors, al een half jaar in eenzame opsluiting, wordt waarschijnlijk gelijktijdig berecht.

*****

DEN HAAG — EG-landen overleggen hoe zij ZA kunnen weerhouden van gewapend optreden tegen buurland Botswana

*****

INSBRüCK — Hoog boven de verkeerswegen in Insbrück zweeft Pjotr Fijas. Het opmerkelijke plaatje van de Pool, één van 's werelds beste schans- springers, werd gemaakt tijdens een oefensprong voor de komende wedstrijden

Na 7 jaar straf in koffie-affaire

Oehlers en McWilliam worden nu vrijgelaten

WILLEMSTAD — De twee Antillianen, Harold Oehlers en Donald McWilliam, die in verband met de bekende koffie- affaire zeven jaar in de Cubaanse gevangenis hebben gezeten, zullen op korte termijn worden vrijgelaten. Het benodigde reisgeld om naar Nederland te vliegen, is inmiddels door de familie- leden gestort.

Zoals bekend vond de koffie-affaire in 1978 plaats. Het ging hier om een transactie met Cuba van ruim acht miljoen dollar. De koffie bereikte het eiland echter nooit: het schip met de lading koffie zou onderweg gezonken zijn. Uit een onderzoek door Cubaanse autoriteiten bleek echter dat er een leeg schip tot zinken was gebracht. Oehlers en McWilliam, die volgens zeggen niet schuldig zijn aan deze koffiefraude, reisden af naar Cuba om daar het één en ander uit te leggen. Op het moment echter dat zij voet zetten op Cubaanse bodem, werden zij opgepakt en later tot acht jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Reeds na twee/derde van hun straf te hebben uitgezeten (twee jaar geleden), werd via het Ministerie van Buitenlandse zaken in Nederland, een verzoek ingediend tot vrijlating van de twee Antillianen. Dat verzoek werd gisteren ingewilligd, zo bevestigde directeur drs Eric Kleinmoedig van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen desgevraagd tegenover de Amigoe. Oehlers en McWilliam zitten nu zeven jaar en één maand gevangen.

Kleinmoedig sprak tegenover de Amigoe het vermoeden uit dat de toezegging tot vrijlating te maken heeft met het bezoek van de Nederlandse Parlementaire Delegatie aan Cuba. Deze delegatie heeft dit onderwerp naar alle waarschijnlijkheid wederom aan de orde gebracht met deze toezegging als resultaat, aldus Kleinmoedig. Ook in Nederland sloten officiele kringen in Den Haag deze mogelijkheid niet uit.

Oehlers en McWilliam zullen, naar alle waarschijnlijkheid deze week nog, naar Nederland afreizen. Of zij vandaaruit nog terugkeren naar de Antillen is niet bekend.

Vrouw aan het hoofd

NEW YORK — De geschiedkundige Barbara Aronstein Black, wordt de eerste vrouwelijke dekaan aan een Amèrikaanse universiteit. Zij zal deze functie op 4 februari aanvaarden aan de faculteit der rechtsgeleerdheid van de universiteit van Columbia, als de faculteit haar voordracht honoreert. Zij wordt daarmee hoofd van een van de beroemdste advocatenopleidingen van het land. Als doelstelling streeft Aronstein Black na het hoge peil van het instituut te bewaren. "Iedere dekaan heeft zijn eigen ideeën, stijl en talenten. Ik weet nog niet precies op welk vlak de mijne zullen liggen, de tijd zal het leren. Intussen wil ik het superbe niveau van de faculteit handhaven", aldus de 52-jarige geschiedkundige die vooral bekend is vanwege haar grote kennis van het Amerikaanse koloniale recht.

*****

PARIJS — Amnesty International verklaart dat vele honderden vermeende of echte tegenstanders van Irak in de afgelopen maanden geëxecuteerd zijn. Onder de slachtoffers talloze Koerden.

VAKBONDEN IN VS VOEREN AL ACTIES

Amerikaans congreslid tijdens Z-Afrika reis:

"Er moet een internationale boycot van Shell komen"

JOHANNESBURG / WASHINGTON — Apartheid is het slechtste systeem sinds het nazisme en er moet een internationale boycot van Shell komen, zo zei een lid van de Amerikaanse Congresdelegatie, Walter Fauntroy, sprekende in de kerk van dominee Boesak in Kaapstad. De delegatie brengt een meerdaags bezoek aan Zuid-Afrika. De kerk zat helemaal vol. Fauntroy is een democraat uit Colombia. Bij zijn oproep tot een internationale boycot van Shell klonken kreten zoals «Viva» en «Amandla» (vrijheid) in de kerk op. Shell dient volgens Fauntroy te worden geboycot "vanwege de voortdurende associatie van dit bedrijf met Zuid-Afrika". Fauntroy en Amerikaanse delegatieleider William Gray, beiden baptistische geestelijken, hielden een preek evenals Boesak, voorzitter van de Wereldalliantie van Hervormde Kerken. De dienst werd ook bijgewoond door de vier andere leden van de Congresdelegatie. Ook de Amerikaanse vakbonden en anti- apartheidsorganisaties hebben op een persconferentie in Washington tot een boycot van Shell en Shell-producten in Amerika opgeroepen. Om dezelfde reden: Shell is een van de steunpilaren van het Zuidafrikaanse apartheidsregime.

"Wij hebben Shell als een van de grootste multi- nationals uitgekozen", zei Randolph Robinson, voorzitter van de beweging voor een vrij Zuid-Afrika, een overkoepelend orgaan van anti-apartheids- organisaties in Amerika. "Shell is de eerste op de lijst, maar zeker niet de laatste", aldus Robinson, die als toekomstige boycot- kandidaten onder meer Mobil Oil, Exxon en IBM noemde.

In samenwerking met de AFL-CIO, de machtigste Amerikaanse vakbonds- federatie en burgerrechten- organisaties hopen de organisatoren de verkoop van Shell- benzine en olie- producten in de VS tot staan te brengen en tegelijk de Amerikaanse bevolking van het probleem van de apartheid te doordringen. Volgens Robinson is het evenzeer een educatieve campagne. Aan de boycot- organisatie nemen organisaties deel als de lerarenbond, verschillende ambtenaren- bonden, de mijnwerkersbond en de automobiel- industriebond, alle aangesloten bij de AFL-CIO.

"Ons primaire doel is een boycot van de Shell- pomp", zei Robinson op de drukbezochte persconferentie. Heel populair in Amerika is de Shell- creditcard, waarmee bij alle Shell-tankstations kan worden getankt. Er zijn naar schatting miljoenen van die kaarten in omloop in heel Amerika. Robinson had een groot bord meegebracht met de afbeelding van een "Shell- discreditcard", ondertekend door alle deelnemende organisaties. "Ik wil helpen apartheid te beëindigen, een systeem dat Zuid-Afrika tot slavernij brengt en tegelijkertijd Amerikaanse banen ondermijnt", zegt de tekst.

"Royal Dutch Shell speelt een sleutelrol in het apartheids- systeem door brandstof te leveren. Ik beloof geen enkel Shell- product te kopen", aldus de tekst van de discreditcard. De vakbonden hopen dat het argument van "Amerikaanse banen" bij de achterban zal aanslaan. Dat argument geldt met name voor de kolenmijn- werkers. Volgens Richard Trumka, voorzitter van de «United Mineworkers of America», zijn de Amerikaanse mijnwerkers het directe slachtoffer van wat hij noemt "slavenarbeid in de Zuidafrikaanse mijnen". Royal Dutch Shell exploiteert volgens Trumka via een van zijn dochter- ondernemingen een van de grootste kolenmijnen van Zuid-Afrika, waar zwarte arbeiders tegen hongerlonen onder primitieve omstandigheden werken. "Royal Dutch Shell exporteert zijn kolen, die gewonnen worden onder voorwaarden van slavenarbeid om op de wereldmarkt te kunnen concurreren", aldus Trumka. "Dat ondermijnt de Amerikaanse kolenmijnen en is een bedreiging van de levensstandaard van de Amerikaanse mijnwerkers".

Hetzelfde geldt volgens Trumka voor andere industrie- takken als staal en fruit-in- blik. Evenals andere vakbondsleiders legde hij op de persconferentie de nadruk op het humanitaire element van de boycot, dat ook zonder het belang van de Amerikaanse arbeiders overeind blijft.

Shell Oil Company, de Amerikaanse dochter- onderneming van Royal Dutch Shell, veroordeelt de apartheids- politiek van Zuid-Afrika, maar betreurt de boycot waartoe de Amerikaanse vakbonden en anti- apartheidsgroeperingen hebben opgeroepen. In een verklaring zegt Shell Amerika als werkgever "volledige rassen- gelijkheid na te streven". Shell noemt de boycot "unfair en misplaatst", omdat Shell Amerika op geen enkele manier in staat is Shell Zuid-Afrika of de Zuidafrikaanse regering te beïnvloeden. Shell Amerika is een dochter- onderneming van de Royal Dutch Shell, die geheel eigendom is van de moedermaatschappij.

Hondurese bisschop: priester gemarteld

TEGUCIGALPA — Een Hondurese priester is zonder enige reden samen met vier van zijn gelovigen aangehouden en gedurende zijn detentie gemarteld. Deze beschuldiging is geuit door de bisschop van Comayagua, mgr Gerardo Scarpone. De Hondurese bisschop uitte de klacht in een gesprek met journalisten.

Volgens de bisschop van het in centraal Honduras gelegen bisdom werd de priester Eduardo Mendez afgelopen zaterdag door twaalf leden van de Cobra- politie- eenheid aangehouden. Hij werd tussen vier uur 's middags en tien uur 's avonds door deze politiemannen gevangen gehouden en lichamelijk en geestelijk gefolterd. Uiteindelijk bracht men hem in de buurt van een retraitehuis. De 38-jarige priester is pastoor van het plaatsje Taulabe op 160 kilometer ten noorden van de hoofdstad. Men nam ook de vier parochianen mee die zich bij de priester bevonden toen men zijn inval deed. Later liet men de priester aan zijn lot over. De bisschop noemde het optreden van de politie illegaal en arbitrair. Het enige wat de politie heeft losgelaten tegenover pastoor Mendez is dat hij zou hebben deelgenomen aan vermoedelijke subversieve activiteiten. Mgr Scarpone zei dit niet te kunnen geloven. Volgens hem gaat het om een vervolging van de Hondurese katholieke kerk.

Volgens de bisschop heeft de politie ook nog op zo'n vijftig bewoners van Taulade geschoten die probeerden te voorkomen dat men de priester meenam. De kwestie is bij de Hondurese bisschoppen- conferentie aan de orde gesteld. Een officiele verklaring daarvan is te verwachten. Bij de politie wilde men de zaak niet bevestigen noch ontkennen.

Kennedy mag Chili binnen

SANTIAGO — Hoewel Chili aan de Amerikaanse Democratische senator Edward Kennedy een «beleefdheidsvisum» heeft verleend zodat hij Chili kan binnenkomen laat het militaire bewind wel duidelijk merken dat hij eigenlijk niet welkom is. Kennedy is aan een reis begonnen langs Latijnsamerikaanse landen waar recentelijk het burgerbewind is teruggekeerd. Hij bezoekt Brazilie, Uruguay en Argentinie en wilde ook Chili bezoeken als een teken van morele steun aan het Democratisch verbond waarin elf partijen samenwerken voor de terugkeer van de democratie. Kennedy zal in Chili door geen enkele autoriteit worden ontvangen. Dit wegens zijn «onvriendelijke en discriminerende houding» tegen het Chileense bewind, aldus de minister van Buitenlandse zaken Jaime del Valle. Tot het laatste ogenblik was het onzeker of Kennedy Chili zou kunnen aandoen. Volgens Del Valle heeft de houding van Kennedy Chili schade berokkend. Het was Kennedy die in 1976 een resolutie lanceerde met een verbod op de levering van wapens aan Chili totdat de mensenrechten er zouden zijn verbeterd.

Armero monument

ARMERO — Het Colombiaanse rampstadje Armero is tot nationaal monument verklaard door president Belisario Betancur. Daarmee wil men de nagedachtenis eren van de 23.000 inwoners van Armero die bij de uitbarsting van de vulkaan Nevado del Ruiz van 13 november omkwamen. Toen werd hun stadje door een dikke laag modder verstikkend van de aardbodem weggevaagd. Het door de modder bedolven gebied zal voortaan Park van de nationale hoop worden genoemd. Er mag niets gebouwd worden tenzij een kapel en een gedenkteken voor de slachtoffers van de ramp. Verder zullen er bomen worden geplant. Dit betekent dat het aanvankelijke plan om de stad te herbouwen van de baan is.

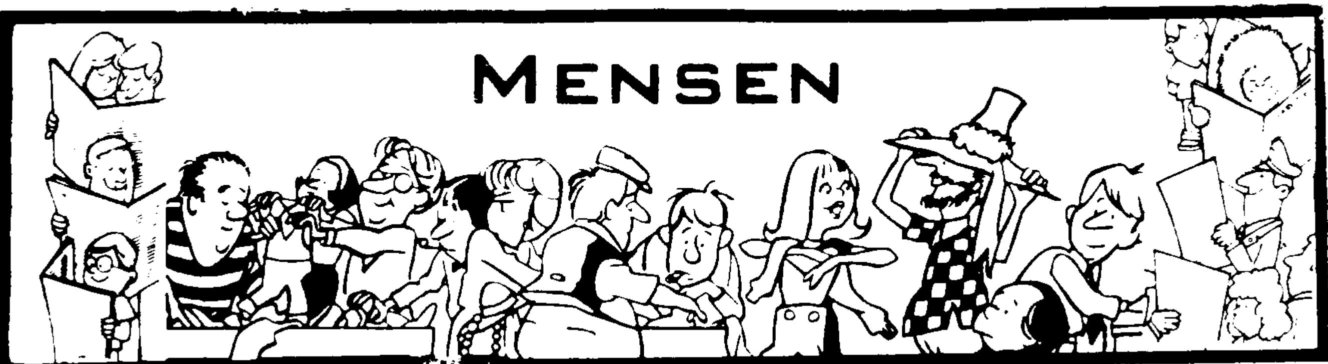
Berlinski: Financiering Bushiri nog niet rond

ORANJESTAD — Voor Tele-Aruba verklaarde de minister van Economische zaken, dr. Leonard Berlinski, dat de plannen wat Bushiri Beach Hotel betreft nog niet helemaal rond zijn. Het gaat namelijk om het zo efficiënt mogelijk functioneren van de Hotelvakschool. Gezocht wordt naar de beste manier om geen problemen te krijgen. Minister Berlinski liet weten dat hard gewerkt wordt aan de lijst van projecten en zaken die aanstaande maandag tijdens het bestedingsoverleg met minister drs. Jan de Koning besproken zullen moeten worden. Er staat veel op onze verlanglijst en we zullen zien wat mogelijk is.

Wederom zal Aruba een beroep doen op minister drs. Jan de Koning om toch de garantie- verklaring van de Nederlandse Crediet Maatschappij te verkrijgen voor de financiering van vernieuwing en uitbreiding van het Aruba Palmbeach Hotel. De bewindsman wees er nog eens op dat het begin voor de nieuwe regering niet bepaald gemakkelijk is, niet alleen vanwege de schade aan meubilair enz., maar bovenal de complete bestuurlijke chaos die werd aangetroffen. Wat de wet voor olie- exploratie/ exploitatie betreft vertelde minister dr. Berlinski dat spoedig bij de Staten dit ontwerp zal worden aangeboden.

*****

TOKIO — Japan weigert te voldoen aan het SU verzoek om een verbod van nieuws rond het komend bezoek van Sjevardnadze aan Japan van 15 - 19 januari. Een van de onderwerpen is de Koerilen-archipel, die de SU in de Tweede Wereldoorlog veroverde op Japan.

Het ziet er naar uit dat binnenkort het drinken van een kopje KOFFIE DUURDER gaat worden. De koffieprijzen zijn onlangs sterk gestegen, nadat opnieuw een rapport is verschenen waarin verwacht wordt dat de Braziliaanse koffie- oogst dit jaar gehalveerd zal worden als gevolg van een droogteramp. Onder normale omstandigheden produceert Brazilië ongeveer eenderde deel van de wereldkoffie- export, maar de huidige oogst heeft zeer te leiden onder een rampzalige droogte. Eerdere prijsrecords dateren van 1977 toen de Braziliaanse koffieoogst werd getroffen door een vorstperiode. Veel koffieplantages zijn in de jaren daarna verplaatst naar gebieden die dichter bij de evenaar liggen. Daar dreigen echter weer andere gevaren.

*****

Een LERAAR in Indonesië is onlangs tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld omdat hij met een van zijn leerlingen intiem was geweest op de Indonesische vlag. De 45- jarige leraar had de vlag van de school als laken gebruikt om gemeenschap te hebben met de leerlinge, in ruil voor hulp bij examens. De rechtbank oordeelde de leraar schuldig aan pornografie van het nationale zinnebeeld. De man beloofde de leerlinge telkens weer, "hand op de vlag", dat hij haar zou trouwen.

*****

Dit is de Poolse Franciscanes ZUSTER ZOFIA DOBROWOLSKA, bezig met haar dagelijkse metselwerk. Zij bouwt in Leopoldow in het zuidoosten van Polen een tehuis voor oude mensen, die geen familie meer hebben. Dagelijks metselt zij zo'n 600 bakstenen.

Een 15-jarige SCHOLIER in een Franse stad is door een bejaarde doodgeschoten omdat hij bij een sneeuwballengevecht met kameraden teveel lawaai zou hebben gemaakt. De politie arresteerde de 77-jarige Marius Bray. Het incident deed zich voor, toen de jongelui het wachten op de bus tegenover de woning van Bray bekortten met sneeuwballen gooien. De 15- jarige werd in het hoofd geschoten en zwaargewond. Later overleed hij.

*****

Nederlandse OUDERS die een aan heroine verslaafd kind financieel ondersteunen kunnen het bedrag dat zij daaraan uitgeven als buitengewone lasten aftrekken van hun belastbaar inkomen. De Hoge Raad heeft deze uitspraak gedaan. De belastinginspecteur wilde die aftrekpost niet toestaan en ook in hoger beroep werd de aftrekbaarheid afgewezen. De Hoge Raad heeft echter de vrouw in het gelijk gesteld. Bijna twee jaar geleden mocht een vader die heroine betaalde voor zijn zoon om te voorkomen dat die zou gaan stelen, de door hem gemaakte kosten aftrekken als buitengewone last.

*****

Het dagblad "LIBERATION" in Parijs heeft onlangs een fantasienummer met het nieuws van over een jaar gebracht. Daarin staat dat een Frans eiland- in het zuiden van het Stille- Zuidzeegebied met de naam Bora Bora zich van Frankrijk heeft afgescheiden. Het Amerikaanse "Starwarsproject" is voor vijf miljard dollar opgelicht en er is leven geconstateerd op een planeet in het zonnestelsel van Barnard. Liberation, een blad dat graag glazen huisjes ingooit en dat de kwaliteitskrant Le Monde als meest gelezen krant van Parijs heeft voorbijgestreefd, verwezenlijkt in zijn fantasienummer het schrikbeeld van president Mitterrand voor ogen staat namelijk dat Jacques Chirac premier wordt. In Amerika is intussen het wat Liberation noemt "Starwarsgate" gaan spelen. Het congres stelt een onderzoek in naar de diefstal van vijf miljard dollar van het SDI- project van defensie vanuit de ruimte. De Washington Post en de New York Times indertijd vooraan bij de watergate- onthullingen spreken over de grootse zwendel van de eeuw. In het verre zonnestelsel van Barnard is inmiddels leven op een ander planeet ontdekt, maar wie vond het als eerste, Frankrijk, Spanje de VS of de SU. Volgens Liberation geldt het nieuws van nu uit Libanon ook voor januari 1987: gevechten tussen het oosten en westen van Beirut, 300 doden en leiders die zich om hulp wenden tot Syrië.

*****

Er zijn POLITICI in de VS die in de verkiezingsstrijd wel eens hun jasje uittrekken om de schijn te wekken dat ze kunnen meedoen. EVELYN ARROYO, die een plaats wil in de onderwijsraad van Hoboken een stad op de oever van de rivier de Hudson met uitzicht op New York City, heeft er haar jurk bij uitgetrokken en de hele stad aan het praten gezet. In een verkiezings- advertentie in de plaatselijke krant ziet men haar in een verleidelijke pose, gekleed in een zijden onderjurk die de schouders vrijlaat. Eronder staat: "Voor een nieuwe aanpak". De 21- jarige kandidate zegt dat niemand haar campagne ernstig heeft genomen. En omdat niemand in haar binnenste kan kijken heeft ze de buitenkant laten zien. De reactie in Hoboken is dat het allemaal niet zo erg was geweest als ze het bij het jasje van haar mantelpak had gelaten. Maar wat ze nu heeft gedaan werd haar niet in dank afgenomen en werd ook niet een voorbeeld voor de jeugd genoemd.

*****

Het Franse weekblad "Paris Match" moet aan CAROLINE VAN MONACO, mevrouw Stefano Casirghi, 45.000 frank schadevergoeding betalen. Dit besliste onlangs een rechtbank in Parijs omdat het tijdschrift een reeks clandestien genomen foto's van de prinses en haar zoontje had gepubliceerd.

De Amerikaanse acteur en regisseur WOODY ALLEN is in New York druk bezig met de voorbereidingen van een nieuwe film. Voor zijn vriendin, de actrice Mia Farrow, maakt hij even tijd om met haar te gaan lunchen. Mia is in gezelschap van haar achtste kind, een geadopteerde baby uit Chili. De actrice heeft meer kinderen geadopteerd. Ook heeft zij zonen en dochters uit haar vroegere huwelijk met de dirigent André Previn.

*****

In het Louvre in Parijs is een RIJKSMUSEUM van de FRANSE MODE ingericht, dat op 28 januari door president Mitterrand geopend wordt. In het museum is de geschiedenis van de kleding van de achttiende eeuw tot 1940 te bezichtigen. Er is al een klein kostuummuseum van de gemeente Parijs in een elegant 19e-eeuws herenhuis, maar volgens het ministerie verdient de couture als een van de grootste exportprodukten van Frankrijk meer aandacht. Het nieuwe museum, dat 50 miljoen frank heeft gekost, begint met een expositie die de band laat zien die Franse schrijvers leggen tussen literatuur en mode.

*****

BLANKE TELEVISIEKIJKERS in Zuid- Afrika leggen grote belangstelling aan de dag voor lessen in de Zulu- taal, waarmee de Zuidafrikaanse televisie deze week is begonnen. Tal van blanken zitten 's avonds om half zeven voor het scherm, waarop drie zwarte leraren een blanke student leren wat "goedemorgen" en "hoe gaat het" is. Twee maal per week is de voertaal in het Engels en de andere twee cursusdagen zijn in het Afrikaans. De bijbehorende lesboeken zijn al uitverkocht en worden herdrukt. Grapjes over de grote populariteit van de Zululessen circuleren ook volop. "Wat is het verschil tussen een optimistische blanke en een pessimistische blanke? De een leert Zulu, de ander Xhosa. Zulu is de taal van Zulu- leider Buthelezi, voorstander van een dialoog met de regering en Xhosa is de taal van Nelson Mandela, de gevangenleider van het African National Congress.

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Curaçao Plaza Hotel
Drugstore Holiday Beach Hotel
Drugstore Concorde Hotel
Boekhandel Eddine, Hotel Las Palmas
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko La Palma, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Samson, Saliña
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Caracasbaaiweg
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West / Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Rocky IV* (14 jr.); 24.00 uur *Erotisch Geweld* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Moments of Love* (18 jr.); 24.00 uur *Blood Debts* (18 jr.).

.....

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Battle of the planets; 17.00 Three stooges; 18.15 Agedres na plaka chiki; 18.30 Telenovela: «Guadalupe»; 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 «10» Minut pa karnaval; 20.20 Combat; 21.30 New wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Resumen Take Two; 23.55 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 22.00 Estreno: «Today it's me, tomorrow you»; 23.30 Sluiting.

*****

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
11 januari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 12 januari 1986 om 08.00 uur:
Dokter Da Costa Gomez, Spreekkamer: Marie Pampoen, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 614460 b.g.g. 625822 / 625614.

12 januari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 13 januari 1986 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Spreekkamer: Marie Pampoen, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613131 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
10 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 13 januari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Nivillac, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 76280/76281; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana- Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
10 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 13 januari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Wiedijk, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658 / 641605, spreekuren: **(zaterdag)** 10.00-11.00/17.00-18.00 uur en **(zondag)** 10.00-11.00/16.00-17.00 uur;; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez en Spong)

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Van Velthoven, tel.: 76728 pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575; Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
11 januari: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg z/n (nst. 157A).
12 januari: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

*****

DIVERSEN
KARNAVAL
20.00 uur Prinsenbal met de Limburgse Kabrieten in Hotel Holland;
20.00-01.00 uur «Ban Pega Pega» - parkeerplaats Colon.

FESSKA: 20.00-22.00 uur cursus «Wonderen in de Bijbel» gegeven door prof. dr. L. Hermans - aula Universiteit.

KERK JANDORET: 19.00 uur H. Mis i.m.v. Raúl Römer daarna een lezing over het leven van Raúl door Sidney Joubert en Enrique Muller.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
KARNAVAL: 21.00-04.00 uur «Sangura ta zumm» - Blauwbaai.

TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur «The Victoria» (S.J.) - vert. SELMA.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
TENTOONSTELLING: 16.00 uur officiële opening expositie van schilderijen van Wim Snelders - Avila Beach Hotel.

TOERISTENSCHIP: 06.00-24.00 uur «Royal Odyssey» (Aca) - vert. SELMA.

«SWEET SUGAR»: 08.00 uur fietstocht voor de jeugd (start: Strada via Koraal Specht nr. Pietermaaiplein).

KARNAVAL: 06.00-18.00 uur «Zoukla den Awa» - Blauwbaai.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consiënciesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur: activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE (Pietermaaiweg 84, 1e verdieping): openingstijden maandag en woensdag van 17.30-19.30 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: geopend iedere dag van 08.00-15.00 uur; op zondag reeds vanaf 06.00 uur. Voor rondleiding en andere activiteiten tel.: 640363.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen en bloedsuikergehalte te bepalen - nieuw gebouw Kraankliniek Rio Canario.

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Marlys Douglas- Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT-MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay-shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het Donkerebomenbos

door: Marten Toonder

01715 — Ook heer Ollie had last van de veranderlijke wind, die joelend door de bomen joeg en zijn jaspanden deed wapperen. Hij had al een heel eind gelopen zonder ergens een teken van leven te zien, en tenslotte begonnen de zwiepende takken en de krakende stammen hem erg te bedrukken.

"Nergens een herberg", prevelde hij klappertandend, terwijl hij op een open plek steun zocht tegen een doorbuigende boom. "Hier is niets dan wildernis, en de wind huilt akelig, en het is koud. Ik had beter aan boord kunnen blijven".

Hij keek met tranende ogen om zich heen, en beklemd stelde hij vast dat hij tussen al dat bewegende gewas de weg was kwijtgeraakt, zoals zijn gewoonte was.

"Met mij gaat het bergaf", klaagde hij. "Alles is vijandig tegen me; zelfs de natuur. Het lijkt alsof die bomen..."

Op dat moment gierde er een hevige vlaag door het bos, en de woudreus die zich achter hem bevond, raakte hem met een maanbeschenen tak vol op de schedel, zodat hij buiten kennis tussen de dorre bladeren stortte.

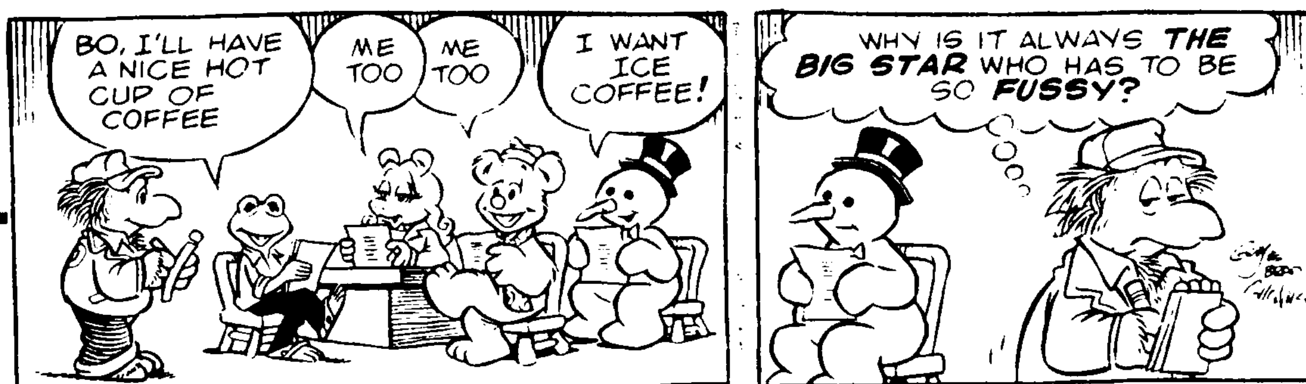
In Bommelstein werd de bediende Joost juist gewekt door het gieren van de wind om zijn torenkamer, en hij richtte zich ongerust op.

"Geen wonder dat ik slecht slaap", dacht hij in de koude tocht. "Ik heb mij tot mijn leedwezen niet delikaat gedragen tegenover heer Olivier, al heb ik dan ook de politie verwittigd. Maar wie weet, in welk ongerief hij zich nu bevindt, zonder zijn warme chocolademelk?"

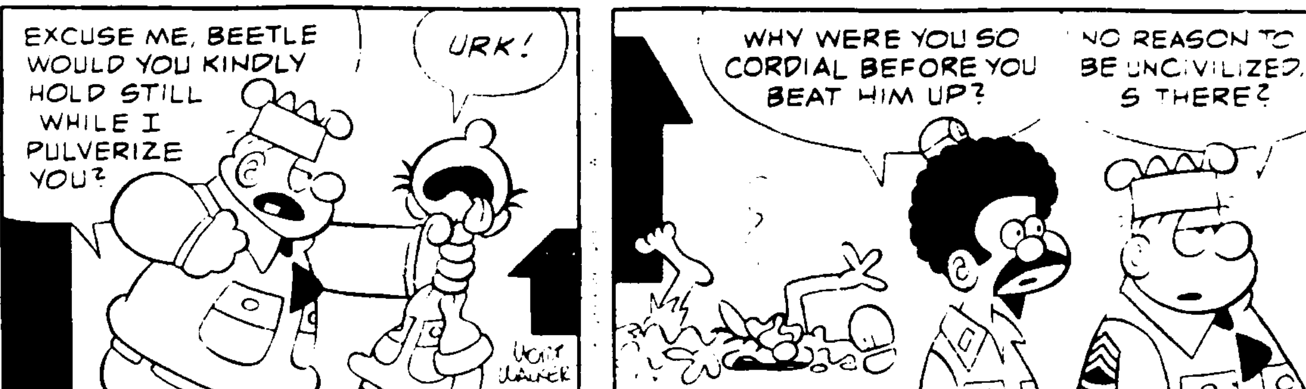
HENRY — By Dick Hodgins

Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY — By Mort Walker

QUINCY — By Ted Shearer

PNP FEL GEKANT TEGEN ZEVENDE GEDEPUTEERDE

In tumultueuze raadsvergadering:

MAN-gedeputeerden tot het BC toegetreden

WILLEMSTAD — De MAN- kandidaten mevrouw Lucille Wout en de heren Angel Salsbach en Reintje Martina zijn tijdens een vanmorgen gehouden openbare eilandsraads- vergadering gekozen tot gedeputeerden van het Curaçaos Bestuurscollege. Dat bestaat, vooruitlopende op de benoeming van de Frente- kandidaat Tolinchi Pietersz, nu naast de MAN- vertegenwoordigers uit de "oude" DP- gedeputeerden Agustin Diaz, Henky Gummares en mevrouw Raquel Reuyl- Raven. Met de verkiezing van de MAN- gedeputeerden en het formele afscheid van de PNP- ers Hueck, Monte en Thomas, is de laatste hand gelegd aan de nieuwe DP-MAN-Frente coalitie. Een motie afkomstig van de PNP- fractie, de voorgenomen uitbreiding van het aantal gedeputeerden tot zeven te laten varen, haalde het niet. Zo'n uitbreiding is volgens deze oppositiepartij onverantwoordelijk.

De vergadering verliep vanmorgen niet altijd even glad: het was het voormalige "onafhankelijke", sinds kort bij de PNP aangesloten, lid Schotborg die bij het begin van de vergadering een debat aanging met voorzitter Casseres. Schotborg meende namelijk dat de Eilandsraad na de toelating, vanmorgen, van het MAN- raadslid Moenir- Alam over 22 in plaats van de voorgeschreven 21 leden beschikte. Dit, omdat Reintje Martina, die tijdens dezelfde vergadering zijn ontslag als lid had gekregen, volgens hem tot op dat moment "en tot 12 uur vannacht" nog raadslid is. Juridisch gezien is dit volgens Schotborg niet in de haak. Een discussie hierover tussen de gezaghebber en Schotborg bracht geen oplossing, waarna stemming volgde. Het merendeel der leden bleek het met Casseres eens te zijn: het debat werd besloten.

De PNP, uit wiens houding vanmorgen duidelijk bleek dat men er kennelijk problemen mee heeft weer in de oppositie- banken te zijn terecht gekomen, kwam vervolgens met een motie waarin gepleit werd om het aantal gedeputeerden op zes te houden en niet met een uit te breiden. De slechte financiële situatie en de sombere vooruitzichten zouden dit niet toelaten, luidde een van de overwegingen. Ook werden de diverse bezuinigingsmaatregelen genoemd waardoor de uitbreiding, volgens de PNP, niet gerechtvaardigd is. Zoals bekend is inderdaad een wetsontwerp naar de Raad van Advies gestuurd waarin de uitbreiding van het aantal gedeputeerden verwoord is. De Staten (waarin MAN- DP en Frente ook over een meerderheid beschikken- red) zal uiteindelijk hierover moeten beslissen.

Tijdens het debat hierover, in de Curaçaose raad, stonden de PNP en de partners van de nieuwe coalitie lijnrecht tegenover elkaar. Daarbij kreeg ook gezaghebber Casseres een veeg uit de pan van PNP- er Hueck, die meende dat de gezaghebber "blijkbaar wel erg veel haast heeft omdat hij niemand laat uitpraten." Volgens het MAN- lid Salsbach is de uitbreiding wel op zijn plaats "omdat het vorige Bestuurscollege de vele werkzaamheden duidelijk niet heeft aangekund." Het DP- lid Bentoera ondersteunde hem. Papa Godett liet indirect weten de PNP- houding hypocriet te vinden. "Het is een bekend feit dat de PNP zelf ook dit plan had. Ik heb er zelf met George Hueck over gesproken", aldus Godett vanmorgen tijdens de openbare raadsvergadering. Hoofdelijke stemming wees uit dat de motie met 13 stemmen tegen en vijf stemmen voor werd afgewezen.

Na de stemming over de nieuwe gedeputeerden bleken de MAN - kandidaten Wout, Salsbach en Martina allen 13 stemmen op hun naam te krijgen.

Het MAN- lid Mayra Coffie werd tenslotte gekozen als voorzitter van de Centrale Commissie, waarna eveneens over de voordrachten van de eerste en tweede kandidaten voor het voorzitterschap van een drie- tal andere commissies gestemd werd. Wat betreft de commissie inzake kleine autobussen werd de heer Kosster (DP) als eerste kandidaat voorgedragen, terwijl de heer Godett voor zowel de commissie inzake toerwagens als die inzake huurauto's als eerste kandidaat werd voorgedragen.

Na besluit van de vergadering vond in het Bestuurskantoor de beëdiging plaats van Reintje Martina als gedeputeerde. Voor Lucille Wout en Angel Salsbach was dit niet nodig omdat men als raadslid aanblijft. Martina heeft evenwel, zoals uit dit artikel blijkt, vanmorgen zijn raadslidmaatschap neergelegd.

WILLEMSTAD — Tijdens een gistermiddag gehouden persconferentie stelde exploitant Martin Vlietman met veel trots de nieuwe general manager van het Princess Beach Hotel voor aan de pers. Zijn terugkeer naar de hotelsector is volgens Vlietman niet alleen een aanwinst voor het hotel, maar evenzo voor de gehele toeristen- industrie.

Op de foto: General manager Frank Maynard, exploitant Martin Vlietman, financieel manager Berend Prakker en de casinomanager van het Princess Beach Hotel.

''Uitdaging om hier te beginnen''

Maynard is nieuwe General Manager van Princess Beach

WILLEMSTAD — Het Princess Beach Hotel heeft, ter vervanging van Stanley Albertus, de heer Frank Maynard aangetrokken als General Manager van dit hotel. Zijn eerste zorg is het afronden van de bouwwerkzaamheden aan de kamers en de tuinen van het hotel die "eigenlijk allang klaar hadden moeten zijn."

Zo bracht gisteren exploitant drs Martin Vlietman op een persconferentie ter introductie van de nieuwe General Manager, naar voren. Vlietman prijsde zich gelukkig met de komst van Maynard die reeds geruime tijd in het hotelwezen werkzaam is, waarvan een groot aantal jaren als General Manager van hotels. De toeristen- industrie in het algemeen, en het Princess Beach in het bijzonder, is dan ook zeker gebaat met de komst van Maynard, aldus Vlietman gistermiddag.

Het grootste probleem in het Princess Beach Hotel is het feit dat de verbouwings- werkzaamheden nog steeds niet zijn afgerond. Zoals bekend werd in 1982 een groot deel van het hotel vernield door een flinke brand. De lobby, het casino, de bar en het restaurant zijn inmiddels weer opgebouwd. De kamers daarentegen laten veel te wensen over, terwijl ook het zwembad aan een opknapbeurt toe is. Het zijn uiteraard de toeristen die daar de dupe van worden en na één vakantie in zo'n rotzooi, niet meer naar Curaçao terugkomen, aldus Vlietman die de totale achteruitgang van het toerisme op Curaçao voornamelijk toeschreef aan de slechte conditie waarin de meeste hotels verkeren. Zoals bekend is men inmiddels wel aan de slag bij het Concorde hotel, waar alle kamers opnieuw worden ingericht, terwijl het Plaza hotel ook een opknapbeurt ondergaat.

Vlietman sprak gistermiddag de hoop uit dat de Holding Company nu inderdaad haar belofte zal inwilligen zodat het grootste deel van de werkzaamheden binnen een half jaar tot negen maanden is afgerond. "Frank Maynard zal daar zijn schouders onder zetten", aldus de exploitant.

"Terug naar doing what you do best", zo betitelde de sinds één dag nieuwe General Manager van het Princess Beach Hotel zijn stap terug naar het hotelwezen. "Ik zal het werk dat ik een jaar geleden onafgemaakt heb moeten laten liggen, nu afmaken", zo verklaarde Maynard die het een "uitdaging" noemde om van het hotel dat met ernstige bezettings- moeilijkheden kampt een goed draaiend hotel te maken.

Zowel Vlietman als Maynard verklaarden gistermiddag desgevraagd dat de problemen die zich in het verleden hebben afgespeeld niet van invloed hoeven te zijn op deze nieuwe situatie. Zoals bekend ging het vertrek van Frank Maynard als General Manager van het Las Palmas Hotel gepaard met een rechtszaak, terwijl ook exploitant Vlietman eind vorig jaar in de rechtszaal tegenover de Holding Company stond en er momenteel een bodemprocedure over de opzegging van zijn exploitatie- contract gaande is. "Uit de geruchten naar de buitenwereld toe, lijkt het er misschien op dat er een zeer slechte relatie bestaat tussen de Holding en het Princess Beach", aldus Vlietman, "in de praktijk heeft er echter altijd een goede werk- relatie bestaan."

Ook de komst van Maynard viel volgens Vlietman in goede aarde bij de Holding Company. "Indien we het toerisme op een hoog niveau willen brengen, moeten we daar gezamenlijk aan werken", aldus Maynard, "en daarbij alle grieven vergeten."

Centraal Bureau voor de Statistiek:

Kentering in neergaande economie niet in zicht

WILLEMSTAD — Ondanks de voortzetting van de Curaçaose raffinaderij is een kentering in de negatieve ontwikkeling in de meeste sectoren voorlopig nog niet in zicht. Er is eerder sprake van een stabilisatie van de economische situatie op lager niveau. Dit blijkt uit de oktober editie van het "Econisch profiel van de Benedenwindse eilanden"," een publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in Willemstad.

Het rapport meldt dat door de voortzetting van de Isla- raffinaderij wel een verdere afglijding van de economische activiteiten voorkomen kon worden.

Wat betreft het toerisme blijkt uit het profiel dat de positieve ontwikkeling zich ook in het derde kwartaal van het afgelopen jaar heeft voortgezet. Vooral op Bonaire werd een grote toename geregistreerd van het aantal overnachtingen van niet- ingezetenen; Aruba liet in augustus een matige daling zien. Het cruise- toerisme bleef in juli en augustus nagenoeg gelijk op Curaçao. Dit, steeds vergeleken met dezelfde periode het jaar daarvoor.

De activiteiten in de nijverheid bleven, vervolgt het rapport, in het begin van het tweede halfjaar in een mineur stemming. Zowel op Curaçao als Aruba daalden de bouw- actviteiten in juli; op Aruba viel in augustus een forse stijging van de gereed gekomen bouwwerken te constateren. Wat betreft de activiteiten in de haven, die namen op Bonaire en Aruba af, terwijl de zogenaamde niet- tankvaart in de Curaçaose haven toenam. Daar nam de zogenaamde tankerstonnage ook af.

De negatieve ontwikkeling in de olie toonde in juli en augustus weinig verandering. Met de sluiting van Shell daalde ook de olieproduktie in september tot een historisch laag niveau. Op Bonaire daalde de hoeveelheids- index van de overslag ten opzichte van het jaar daarvoor, terwijl op Curaçao een stijging optrad.

Het goederenverkeer naar het buitenland vertoonde op Bonaire een gunstig beeld in 1984. De import daalde en de export steeg. Voor Curaçao nam zowel de invoer als de uitvoer af.

Ten aanzien van het prijsindex - cijfer meldt het CBS-rapport dat in juli op Curaçao en Bonaire een uitzonderlijk lage stijging van 0,1% ten opzichte van het vorig jaar werd geregistreerd. Als gevolg van de Shell-sluiting steeg het aantal ontslag- aanvragen in het derde kwartaal tot 3133.

Op monetair gebied is weinig veranderd. De ontwikkelingen werden ook in augustus en september gekenmerkt door versnelde afnames in de deviezenvoorraad. In juni liep de kredietverlening aan de overheden snel op. Dit was voornamelijk het gevolg van de krediet- opname door de eilandgebieden. In juni was er voor het eerst sprake van een daling in de totale geldeenheid. Dit was ook het geval voor de spaartegoeden bij de handelsbanken, aldus de publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Aanhoudingen

WILLEMSTAD— De politie heeft de 27- jarige M.E.A. aangehouden. Hij wordt ervan verdacht een "nummerkantoor" te hebben bestolen waarbij hij gebruik maakte van geweld.

De 57- jarige F.J.R.O. werd aangehouden terzake heling. Hij bekende een kleurentelevisie gekocht te hebben die van diefstal afkomstig was.

Luns-Antillen accoord inzake Queen of Saba

DEN HAAG/ WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering en de Ofir BV in Amsterdam hebben een akkoord gesloten naar aanleiding van het niet doorgaan van de "Queen of Saba" muntproject. Ofir, die door drs H. Luns geleid wordt, heeft de civile procedure die hierover sinds 1984 bestaat, afgeblazen. Zo blijkt uit een bericht van het Nederlandse persbureau, ANP. In Antilliaanse regeringskringen bleek men vanmorgen niet op de hoogte van dit accoord.

De heer Luns, zoon van de Nederlandse ex- minister en oud-secretaris van de NAVO, wilde gistermiddag vanuit Parijs geen antwoord geven op de vraag of hij schade- vergoeding heeft gekregen. Hij had 1,9 miljoen Nederlandse guldens geëist, een volgens de Antillen "kras" bedrag. Op de vraag of hij tevreden is met de overeenkomst antwoorde Luns jr aarzelend de overeenkomst "het best haalbare resultaat" te achten, aldus het ANP.

De Queen of Saba munt- uitgifte leidde enige jaren geleden tot een politiek schandaal in Willemstad. Die munt zou als wettig betaalmiddel worden ingevoerd. Het project werd stopgezet nadat de Centrale Bank van de Antillen, tegen de bestaande regels in aandelen had gekocht en daarvoor een te hoge prijs had betaald. Tegen de toenmalige minister van Financiën, Marco de Castro, werd een motie van wantrouwen ingediend, terwijl ook een parlementaire enquete naar zijn handelwijze volgde. Daaruit bleek dat De Castro zich niet aan corruptie had schuldig gemaakt.

De affaire bloedde hierna, wat de Antillen betreft, dood. Luns evenwel is nog steeds van mening dat het een lucratieve zaak betrof.

Bevestiging uit Caracas:

Lichte aardbeving in buurt Klein Curaçao

WILLEMSTAD — Uit Venezuela is de bevestiging binnen gekomen bij de Meteorologische Dienst op Curaçao dat in de nacht van acht op negen januari inderdaad om drie minuten voor één een lichte aardbeving is waargenomen op ruim negen kilometer ten zuid/ zuid westen van Klein Curaçao.

Zoals bekend werd een deel van het eiland in die nacht opgeschrokken door een lichte beving. De verschillende telefoontjes die zowel bij de politie als de Meteorologische Dienst binnenkwamen, gaven al snel het vermoeden dat het niet ging om "geruchten". Dezelfde nacht werden telexen gestuurd naar de verschillende Seismologische Instituten in omliggende landen.

Daar is inmiddels antwoord op binnen gekomen, zo vernam de Amigoe van de Meteorologische Dienst. In het Instituut in Caracas werd in de nacht van 8 op 9 januari een lichte aardbeving waargenomen op 11 graden 55 minuten noorderbreedte en 68 graden 40 minuten westerlengte: oftewel ruim negen kilometer ten zuid/ zuid westen van Klein Curaçao. De beving had een sterkte van 2,9 op de schaal van Richter, aldus de bevindingen van de Meteorologische Dienst. Er werd echter nogmaals benadrukt dat er geen aanleiding is tot paniek daar het hier gaat om een zeer lichte aardbeving die slechts zwak voelbaar was. Bovendien komt een dergelijk natuur- verschijnsel in deze omgeving vrijwel nooit voor.

In toespraak t.g.v. nieuwe jaar

VBC-voorzitter pleit voor meer eensgezindheid

WILLEMSTAD — Zolang er eensgezindheid bestaat zal er in de negatieve ontwikkelingen waarmee het eiland geconfronteerd wordt, verandering kunnen worden gebracht. Is er echter sprake van onderlinge verdeeldheid, dan zal er niet op vruchtbare wijze aan een beter Curaçao kunnen worden gewerkt. Die boodschap gaf gisteravond voorzitter van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) Rob Willems gisteren in een ter gelegenheid van het nieuwe jaar uitgesproken televisie- rede, mee.

De VBC- voorzitter ging in zijn toespraak uitgebreid in op verscheidene ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Hij haalde daarbij onder meer aan dat in 1985 voor het eerst duidelijk werd wat het betekende om in sociaal economisch opzicht een stap achteruit te moeten doen. Als redenen voor de achteruitgang noemde hierbij Willems onder meer de sluiting van de Shell- raffinaderij op het eiland en het nog steeds voortdurend neergaande toerisme vanuit Venezuela.

De onrust die er op arbeids- gebied heerst, werd evenzo door de VBC- voorzitter aangehaald. Hij zei het te betreuren dat een in voorgaande jaren slechts zelden ervaren verschijnsel als het afkondigen van stakingen, in het afgelopen jaar veelvuldig de kop op stak. Terwijl stakingen in wezen tot het laatste wapen van een vakbond dienen te behoren, wordt daar de laatste tijd door de bonden te pas en te onpas naar gegrepen, laakte Willems. Hij wees erop dat een dergelijke arbeids- rust en de daarmee vaak gepaard gaande werk- onderbrekingen tevens gevoelens van twijfel wekten bij investeerders met serieuze vestigings- plannen op het eiland. Dat kwam ook de werkgelegenheid natuurlijk niet ten goede, zei hij met klem. Willems sprak dan ook de hoop uit dat in het nieuwe jaar de bonden zich zouden realiseren welke schade zij het investerings- klimaat konden berokkenen en emoties terzijde zouden kunnen schuiven.

Willems tipte ook de staatkundige ontwikkelingen nog even aan en bracht naar voren dat de vele maatregelen die er genomen moesten worden met het oog op de realisering van de status aparte van Aruba, op de verdere ontwikkeling van Curaçao een verlammende invloed heeft gehad. Wat de consequenties voor Curaçao zullen zijn van de uittreding van Aruba uit de Antilliaanse constellatie, valt nog steeds niet te zeggen, meende hij. Ook daarin zag hij overigens een hindernis voor wat betreft het aantrekken van investeerders. Hij zei er namens de VBC echter op te vertrouwen dat de status aparte geen nieuwe verwijdering tussen de eilanden met zich mee zou brengen, maar juist een nauwe samenwerking, gebaseerd op gezond verstand en al jarenlang bestaande persoonlijke banden.

De tien procent crisis- heffing, die de voormalige regering introduceerde, maar zeer binnenkort door het nieuwe kabinet zal worden opgeheven, heeft volgens Willems niet echt voor de oplossingen gezorgd die daarvoor waren voorgespiegeld. Ten aanzien van de afschaffing van de heffing en de introductie van andere alternatieve maatregelen van een algemeen bezuinigend karakter, zei Willems vooralsnog evenmin veel hoogte te kunnen krijgen. Het effect dat deze alternatieve maatregelen dienen te hebben op de huidige en ook de toekomstige situatie wordt althans, merkte hij op, niet nader door de regering genoemd.

Wil het eiland een betere toekomst tegemoet gaan, dan zullen de handen ineen moeten worden geslagen en zal iedereen voor zichzelf het goede voorbeeld moeten geven om vervolgens gezamenlijk aan de toekomst te werken, meent de VBC- voorzitter. Hij pleitte dan ook tot besluit in zijn rede ervoor, dat er een einde zou worden gemaakt aan de onderlinge verdeeldheid en eensgezindheid daarvoor in de plaats zou kunnen komen.

ORANJESTAD — Minister Benny Nisbet is bijzonder actief. Hij is tot op heden de meest gefotografeerde minister van Aruba. De bovenstaande foto van minister Nisbet werd gemaakt tijdens zijn bezoek aan de luchthaven waar hij zich van het een en ander op de hoogte stelde. Op de foto: de bewindsman met Luchthavenmeester M. Nicolaas, directeur van het Luchthaven- departement Tawa Irausquin en American Airlines- manager Oslin Toppenberg.

John Merryweather eerste gev. minister van Aruba

ORANJESTAD — De partijraad van de Partido Patriotico Arubano (PPA) heeft gisteren de besprekingen rond de benoeming van een gevolmachtigd minister van Aruba in Den Haag afgerond. Ex--Eilandsraadslid — en thans werkzaam op het Antillenhuis — John Merryweather werd de kandidaat van de PPA. Vanmorgen zou de Ministerraad zijn benoeming afronden, waarna de heer Merryweather spoedig naar Aruba zal komen.

De eerste gevolmachtigd minister van Aruba, John Merryweather (53), genoot zijn eerste school- opleiding aan de Julianaschool, daarna ging hij in de oorlogs- jaren naar het Munro College te Jamaica en in aansluiting daarop naar het Loughbrough College in Groot-Brittannië welke eerste studie hij met succes doorliep. Zijn studie aan de Loughbrough universiteit moest hij in 1953 wegens ziekte afbreken. In de jaren 1961 en 1963 slaagde hij in de Verenigde Staten voor het diploma «landscaping architect». In 1952 begon hij als trainee equipment inspector te werken bij de Lago en was daarna als equipment inspector drie jaar werkzaam bij de Shell in Canada. Zijn betrokkenheid met werk in de olie- industrie was niet vreemd omdat zijn vader, wijlen H. Merryweather, vele jaren directeur was van de Arend Petroleum-maatschappij (APM) op Aruba. In 1961 trad hij in dienst van het eilandgebied Aruba en was ook enige tijd op Curaçao werkzaam. Onder meer heeft hij als hoofd van de Plantsoenen- dienst gewerkt. Hij heeft vele tuinen zowel op Aruba als Curaçao voor zijn rekening genomen en was onder meer adviseur bij de wederopbouw van Curaçao.

Bijzonder lang is de lijst van de werkzaamheden van minister Merryweather in het sociale leven, waar hij talrijke functies in diverse organisaties bekleedde. Onder meer in de Antilliaanse voetbal- wereld in het algemeen en RCA op Aruba in het bijzonder is hij geen onbekende. Zijn sociale en sport- activiteiten werden in 1983 koninklijk erkend toen hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Voordat de heer Merryweather naar het Antillenhuis vertrok, was hij geruime tijd lid van de Eilandsraad voor de PPA waar hij door zijn reële opstelling waardering kreeg van regerings- en oppositiepartijen.

Feest: jeugdteam Universal kampioen

POS CHIQUITO -- Op de Yara-ranch te Savaneta organiseert de sportvereniging Universal aanstaande zaterdag een feest voor haar spelers, leden en introducées om het feit te vieren dat het jeugdteam voetbal- kampioen van Aruba werd.

Ook het feit dat het eerste klas team haar plaats in de hoofdklasse behield, zal herdacht worden. Het feest begint 's avonds om negen uur. De muziek zal worden verzorgd door La Combinacion Perfecta.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van Universal vindt op zondag 19 januari plaats op de overdekte speelplaats van de Kukwisaschool te Pos Chiquito. Tot 16 januari kunnen de leden kandidaten stellen — gesteund door tien leden — bij de secretaresse Ilka Croes- Wever te Pos Chiquito 125.

FTA- voorzitter heeft hij een "zwaar jaar" voor de boeg omdat over 15 nieuwe cao's onderhandeld moet worden, terwijl over acht andere de onderhandelingen reeds gaande zijn, dat eist alle inzet.

De vergadering van gisteravond werd bijgewoond door een waarnemer van de UPA. Deze bond is nog geen lid van de gezamenlijke vakbonden Aruba.

ORANJESTAD — Gezien het grote aantal verzoeken heeft de directie van Tele-Aruba besloten de opnamen die gemaakt werden tijdens de ingang van de status aparte, Staten- vergaderingen en andere gebeurtenissen, opnieuw uit te zenden en wel aanstaande zaterdagavond om negen uur.

ORANJESTAD — Aan boord van het cruiseschip «Fair Sea» werd woensdagavond een ontvangst gehouden omdat het schip in het kader van het Sitmar Turnaround- programma het laatste bezoek aan Aruba bracht. De organisatoren waren zeer tevreden over de opzet en ontvangst op Aruba en plannen bestaan om met een nieuw programma te komen. Dank werd gebracht aan allen die medewerking verleenden. Op de foto vlnr ATIA- voorzitter Glenn Robles, minister Benny Nisbet, kapitein Franco Dagnino en Harold Malmberg van De Palm Tours.

"Ongewenste sfeer"

Oduber protesteert bij premier Eman

ORANJESTAD — In een telegram aan minister- president mr. Henny Eman heeft de secretaris van de MEP, Nelson Oduber, nog eens protest aangetekend tegen — zoals hij het noemt — "represailles tegen ons volk".

In plaats van te regeren wordt door U een ongewenste sfeer geschapen, aldus de ex--gedeputeerde Oduber aan de regering. Het Bestuurscollege van de MEP heeft er samen met de overheids- vakbonden voor gezorgd dat er een inpassingsregeling kwam voor alle landsambtenaren, die in dienst van het land wilden komen. Uw regering heeft de verplichting iedereen — zonder een uitzondering — over te nemen. Dat is de garantie die alle lands- ambtenaren werd gegeven en is een heilige zaak.

De heer Oduber verwijt de regering dat belangrijke functies werden geëlimineerd zoals Buitenlandse Betrekkingen, Veiligheids- dienst, directie Telecommunicatie- zaken. Alleen voor politieke redenen wilt U ook het Arubahuis elimineren, FCCA en de Ontwikkelingsbank. Voorts is het ons ter kennis gekomen dat Uw regering persoonlijke adviseurs aan haar ministers heeft toegevoegd. U stuurt mensen naar huis, terwijl U anderzijds — aldus MEP- secretaris Nelson Oduber — functies creëert voor politieke aanhangers die Uw coalitie steunen. In naam van de MEP vragen wij u terug te keren naar de realiteit van het leven dat vandaag gij de regering bent doch morgen de oppositie kunt zijn.

HINDERVERORDENING ARUBA

De Minister van Justitie maakt bekend, dat een ingediend verzoek met bijlagen voor het verkrijgen van een **vergunning** ingevolge de Hinderverordening Aruba (Ab. 1952, no. 6) tot het oprichten van een **gasreservoir** op een perceel gelegen aan de Nassaustraat 126, gedurende dertig (30) dagen na heden bij de Direktie Juridische- en Algemene Zaken aan de Smith Blvd. 76 ter inzage ligt. Gedurende deze termijn heeft een ieder het recht mondeling of schriftelijk bezwaren tegen bedoeld verzoek in te dienen.

ELMAR

MEDEDELING

De N.V. Elektriciteit-Maatschappij "Aruba" brengt haar verbruikers in herinnering dat de rekening over de maand **NOVEMBER 1985** uiterlijk **DINSDAG, 14 JANUARI 1986** dient te worden voldaan.

Indien voor of op bovengenoemde datum geen betaling heeft plaats gehad, zal helaas tot afsluiting moeten worden overgegaan.

In geval van afsluiting kan door ELMAR niet worden gegarandeerd dat wederaansluiting zal plaats vinden op de dag waarop het verschuldigde zal zijn voldaan.

N.B.: Men gelieve er rekening mede te houden, dat bankbetalingen ons eerst na enige dagen bereiken.
"Gelieve bij betaling Uw kwitantiestrookje van de lopende maand of een oude rekening mee te nemen, teneinde ons in de gelegenheid te stellen U sneller te helpen."

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks vc. krijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piel Soda Fountain en Supermercado Pueblo..

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore vertrekhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER (I): 20.15 uur *Rocky IV* (14 jr.).
(II): 20.45 uur *Los Rebeldes* (18 jr.); 24.00 uur *Que clase de estudiantes* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *One down two to go* (18 jr.).

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Pabao brug: Santa Cruz, tel.: 28028;
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A.S. Ridderstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017. Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter O.L. Ponsé, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

Informatie colleges APA

Rekenen en wiskunde in het basisonderwijs

ORANJESTAD — De Arubaanse Pedagogische Academie (APA) organiseert voor de derde maal een serie informatie- colleges in het jaar 1986. Dit jaar is het programma geheel gewijd aan het onderwerp «Rekenen / wiskunde in het basis onderwijs». De APA wil door dit thema de aandacht richten op de ontwikkelingen in het onderwijs ten aanzien van dit vak.

Uitgaande van de Arubaanse situatie wordt een schets gegeven van de huidige ontwikkelingen in het reken / wiskunde onderwijs. Het is een gegeven dat dit onderwijs op de Arubaanse scholen sterk verouderd is, terwijl de didaktiek en methodiek van dit vak nogal wat gebreken vertonen. Aan de hand van praktische voorbeelden trachten de verschillende inleiders de aandacht te vestigen op de verbeteringen die er aangebracht kunnen worden, uitgaande van de meest recente ontwikkelingen op dit gebied.

Door middel van deze informatieve colleges wenst de APA het onderwijs- veld in het bijzonder op de hoogte te stellen van deze ontwikkelingen, terwijl ouders en andere belangstellenden ook uitgenodigd worden deze colleges bij te wonen. De APA is verder van mening dat het belichten van een dergelijke belangrijke vak in het onderwijs, immers rekenen / wiskunde moet gezien worden als een bij uitstek natuurlijke menselijke activiteit, de aandacht gericht moet worden op een algehele inhoudelijke vernieuwing en verbetering van het Arubaanse basis- onderwijs. Teveel wordt er gedacht in structuren en te weinig in inhouden.

Het eerste college wordt op 23 januari 's avonds om zeven uur gehouden waarbij Frank Zaandam de eerste spreker zal zijn over «Het reken / wiskunde onderwijs in de basisschool», gevolgd op 27 februari: «Schets van ontwikkelingen in het rekenonderwijs» door J. Thonissen, 14 maart: «Het ontdekken en helpen van kinderen met rekenproblemen» door L. Emerencia en D. Kock, 24 april: «Opzet van een programma voor het speciaal onderwijs» door N. Bislip, 15 mei: «Reken- activiteiten in de kleuterschool» door Frank Zaandam en tenslotte over de computer en calculator «Nieuwe mogelijkheden voor het rekenonderwijs» door R. Jon A. Tsien.

Vervelende jongelui bij Maria College

ORANJESTAD — Opnieuw is het "vervelen van jongelui" bij het Maria College begonnen. Reeds herhaalde malen werd politie- assistentie gevraagd voor jongelui, die vooral onder de lesuren problemen veroorzaken en de speelplaats als een racebaan gebruiken. Bij de aankomst van de te hulp geroepen politie trachtte gisteren een groep jongelui te ontkomen. Een van hen bleef met zijn fiets achter — de 20-jarige R.H. — en werd door de politie aangehouden. Hij kreeg een behoorlijke berisping, terwijl zijn fiets in beslag werd genomen omdat deze bel noch remmen had. Wanneer hij met het materiaal aan de politiewacht komt, mag hij zijn fiets repareren en daarna mee naar huis nemen.

Beroving met spuitbus

SAN NICOLAS — Toen een 75-jarige zakenman in San Nicolas zijn woning aan de Trompstraat verliet in de morgenuren om naar zijn zaak te gaan, werd hij bij het verlaten van zijn woning beroofd. Het bejaarde slachtoffer vertelde de politie dat hij bij het sluiten van de deur ineens iets in zijn gezicht voelde en niets kon zien. Wel voelde hij dat plotseling iemand een geldzak uit zijn handen rukte. Daarin bevond zich ongeveer drieduizend gulden. Het duurde even voordat de man weer kon zien, in de tussentijd hoorde hij wel iemand hard wegloppen en direct daarop een auto hard wegrijden. Iemand in de buurt had wel een auto zien wegrijden en het vermoeden bestaat dat deze auto betrokken was bij de beroving. Ook deze zaak is in onderzoek bij de recherche.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag):** 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training):** 16.00-17.00 uur Americana Hotel.

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 15.30-24.00 uur «Royal Odyssey» - vert. SELMA.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA

VRIJDAG: 13.00-15.00 Take two; 18.00 Bassie en Adriaan (Het politiebureau); 18.30 Israel presents; 18.45 Telenovela: «Guadalupe»; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Benny Hill show; 21.00 Wrestling; 22.00 CNN international news; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Fame (Sunshine); 18.50 Telenovela: «Guadalupe»; 19.30 The Knight Rider (Brother's keeper); 20.30 Resumen selebrashon status aparte.

Studiedag SEPA vrouwen

ORANJESTAD — De servicegroep van de vrouwen in de SEPA organiseert zaterdag 18 januari van negen uur 's morgens tot half vijf 's middags in de ir Cesare Terzano MTS te Seroe Blanco een studiedag. Deze dag staat in het teken van de juridische positie van de vrouwelijke werkmeesters volgens de LMA.

Er zal onder meer gesproken worden over: Vast dienstverband door mevr. St. Jago Francis, Pensioenregeling door de heer Hernandes, terwijl de heer Kelly spreekt over Kostwinnerstoelage, kindertoelage, vergoeding medische kosten en vergoeding kosten ingeval van zwangerschap.

Het doel van deze studiedag is om iedereen — alle belangstellenden zijn welkom — op de hoogte te stellen van een en ander. Wel wordt men verzocht zich in te schrijven bij Mildred Leo (telefoon 21877, 22167, 24178) of Maria Vrolijk (telefoon 25037, 27446 en 31989). Iedere deelnemer krijgt een map met alle gegevens. Daarom wordt van iedereen een tientje gevraagd om de kosten te kunnen dekken. Bij bovengenoemde personen kunnen ook nadere inlichtingen over deze studiedag worden verkregen.

ORANJESTAD — Bij IDEFRE werd afscheid genomen van IDEFRE- directeur Roy van Putten die met pensioen is gegaan. Hij was zes jaar lang directeur van IDEFRE en reeds meer dan 25 jaar in dienst van de overheid. Op de foto neemt het IDEFRE-personeel afscheid van haar directeur, die nu een Health Centre in de Wilhelminastraat is begonnen.

ORANJESTAD — Voor de eerste maal vergaderde de Raad van Ministers met gouverneur F.B. Tromp (zie foto) in de voormalige vergaderzaal van het Bestuurscollege. Op de foto: de gouverneur met ministers, directeur van het kabinet mr. Hillen en secretaris van de Raad van Ministers Armando Muyale.

Armand Hessels weer aan de slag

ORANJESTAD — De sportleraar en oud- voorzitter van de Simar, Armand Hessels, is uit Colombia weer op Aruba teruggekeerd en op het Colegio Arubano weer aan de slag gegaan. Reeds voor de Kerstvakantie was hij begonnen. Zoals bekend vertrok de heer Hessels na de zware problemen die de vakbonden met het voormalige Bestuurscollege had naar Colombia omdat hij het op die manier op Aruba niet meer zo zag zitten.

Hessels vervangt dit schooljaar de heer Roly Bislik die voor de AVP naar de Staten gaat. Zoals bekend werd afgesproken dat het Staten- lidmaatschap een volle dagtaak zal worden. Ook leraar Nederlands drs. Frank Booi — nummer twee op de PDA-lijst — keert voorlopig niet naar het Colegio Arubano terug. Hij werd weliswaar tot Statenlid gekozen doch hij kon zijn zetel niet innemen omdat zijn broer op de ADN-lijst reeds in de Staten zit en de Staatsregeling niet toelaat dat twee broers in de Staten zitten. Drs. Frank Booi werd ter beschikking van de Ministerraad gesteld.

Rector A.M. Hoevertsz van het Colegio bevestigde vanmorgen aan de Amigoe dat de leraren drs. Frank Booi en Roly Bislik niet op school terugkeren en dat Armand Hessels weer aan de slag was. "Overigens", zo merkte de rector op, "waren vijf leraren van onze school betrokken bij de vorming van de regering. We zijn er trots op dat zij geslaagd te zorgen dat alle lessen normaal konden verlopen".

Oduber: Booi misbruikt macht

ORANJESTAD — Namens de MEP- fractie in de Staten heeft Statenlid Nelson Oduber ditmaal een telegram gezonden aan de fungerend voorzitter van de Staten John Booi. Hierin stelt de heer Oduber met verbazing kennis genomen te hebben dat de heer Booi zonder overleg met de Staten een programma heeft vastgesteld voor de activiteiten tijdens het bezoek van de Nederlandse parlementaire delegatie aan Aruba. "U heeft gebruik gemaakt van macht, welke U niet heeft", aldus Nelson Oduber aan de fungerende Staten- voorzitter. De heer Oduber vindt het maar een vreemde zaak dat op het gehele programma geen ontmoeting staat met de Staten als instituut, terwijl het Nederlands bezoek in het teken staat van het contact tussen parlements- leden van Nederland en Aruba. Dus op de eerste plaats gaat het om een bezoek aan de Staten van Aruba en de heer Oduber verzoekt de heer Booi op korte termijn een vergadering van de Centrale Commissie bijeen te roepen om het een en ander te bespreken.

Taxibond trekt verhoging in

ORANJESTAD — Uit een verklaring van de voorzitter van de Arubaanse Taxibond, Joaquin Bareño, blijkt dat de Taxibond zelf reeds het verhoogde tarief — van tien naar vijftien dollar — voor vervoer van de luchthaven naar de grote hotels, heeft ingetrokken. De voorzitter liet wel weten — in reactie op het ultimatum- telegram van mr. Sjiem Fat namens de AHATA — dat de Taxibond geen verantwoording schuldig is over de geldigheid van haar tarieven aan de AHATA. Betreurd wordt in taxikringen dat het destijds begonnen gesprek met de AHATA niet werd voortgezet.

Inmiddels heeft de Taxibond telegrammen gezonden aan de regering met het verzoek dat het bestuur zo spoedig mogelijk een gesprek kan hebben met de ministers Berlinski (Toerisme) en Benny Nisbet (Verkeer en Vervoer) over de verschillende problemen waarmede de taxi's op Aruba te kampen hebben. Ook werd een brief gezonden waarin het verzoek tot verhoging, dat het bestuur tijdens gesprek met de ministers nader zal toelichten.

Zoals bekend verhoogde de taxichauffeurs de tarieven van de luchthaven naar de hotels en ook omgekeerd van tien naar vijftien dollar. Het voormalige Bestuurscollege dat in de problemen van de taxichauffeurs geen beslissingen nam, liet de Taxibond echter wel weten dat eenzijdige tarief- verhogingen niet wettelijk zijn en dit de taxivergunning in gevaar kan brengen. Op Aruba gaan steeds meer stemmen op dat ook op Aruba — zoals elders ter wereld — zonder uitstel het verplichte gebruik van taximeters moet worden doorgevoerd. Is die meter kapot dan kan men niet rijden. Het is voor de toeristen ook beter dat zij duidelijk op een meter kunnen zien, wat er betaald moet worden.

Van der Meer wint klaverjas drive

SAVANETA — In het militair tehuis Prins Willem Alexander werd de eerste klaverjas- drive van 1986 gehouden. Als nummer één eindigde S. van der Meer met 5354 punten, gevolgd door mevr. Wouterse met 5083 punten en als derde E. Okker met 4987 punten. Woensdag 15 januari wordt er wederom een klaverjas- drive in het militair tehuis gehouden, waaraan iedereen kan deelnemen.

Kerst- en Nieuwjaarsdrive

ORANJESTAD — De feestelijke Kerst- en Nieuwjaars- drive van bridgeclub Aruba Ariba is gewonnen door de heren Conway / Van Veen. De resultaten werden uitgerekend door de computer van Jaap Poot, die hiervoor zelf een programma had gemaakt. Een novum voor het Arubaanse bridge. De resultaten van deze drive telden niet mee voor de competitie.

Afgelopen dinsdag werd de tweede ronde van de zesde competitie gespeeld. De uitslagen hiervan: dames Hornix / Verbunt 61.25, Dekker / Van der Meer 60.71, dames Hornix / Smit 58.93, echtpaar Bilderbeek 56.07, echtpaar Breukelman 54.17, echtpaar Lipsky 53.33 en echtpaar Berghuizen 51.67%. De overige paren bleven beneden het gemiddelde van vijftig procent.

"CARNAVAL 32, TE COS"

HET SANTA CRUZ Carnavalscomité komt de eer toe het eerste comité te zijn dat er voor zorgt dat de pers — en daardoor carnaval- vierend Aruba — tijdig op de hoogte wordt gesteld van verkiezingen en de kandidaten hiervoor. Hedenavond (vrijdag) wordt op het Feria-terrein van de Credit Union te Santa Cruz de kinder- koningin gekozen. Niet minder dan twaalf kandidaten, te weten: Jessica Maduro, Shahaira Geerman, Eilane Britten, Marivella Croes, Marylou Kock, Beryl Pietersz, Rochelin de Cuba, Jenice Croes, Marilyn Caster, Joali Bislip, Johaila Everon en Jamila Bislip.

*****

ZONDAGAVOND VAN ZEVEN tot negen uur vindt op het Feria-terrein van de Credit Union te Santa Cruz de verkiezing plaats van de jeugdkoningin van Santa Cruz. Hiervoor hebben zich negen kandidaten gemeld, te weten: Mervelin Laclé, Ilsen Willems, Lucia Werleman, Geraldine Maduro, Judella Maduro, Odry Solognier, Nathalie Croes, Rosseline Maduro en Marion Croes.

*****

MAAKT U ZICH of uw groep zorgen dat u niet over voldoende muzikale begeleiding beschikt bij de komende carnavals- viering, u kunt contact opnemen met: Super Fly Brass, tel. 33476 (Victor Rasmijn); Doble Sabor, tel. 21399 (Papito Rafael); The Good Guys, tel. 25293 (Arnold Cruz); Grupo Candewa, tel. 32029 (Pedro Quandus); La Selecta, tel. 27555 (Isnardo Fart) en Win and His Smash, Juano Mortostraat 77.

*****

DÉ INSCHRIJVING VOOR de calypso- wedstrijd voor de kinderen is gesloten, omdat er geen plaats meer is. Ook voor de kinderkoningin- verkiezing in San Nicolas kunnen er geen kandidaten meer worden ontvangen. De kandidaten zijn: Andrina Wever, Shainan Kock, Ann Borribach, Joanne Arends, Lisouri Quandus, Brigitte Nicolaas, Tamara de Jongh, Charline Cin-A-Loi, Jelitsa Kelly, Carida Quandus, Anouschka Croeze, Maraista Peña. Men kan nog wel inschrijven voor jeugdkoningin en district- koningin van San Nicolas. Als u mee wilt doen, haast u.

*****

VOOR DE KINDER tumba- wedstrijd zijn pas twee inschrijvingen binnen: Susane Boekhoudt met de tumba "Aki", en Lionel Croes. Het persbericht van SAC vermeldt niet met welke tumba Croes heeft ingeschreven. In elk geval doet de SAC wel een beroep op nog veel meer kinderen om in te schrijven voor de tumba- wedstrijd die op 30 januari in het Don Mansur Ballpark plaats vindt.

*****

VOOR DE CALYPSO- wedstrijd van de "grote mensen", die op 16 januari in het Lago Sportpark plaats vindt, werden reeds de volgende inschrijvingen ontvangen: Mighty Fantam met Win And His Smash en Lord For All, en Sensacion del Caribe. Aanstaande dinsdagavond om half acht is de bijeenkomst in het SAC-kantoor om het lot te laten beslissen wie mag beginnen en wie mag eindigen. De rest zit er dan tussen in. En nu we het toch over lot trekken hebben: op 23 januari 's-avonds om half acht wordt in het SAC-kantoor het lot getrokken voor de volgorde van optreden bij de tumba- wedstrijd.

*****

AANSTAANDE ZONDAG WORDT achter de Play Boyclub in Oranjestad van vier uur 's- middags tot middernacht een presentatie van brassbands gehouden, waaraan alle brassbands van Aruba kunnen deelnemen. De opbrengst van dit evenement wordt geschonken aan Casa Cuna, Huize Maris Stella en Bibito Pin.

CLUB SCARAMOUCHE IS niet de geschikte plaats voor de verkiezing van een carnavals- koningin. Dat bleek gisteravond overduidelijk. Het is er wel gezellig, maar veel te klein: de verkiezing komt er niet tot zijn recht. In ieder geval werd Joanne Roxanna Bruin tot kinder- koningin van Aruba gekozen met als runner-up Joelle Justine Thodé. Aan de verkiezing werd ook deelgenomen door: Marilu Valdez — die bijzonder veel pep had — en Sandra Ruiz, Nadia Salomon, Jennifer Bermudez en Emily Janga. De jonge dames behoefden niet onder te doen voor de grote koninginnen, eerder minder zenuwen en enthousiaster optreden. Dat beloofd veel voor de toekomst, want een carnaval zonder koninginnen is op Aruba geen carnaval.

*****

WAT DE PRIJZEN van de muziek- groepen betreft in de parades. Het kost wel weer wat geld en gezien de schaarste daarvan, zou het wel eens kunnen zijn dat dit jaar de geluids- installaties het weer winnen van de bands, hetgeen de carnavalsfeer niet ten goede komt. In iedere geval de eerste band die prijzen laat horen, is de groep van Wayne. Voor deelname aan de parade van kinderen in Oranjestad en San Nicolas wordt 1500 gulden gevraagd — Arubaanse florins — en voor de parades in Oranjestad en San Nicolas tweekeer zoveel, namelijk 3000 gulden.

*****

Filmliga met Gekkenbriefje

ORANJESTAD — In de Openbare Bibliotheek wordt donderdag 16 januari de eerste filmvoorstelling van de Filmliga Aruba gehouden. Als voorfilm wordt vertoond "Striptease" en als hoofdfilm "Gekkenbriefje" onder regie van Olga Madsen en met de acteurs: Esgo Heil, Porgy Franssen, Olaf Wijnantes, John Smit en Wim Droge. Willem van Jossen, student, wordt in 1947 opgeroepen voor de militaire dienst. Vrijwel zeker zal hij worden uitgezonden naar Indonesië. Hij is overtuigd van het nut van een leger en wil dan ook geen dienst weigeren. Uitgezonden worden naar een koloniale oorlog wil hij echter niet. Tijdens pogingen om onder deze dienst uit te komen, wordt hem door een zenuwarts aangeraden zijn agressie de vrije loop te laten. Hij besluit dit advies op te volgen met alle gevolgen van dien. Hij komt uiteindelijk terecht in een militaire psychiatrische inrichting.

De contributie van de Filmliga die onveranderd is, kan aan de ingang van de zaal worden betaald. Zoals bekend betalen jeugdleden de halve prijs. Ook nieuwe leden kunnen zich laten inschrijven.

Informatie pensioenfonds

ORANJESTAD — In het Simar- gebouw wordt woensdagavond 15 januari om half acht een bijeenkomst gehouden, die in het teken van het Pensioenfonds staat. Zoals bekend zijn de vakbonden reeds geruime tijd doende met dit onderwerp en wat er met het Pensioenfonds moet gebeuren nu Aruba land is geworden. De panelleden van deze avond zijn personen die bij het een en ander betrokken zijn.

Regering maakt bekend:

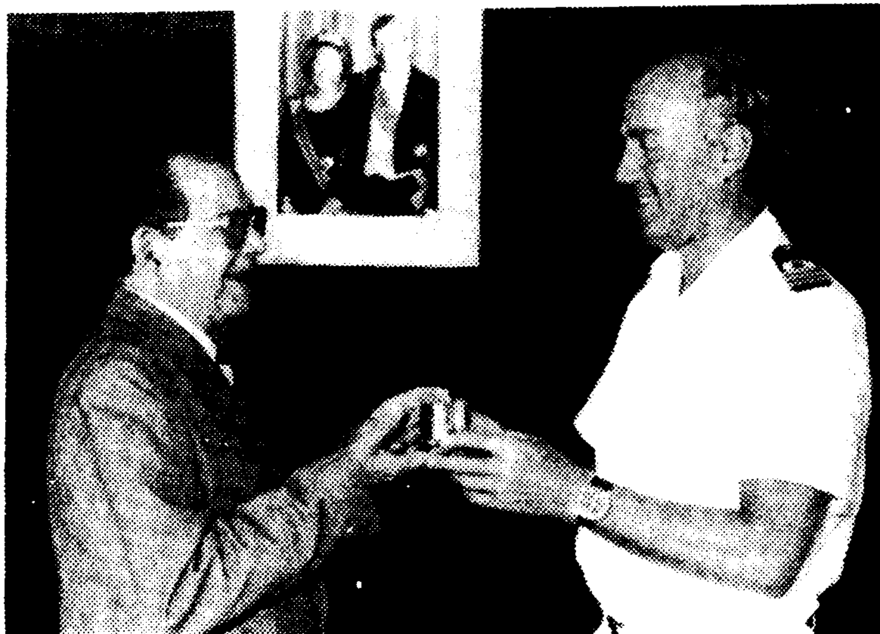
Nilo Croes geen hoofd van AVD

ORANJESTAD — **De regering heeft vandaag aan de heer Marcolino (Nilo) Croes laten weten dat hij geen hoofd van het bureau van Voorlichting van Aruba is, zoals hij gisteren deed voorkomen toen hij persberichten voor de communicatie- media ondertekende als hoofd van deze dienst.**

Minister- president mr. Henny Eman deelde de Amigoe desgevraagd mede — ofschoon dit reeds eerder aan de departementen werd gedaan — dat de regering benoemingen gedaan door het voormalige Bestuurscollege na 22 november niet honoreert. De premier bevestigde dat het voormalig hoofd van de RVD, Tommy Leest, tijdelijk met de leiding van het bureau Voorlichting is belast.

Inmiddels zijn de kantoren van de Arubaanse Voorlichtings- dienst uit het voormalige Mario S. Arends- gebouw naar de kantoren van de RVD aan de Dominicanessenstraat in Oranjestad overgebracht. De heer Nilo Croes kon in dit stadium de Amigoe nog geen commentaar geven op het standpunt van de regering. Vast staat dat er reeds enige dagen de nodige spanningen bij de Voorlichtingsdienst waren. De heer Leest kwam niet op kantoor als de heer Nilo Croes daar was en verrichtte zijn werkzaamheden dan in de avonduren, terwijl overdag zijn kantoor gesloten was. Nu de heer Leest door de regering tijdelijk met de leiding is belast verscheen hij vanmorgen weer op kantoor

Zoals bekend was de heer Marcolino Croes na de verkiezingen door het MEP- Bestuurscollege per 1 januari 1986 tot hoofd van buro Voorlichting Aruba benoemd. Hierbij werden het hoofd van de RVD, Tommy Leest, en mejuffrouw Nilda Koolman die reeds vele jaren waarnemend hoofd van de AVD was, zonder meer gepasseerd. Door de benoeming van de heer Croes legde het Bestuurscollege ook het UNESCO- advies — dat op verzoek van het Bestuurscollege was gedaan — om een perschef te benoemen die met het Bestuurscollege aan het bewind komt en gaat, naast zich neer.

ORANJESTAD — De commandant van de Van Galen, kapitein luitenant ter zee C.I. van der Graaf, bracht een afscheidsbezoek aan gouverneur F.B. Tromp. De gouverneur kreeg een koperen asbak aangeboden en dank werd gebracht mede namens de bemanning voor de gastvrije ontvangst op Aruba. De asbak werd vervaardigd (zie foto) van de huls die gebruikt werd om de eerste van de eenentwintig saluutschoten af te vuren bij de ambts- aanvaarding van gouverneur Tromp op 1 januari jl. Van elk der eenentwintig hulzen werd een asbak vervaardigd welke als historisch aandenken aan diverse personen zullen worden aangeboden.

Parlementariërs van Ecuador bij Castro

QUITO — De voorzitter van het Ecuadoriaanse parlement Averroes Bucaram heeft in Havanna een ontmoeting gehad met de Cubaanse leider Fidel Castro. Hij was uitgenodigd door Cuba, Hij maakte de reis samen met twee commissievoorzitters van het Ecuadoriaanse parlement.

*****

MANAGUA — Cuba en de SU zullen dit jaar 30 procent van de suikerexport van Nicaragua afnemen tegen prijzen ver boven de wereldmarkt.

Windsurf wedstrijden

ORANJESTAD — Windsurf Aruba organiseert aanstaande zondag de eerste windsurf- wedstrijden van 1986. Het gaat de eerste keer om slalom windsurf. De wedstrijden worden op zee naast het Bushiri Beach hotel gehouden. Om tien uur beginnen de inschrijvingen en om twaalf uur de wedstrijden. Iedereen kan deelnemen.

Vakbonden: 1986 wordt zwaar jaar

SAN NICOLAS — In het FTA-gebouw te San Nicolas hebben de gezamenlijke vakbonden van Aruba vergaderd om de huidige situatie, waaronder het regerings- programma, te bespreken. Het had in de bedoeling gelegen tijdens deze vergadering een nieuwe bestuur te kiezen. Dit vond niet plaats, wel werd afgesproken dat iedere vakbond een lid in het bestuur dient aan te wijzen. FTA- voorzitter Anselmo Pontilius, die als voorzitter optrad, heeft laten weten dat hij dit jaar niet voor het voorzitterschap van de gezamenlijke vakbonden beschikbaar is. Als

Kustwacht stuurt 188 vluchtelingen terug

Dode en gewonden bij demonstratie op Haiti

PORT AU PRINCE — **In de Haitiaanse havenstad Gonaives is bij een betoging tegen het bewind van president Jean Claude Duvalier een dode gevallen. Er raakten ook drie mensen gewond. De Amerikaanse kustwacht heeft twee boten met Haitiaanse vluchtelingen onderschept en de 188 opvarenden teruggestuurd naar hun land.**

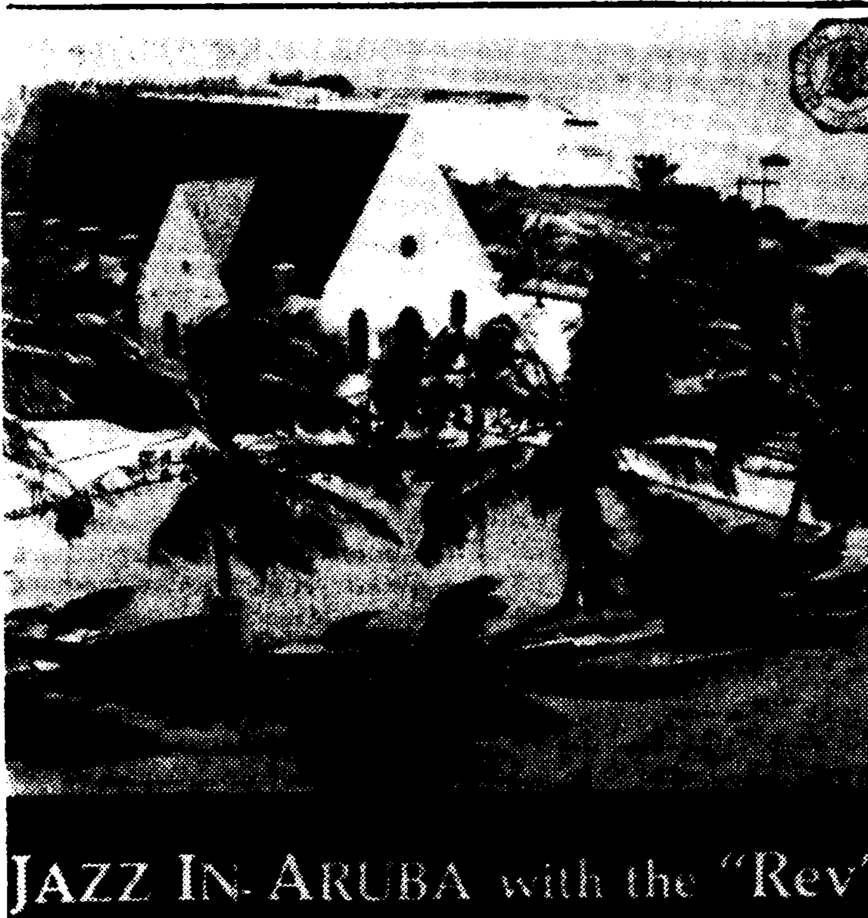
In Gonaives zijn bij eerdere demonstraties ook al eens doden gevallen. Maandag ging men er weer de straat op. Maar ditmaal werd er ook in andere Haitiaanse steden betoogd. Het is vooral de jeugd die actie voert. In het zuiden van Haiti werden wegen geblokkeerd naar de hoofdstad en hielden demonstranten regeringsauto's aan. In sommige gevallen zouden de inzittenden zijn mishandeld. Dinsdag, aan het eind van de Kerstvakantie, bleven de jongelui in een aantal steden weg van school. In een verklaring hadden de Haitiaanse bisschoppen gezegd dat zij het aan de ouders overlieten of zij hun kinderen naar school stuurden. Dit werd gezien als een verkapte oproep tot een school- boycot. Veel leerlingen bleven dan ook thuis.

In Gonaives trad de oproerpolitie weer met harde hand op met als gevolg dat er slachtoffers vielen: een dode en drie gewonden. Evenals in november eisen de betogers dat er een einde moet komen aan hun armoede. Maar ook richt hun verzet zich tegen het optreden van de veiligheidspolitie.

De Kustwacht heeft ondertussen weer twee boten met Haitianen onderschept die naar de Verenigde Staten probeerden te vluchten. De Amerikaanse autoriteiten hebben de 188 opvarenden overgedragen aan Haiti. Toen de boten werden ontdekt waren zij honderd kilometer uit de kust van Haiti. Volgens de Kustwacht waren de schepen niet geschikt voor een tocht op de open zee. Om die reden werden zij tot zinken gebracht. Regelmatig komt de Kustwacht tussenbeiden bij pogingen naar de VS uit te wijken. Sinds president Ronald Reagan begonnen is met de illegale migratie steviger aan te pakken zijn er al 159 boten met Haitianen ontdekt. In totaal moesten zo 6709 mensen tegen hun zin in terugkeren naar Haiti. Vaak hadden zij flinke bedragen betaald voor de overtocht. In de ogen van Washington gaat het hier niet om politieke ballingen maar om mensen die de armoede ontvluchten. Mensenrechten- organisaties hebben vaak gewaarschuwd dat de mensen die op deze manier onderschept worden bij terugkeer hardhandig worden aangepakt door de Haitiaanse autoriteiten die het niet zo nauw nemen met de mensenrechten.

Kennedy naar Peru

LIMA — De Amerikaanse Democratische senator Edward Kennedy brengt van 16 tot 18 januari een bezoek aan Peru. Hij wordt onder meer ontvangen door president Alan Garcia Perez. Het officiele Peruaanse dagblad La Cronica wijst er in dit verband op dat de naam Kennedy een mystieke klank heeft en de bereidheid symboliseert tot verandering binnen de Noordamerikaanse gemeenschap.

SEROE COLORADO — Vorig jaar vertoefde de muziekgroep van de Millikin University (Illinois) op Aruba op uitnodiging van reverend Bob Steward van de Seroe Colorado Community Church. Het betrof hier een big band van 22 musici die op verschillende plaatsen op Aruba een uitvoering gaven. De big band heeft het Instituto di Cultura laten weten dat de band in maart aanstaande weer een bezoek aan Aruba wil brengen. De laatste langspeelplaat van de groep werd geheel gewijd aan Aruba en opgedragen aan de Arubaanse gastvrijheid. Op de omslag (zie foto) prijkt de Lago Community Church. Op de achterkant staan foto's van de groep die op Aruba genomen zijn. Met deze Arubaplaat heeft Aruba weer een uitstekende promotie gekregen zeker van een band die niet alleen in de Verenigde Staten, maar ook daarbuiten grote bekendheid geniet.

Panama: militaire integratie in Contadorawerk

PANAMASTAD — De commandant van de Panamese strijdkrachten generaal Manuel Antonio Noriega heeft het voorstel gelanceerd aan de Contadora- groep een militaire integratie in te bouwen in het vredesverdrag over Midden Amerika. Hij acht dit noodzakelijk omdat het in feite in het Midden Amerika- conflict gaat om opstandelingen en het leger. Het betrekken van het leger bij het Contadora proces betekent absoluut niet dat de Contadora nu zijn eind tegemoet gaat. De Contadoragroep begon drie jaar geleden zijn activiteiten en heeft uiteindelijk een ontwerp- vredesverdrag opgesteld dat nog niet is aanvaard. De Contadoragroep bestaat uit Colombia, Mexico, Panama en Venezuela. Er heeft zich ondertussen een ondersteuningsgroep aangemeld, bestaande uit Argentinie, Brazilie, Peru en Uruguay.

Grensgeschil Bourkina Fasso en Mali

Internationaal Gerechtshof voorlopige uitspraak gevraagd

DEN HAAG - **Bourkina Fasso en Mali hebben het internationaal gerechtshof in Den Haag donderdag gevraagd om een voorlopige uitspraak in het al jaren tussen hen bestaande grensconflict. Rond de kerst voerden beide landen een kortstondige oorlog die mogelijk aan honderden mensen het leven heeft gekost. Over de aard en inhoud van de te treffen maatregelen is men het niet eens. Gezien het dringende karakter vanwege de nog steeds explosieve situatie in het grensgebied zal het hof vrijdag al uitspraak doen.**

Bourkina Fasso, vertegenwoordigd door zijn ambassadeur in Parijs, Emmanuel Salembere, en twee Franse juristen, bestempelde Mali donderdag als de agressor omdat het de oorlog op 25 december j.l was begonnen. Maar volgens de Malinese woordvoerder Yaya Diare, ambassadeur van het Westafrikaanse land in Belgie, ligt de oorzaak van het conflict bij Bourkina Fasso. Onder de dekmantel van een volkstelling hielden Bourkinese militairen al sinds 14 december 1985 enkele onder Malinees bestuur staande dorpen in het gebied bezet, aldus Mali. Bourkina Fasso heeft steeds gezegd dat het een volkstelling betrof waarvan de Malinese autoriteiten van tevoren op de hoogte waren gesteld.

Het grensconflict tussen Bourkina Fasso (het voormalige Opper-Volta) en Mali dateert al van 1974 toen een korte maar bloedige oorlog werd uitgevochten. Het omstreden gebied, circa 160 kilometer lang en 15 kilometer breed, is rijk aan delfstoffen en mineralen. Krachtens een speciale overeenkomst besloten beide landen, die in 1960 onafhankelijk werden van Frankrijk, in oktober 1983 het geschil voor te leggen aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

Op aandrang van zowel Bourkina Fasso als Mali werd in april 1985 door het Hof een uit vijf rechters bestaande kamer benoemd, die zich met de zaak zou bezighouden. Omdat beide landen niet in het uit 15 rechters bestaande hof zitting hebben, kregen zij twee zogenaamde rechters-ad hoc toegewezen om hen gedurende de zaak te vertegenwoordigen.

Begin oktober 1985 werden de schriftelijke pleidooien ingeleverd. Tot 2 april 1986 hebben Bourkina Fasso en Mali de tijd daarop schriftelijk te reageren. Naar verwachting zal in juni 1986 een definitieve uitspraak worden gedaan.

Bourkina Fasso stelde donderdag voor dat beide partijen zouden afzien van enigerlei actie die de uitvoering van de door het hof te geven uitspraak in gevaar zou kunnen brengen en hun troepen terugtrekken uit het door Mali opgeëiste gebied. Dit om elk direct contact tussen de troepen te vermijden. Bovendien moeten beide landen zich voor wat betreft de uitoefening van hun bestuurlijk gezag houden aan de grenslijn zoals die in juni 1975 is voorgesteld door de juridische subcommissie van de bemiddelingscommissie van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid.

Mali maakte duidelijk niet met de Bourkinese voorstellen akkoord te kunnen gaan omdat het deze grenslijn te vaag vindt en daarom nooit heeft erkend.

Verschillende departementen onveilig door guerrillagroepen

Bogota overweegt oproepen reservisten voor ordehandhaving bij verkiezingen

BOGOTA — **De Colombiaanse regering bestudeert de mogelijkheid de reservisten van het leger op te roepen met het oog op de komende verkiezingen. Men denkt met het onder de wapenen brengen van zo'n tienduizend reservisten een vreedzame gang van zaken te kunnen garanderen rond de stembus in maart en mei. Zo meldt het dagblad El Tiempo.**

De Nationale veiligheidsraad heeft president Belisario Betancur aanbevolen de nationale strijdkrachten tijdelijk te versterken rond de verkiezingsperiode. In deze Veiligheidsraad zitten vertegenwoordigers van de politiekorpsen, het leger en de ministers van Defensie, Justitie en Binnenlandse zaken. Men dacht deze reservisten en het leger vooral nodig te hebben in de gebieden waar de guerrilla nog actief is. Minister Jaime Castro van Binnenlandse zaken heeft het congres in oktober al meegedeeld dat ongeveer één derde deel van de steden in feite geen afdoende bescherming hebben wegens het gebrek aan mankracht bij de politie. Dit maakt het mogelijk dat de guerrilla er gemakkelijk kan optreden. Volgens deze bewindsman beschikt Colombia op dit ogenblik over 95.000 soldaten en 67.000 politiemannen, die voor de ordehandhaving kunnen worden ingezet.

Volgens een studie van de Nationale veiligheidsraad is dit aantal manschappen van leger en politie niet voldoende om vreedzame verkiezingen te kunnen garanderen. Ook kan men nu de bevolking niet voldoende garanderen dat het vrij en onbelemmerd van zijn stemrecht gebruik kan maken. Er zijn namelijk niet minder dan negenduizend stembureaus te bewaken in dit land met 27 miljoen inwoners. Het congres heeft in december al zijn goedkeuring gehecht aan uitbreiding van het leger met vrijwilligers, voor wie een honorering in het leven wordt geroepen welke gelijk is aan het minimumloon van honderd dollar per maand met een toeslag van zestig procent. Maar in militaire kringen acht men de tijd tekort voor de verkiezingen om dit programma op te zetten en uit te werken. Op 9 maart zijn namelijk al de parlements- verkiezingen en op 25 mei worden de presidents- verkiezingen gehouden. In verband daarmee is men op het plan gekomen militaire reservisten op te roepen.

Van politieke zijde is in het verleden herhaaldelijk verklaard dat er geen sprake is van normale verkiezingen in verschillende departementen op het platteland zoals Cauca, Huila, Valle en Antiquia, waar gewapende benden actief zijn. Daarover zijn de Conservatieve en Liberale politici het met elkaar eens. Sommige politici menen zelfs dat het staakt het vuren waartoe de regering en de grote guerrillabeweging FARC zich hebben verplicht een regelrechte uitnodiging is geweest voor de guerrilla om nieuwe krachten aan te trekken. FARC, welke vooral op het platteland goed georganiseerd en actief was is de enige guerrillabeweging welke nog aan het vredesverdrag met de regering van Belisario Betancur deel neemt. Men heeft zich zelfs al omgezet in de politieke partij Union Patriotica welke aan de parlements- verkiezingen van maart meedoet.

Van Zeil wordt niet vervolgd

UTRECHT — De hoofdofficier van justitie in Utrecht, Mr. A. Herstel, heeft besloten geen strafvervolging in te stellen tegen staatssecretaris Van Zeil van Economische Zaken. Volgens Herstel heeft Van Zeil weliswaar voor ongeveer zesduizend gulden aan werkzaamheden door de woningbouw- vereniging Juliana aan zijn huis laten verrichten, maar zijn daarbij geen strafbare feiten gepleegd. Dit is donderdagmorgen meegedeeld door Herstel op een persconferentie in Utrecht. Dit betekent dat Van Zeil kan blijven in het kabinet Lubbers. Lubbers had immers zijn ontslag geëist als Van Zeil vervolgd zou worden.

Uit het onderzoek van de rijksrecherche is gebleken dat Van Zeil tussen 1977 en 1984 — dus zowel toen hij nog kamerlid was als toen hij reeds staatssecretaris was — gebruik heeft gemaakt van kleine diensten van personeel van de woningbouwvereniging. Voorts heeft Van Zeil van de woningbouw- vereniging een tuinbank en een vlaggemast ten geschenke ontvangen. Het overgrote deel van deze diensten is verleend tussen 1977 en 1980, dus toen Van Zeil nog commissaris van de woningbouw- vereniging was en kamerlid voor het CDA.

Van Zeil is op de Antillen onder andere bekend door zijn activiteiten als adviseur van de vakbeweging op de Nederlandse Antillen van 1964 tot 1971.

Panamese bevelhebber:

Economische terreurgroep klaar om macht te grijpen

PANAMASTAD — **In Panama is een economische terreurgroep actief welke het geschikte ogenblik afwacht om de macht te grijpen. Om dit te bereiken is men bereid zijn ziel te verkopen. Zo heeft de commandant van de Panamese strijdkrachten generaal Manuel Antonio Noriega meegedeeld.**

In een gesprek met de buitenlandse pers onthulde Noriega dat deze economische groep in macht is gegroeid omdat de overleden generaal Omar Torrijos Herrera indertijd deze groep wel de politieke macht ontnam maar niet hun economische invloed. Dit is een van de zaken waarin Torrijos zich het ergste heeft vergist, want hij dacht dat zij nadat hen de politieke invloed was ontnomen hun economische bijdrage zouden gaan leveren aan Panama. Maar de werkelijkheid is heel anders. Aldus Noriega, die zei geen kritiek te willen leveren op Torrijos. Deze was de sterke man van Panama in de jaren zeventig en het begin van de jaren 80, totdat hij bij een vliegongeluk om het leven kwam. Van dit ongeluk wordt nog steeds gezegd dat een buitenlandse geheime dienst daarbij betrokken zou zijn geweest. Voor rechts deed Torrijos nogal links aan.

Over de economische terreurgroep zei Noriega nog dat deze zijn munitie klaar heeft om elk gewenst ogenblik de Panamese staat onder schot te nemen. Het is terrorisme. Dit is het gevaar dat dreigt, aldus de generaal. Om de macht te krijgen is deze groep bereid tot alles. Ook al zou de hele economie eerst in de as moeten worden gelegd. Volgens Noriega is de huidige president Eric Arturo Delvalle het volledig met hem eens. Die de laatste tijd regelmatig met opmerkelijke uitspraken in het nieuws komt. Hij had het onlangs over een terroristen- opleiding op de Nederlandse Antillen. Hij was onder Torrijos belast met de Panamese geheime dienst (G-2).

Ex- Menudo-film

SAN JUAN — Negen voormalige leden van de Portorikeinse muziekgroep Menudo zijn met hun eerste «artistieke» project begonnen en wel met een film, welke in Argentinie en op Puerto Rico wordt opgenomen. De film heeft nog geen naam maar het scenario ervan is van de hand van de Cubaan Felipe San Pedro, die op Portorikeins tv- gebied een zekere naam heeft. Op 15 mei moet de film in roulatie komen. Er spelen in de film elf jongeren mee van tussen de vijftien en 23 jaar en daarnaast twee volwassen toneelspelers en nog eens honderd figuranten. Van Menudo zijn van de partij Oscar Salaberry, Carlos Melendez, Fernando Salaberry, Oscar Melendez, Rene Farrit, Xavier Serbia, Miguel Cancel, Ricky Melendez en Ray Reyes. Zij moesten Menudo verlaten toen zij vijftien jaar werden, overeenkomstig de regels van deze groep. Menudo blijft actief op de Amerikaanse markt en neemt op 12 februari deel aan het San Remo- festival.

Lotingsresultaten voor de drie Europese toernooien

Droomfinale Barcelona-Juventus komt te vroeg

ZURICH — Barcelona speelt in de kwartfinales van het voetbaltoernooi voor de Europese landskampioenen tegen bekerhouder Juventus. Dat is een van de resultaten van de loting, die donderdag door de Europese voetbal unie (Uefa) in Zurich werd verricht. De Spaanse titelhouder speelt eerst thuis, op 5 maart. Het tweede duel vindt 19 maart plaats.

De kopstukken uit de internationale voetbalwereld reageerden donderdag in Zurich met gemengde gevoelens op de loting voor de kwartfinales van de Europese voetbaltoernooien. De wedstrijd die de meeste aandacht trok, was die tussen titelhouder Juventus en Barcelona. Vele bestuurders hadden deze teams gaarne in een droom finale tegenover elkaar zien staan. Net als vorig jaar behoort de Turijnse miljoenenclub tot de favorieten voor de eindstrijd. De droomfinale in het Heizel stadion tegen Liverpool eindigde in mei in een nachtmerrie: supportersrellen mondden uit in een menselijk drama, met 39 doden als gevolg.

Maar over deze ramp werd nauwelijks gesproken in de stad van de Europese voetbalunie (Uefa). De aanwezigen stelden tevreden vast, dat wereldvoetballers als Platini, Michael Landrup, Bernd Schuster en Steve Archibald tenminste honderdtachtig minuten lang in een onderlinge strijd zullen zijn te bewonderen. Op 5 maart in de Catalaanse hoofdstad, twee weken later in Turijn.

Bijna evenveel aandacht trok de ontmoeting tussen Bayern Munchen, in '74, '75 en '76 na het Ajax-tijdperk winnaar, en Anderlecht. De Brusselse ploeg zal onder leiding van de nieuwe trainer, Arie Haan, eerst naar Beieren moeten afreizen. Anderlecht had voor het laatst in 1983 succes in een Europees toernooi. De veelvuldige Belgische kampioen won in dat jaar de Uefa-beker. Over de wedstrijden Steaua Boekarest - Kuussysi Lahti en Aberdeen - IFK Goteborg werd donderdag nauwelijks gepraat.

International Lothar Matthaus van Bayern was niet blij met Anderlecht. "Die club is in België een klasse apart. Het ergste is dat we eerst thuis spelen", vertelde de gedrongen middenvelder over de nummer twee van de Belgische competitie, om er optimistisch aan toe te voegen: "Ik hoop, dat we in ons eigen stadion met groot verschil zullen winnen".

Doelman Jean-Marie Pfaff, Belgisch international, bevestigde de woorden van Matthaus: "Anderlecht is een verdomd zware brok. Die club heeft vooral in eigen huis een enorme kracht".

In het toernooi van de bekerwinnaars moet Rapid Wien, in mei te Rotterdam verliezend finalist tegen het gestrafte Everton, de mouwen opstropen tegen Dinamo Kiev. Ook Benfica en Atletico Madrid krijgen Oosteuropese ploegen tegenover zich. Beide teams van het Iberisch schiereiland gaan eerst oostwaarts: Benfica naar Dukla Praag en Atletico naar Rode Ster Belgrado. Bayer Uerdingen hoeft iets minder ver. De Westduitse bekerhouder speelt tegen Dynamo Dresden uit de DDR. "Als we toch naar het oosten moeten, is Dresden het beste adres", zei Uerdingen-coach Feldkamp.

De «koninklijke» uit de Spaanse hoofdstad lijkt het in het toernooi om de Uefa-beker gemakkelijker te krijgen, al moet Xamax Neuchatel als een outsider worden beschouwd. Titelhouder Real Madrid, dat in de tweede wedstrijd van de vorige ronde met enorm machtsvertoon Borussia Monchengladbach elimineerde, fungeert eerst als gastheer voor de onervaren, doch fanatieke Zwitsers. Interessant is voorts de slag tussen Sporting Lissabon, dat zich in de eerste ronde gemakkelijk van Feijenoord ontdeed, en de 1. FC Koln. Vrije verdediger Michel van de Korput gaat met zijn ploeggenoten voor de eerste wedstrijd naar Lissabon. Het dappere Waregem, dat zich ten koste van AC Milan voor de kwartfinales plaatste, bezoekt Hajduk Split. Net als de Belgen wonnen de Joegoslaven nimmer een Europese titel.

Internazionale, in de Italiaanse competitie hoge pieken met diepe dalen afwisselend, ontvangt FC Nantes. In Frankrijk is Nantes zo'n beetje het enige elftal dat in het spoor kan blijven van koploper Paris Saint Germain.

De loting had de volgende resultaten:

Kwartfinales (5 maart eerste duel, 19 maart tweede duel):

Landskampioenen:
Barcelona (Spa) - Juventus (Ita)
Bayern Munchen (BRD) - Anderlecht (Bel)
Aberdeen (Sch) - IFK Goteborg (Zwe)
Steaua Boekarest (Roe) - Kuusysi Lahti (Fin)

Bekerwinnaars:
Rapid Wien (Oos) - Dinamo Kiev (Sov)
Dukla Praag (Tsj) - Benfica (Por)
Dinamo Dresden (DDR) - Bayer Uerdingen (BRD)
Rode Ster Belgrado (Joe) - Atletico Madrid (Spa)

Uefa-beker:
Sporting Lissabon (Por) - 1. FC Koln (BRD)
Real Madrid (Spa) - Neuchatel Xamax (Zwi)
Hajduk Split (Joe) - Waregem (Bel)
Inter (Ita) - FC Nantes (Fra)

Kwartfinales EK landenteams onder 21 jaar (Twee duels, nog geen data bekend; in de loop van maart):
Zweden - Italië
Denemarken - Engeland
Polen - Hongarije
Frankrijk - Spanje

... *John McEnroe in een voor hem karakteristieke houding: boos dus ...*

SENTRO DEPORTIVO KORSOU **(zwembad)**
09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur open voor publiek.

ZWEMMEN
vanaf 18.00 uur internationale wedstrijden - Sentro Deportivo Korsou.

ATLETIEK
19.00-21.00 uur informatie- avond triathlon - Peter Stuyvesant College.

.....

ZATERDAG
VOETBAL **3e Juristen Midwinter- toernooi)**
13.00-18.30 op het veld van Quick '60 - Semikok.

ZWEMMEN
09.00-12.00 uur internationale wedstrijden - Sentro Deportivo Korsou.

.....

Vaganjan en Sokolov in eerste duel remise

MINSK — De eerste partij voor de schaaktweekamp tussen de Sovjet-grootmeesters Rafael Vaganjan en Andrej Sokolov, voor de halve finales van het kandidatentoernooi, is donderdag in Minsk in remise geëindigd. Vaganjan had wit.

De partij vergde slechts vijftien zetten. De tweekamp gaat over tien partijen. De winnaar speelt in de finale-tweekamp tegen de winnaar van het duel tussen Jan Timman en Artoer Joesoepov (Sov), dat 16 januari in Tilburg begint.

FC Bandolino boekt haar eerste overwinning op Quick

WILLEMSTAD — De onlangs tot de Vrije Curaçaose Voetbal Federatie als aspirant-lid toegelaten voetbalvereniging heeft in het afgelopen weekeinde flink geoefend. De nieuwste aanwinst voor de C-klasse ontmoette in een vriendschappelijk duel een team van Quick '60.

In een pittige wedstrijd werden de Quick-spelers voortdurend op eigen helft teruggedrongen. Werden in de eerste helft aan beide zijden de kansen nog onbenut gelaten, na de thee schoot de van Angua overgekomen Van der Huls een toegekende strafschot in. De enige andere wapenfeiten waren het schot tegen de lat van Praag en een aantal schoten van Van der Huls die net langs de verkeerde kant van de paal verdwenen.

Quick '60 had Bandolino nog van haar eerste overwinning af kunnen houden, indien men de hun toegekende penalty had benut. Maar de door Van Wieringen middels hands veroorzaakte strafschop werd echter naast geschoten. Ook Bet, Smeins en Maartense misten op beslissende momenten de juiste richting, terwijl de doelman van Quick een aantal malen knap werk verrichtte.

WILLEMSTAD — De organisatie van de eerste Triathlon op Curaçao houdt vanavond van 19.00 - 21.00 uur een informatieavond in het Peter Stuyvesant College.

Aan de orde komen de volgende punten:

De voorbereiding voor de triathlon, trainingsschema's, organisatorische aspecten en veiligheidsprocedures op de dag van het evenement en practische tips, een video van de Arubaanse triathlon, uitwisseling van ervaringen van atleten die aan de Arubaanse triathlon hebben deelgenomen.

Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

Gerard Rond reed nog 30 km door met gebroken been

Nog geen dertig procent bereikt het tweede Afrikaanse land in Parijs-Dakar

IFEROUANE — Thierry Sabine, de organisator van de rally Parijs - Dakar, heeft woensdag zijn voorspelling, dat dertig procent van de deelnemers aan de woestijntocht het tweede Afrikaanse land, Niger, niet zou halen waarheid zien worden.

Tot de bekendste uitvallers behoorde de Franse motorcoureur Serge Bacou, die als een van de favorieten gold maar in de buurt van Iferouane een dijbeen brak bij een val. De Belg Gaston Rahier en Hubert Auriol (Fra) zagen de enorme kuilen die Bacou noodlottig werd, ook niet en sloegen daar eveneens over de kop. Zij konden hun weg echter vervolgen, Rahier overigens pas nadat hij benzine had overgetapt uit de motor van Bacou.

De Nederlandse vrachtwagenrijder Polsvoort en zijn coequipiers Lubbers en Van Dedem kwamen woensdagavond ook niet meer aan de start voor het tweede gedeelte van de 950 km lange etappe. De combinatie, die nog wel de motor van de eerder verdwaalde Arjan Brouwer oppikte, kon niet verder wegens een gebroken laadbak. In het vrachtwagen-klassement is De Rooy nog eerste, al is zijn tijd noch die van de concurrenten al bekend.

Het eerste gedeelte van de rit voor motorrijders werd gewonnen door de Fransman Cyril Neveu, die nu de eerste plaats bezet in het voorlopig klassement.

Voor de Nederlandse motorrijder Gerard Rond is donderdag een voortijdig einde gekomen aan deze monsterrally. Tijdens de etappe van Agades naar Dirkou in Niger brak Rond bij een val zijn rechter onderbeen. Hij zette het bot zelf recht en reed nog dertig kilometer door. Daarna werd hij, op tweehonderd kilometer van Agades, opgepikt door een helicopter van de organisatie.

Die vervoerde hem naar de startplaats Agades. Daar stond een radio- en televisievliegtuig van de NOS klaar. Dit toestel zette Rond af op de luchthaven van Niamey. Het is de bedoeling, dat Rond van daar uit naar Parijs wordt gebracht. Vanuit de Franse hoofdstad zal hij per vliegtuig naar Amsterdam moeten voor een operatie. De verwachting is, dat Rond zaterdagochtend op Schiphol arriveert.

Bij de autocoureurs arriveerde de Porsche van de Fransen Metge en Lemoyne als eerste in Iferouane, dat aan de voet ligt van de 2000 meter hoge Airgebergte in Niger.

Hond vindt skiester

BERN — De wereldkampioene acrobatisch skiën, Eveline Wirth is met behulp van een reddingshond teruggevonden, nadat zij bedolven was onder een lawine in een pas in de omgeving van Bern. De Zwitserse skiester was met vijf anderen gaan skiën op de hellingen van de Hannenmoos op 1.953 meter hoogte toen een onvoorziene lawine hen overviel. De vijf bleven ongedeerd en terwijl een van hen afdaalde om hulp te halen, begonnen de overgebleven vier naar Eveline Wirth te zoeken. Een hond die erop getraind is mensen in lawines op te sporen werd per helicopter naar de plaats van het ongeluk gebracht en wist Eveline te vinden. Zij lag slechts op vijf minuten afstand van de anderen bedolven onder een laag sneeuw van 60 cm. De skiester die 40 minuten begraven lag onder de sneeuw, werd met eerste hulp bij bewustzijn gebracht en ter verpleging in een ziekenhuis opgenomen.

Van Trigt (NSVV) maker van het doelpunt

Nederlandse amateurs winnen ook hun tweede duel in China

WUHAN — Het Nederlands amateurelftal heeft ook zijn tweede voetbalwedstrijd in China gewonnen. Tegen het team van de provincie Hubai zegevierde de ploeg van bondscoach Ron Groenewoud met dezelfde cijfers als twee dagen eerder tegen Hunan. Linksbuiten Van Trigt (NSVV) zorgde ervoor, dat de overwinning van 1-0 elf minuten voor tijd tot stand kwam.

Het Nederlandse elftal opereerde aanzienlijk slagvaardiger dan afgelopen dinsdag. Er werd een aantal kansen gecreëerd, dat evenwel niet werd benut. Dat kwam enerzijds doordat keeper Zhang Dingbo een aantal schitterende reddingen verrichtte. Anderzijds sprongen Van Trigt, De Groot (Wilhelmina '08) en Neuteboom (Zwolsche Boys) te gehaast om met de mogelijkheden. In vergelijking met het elftal dat tegen Wuhan speelde, had Groenewoud enkele wijzigingen aangebracht. De geblesseerde Verbeek (Unitas) was vervangen door Molenaars (Oranje Nassau). Werdekker (EDO), die evenmin fit was, moest zijn plaats afstaan aan Neuteboom.

Ook al omdat Oranje het tijdsverschil fysiek had verwerkt, ontstond er een heel ander beeld dan twee dagen geleden. De Chinezen, die in Hu An een oud-international hadden en voorts beschikte over vier jeugdinternationals, beperkten zich voor veertig duizend toeschouwers tegen de fysiek veel sterkere Nederlanders tot counters. Dat dwong doelman Suiker (DHC) twee keer tot ingrijpen, toen een tegenstander alleen voor hem verscheen. Beide keren hield de Delftenaar zijn ploeg op de benen.

In de tweede helft verving Groenewoud de moegestreden spits Neuteboom door Werdekker, hetgeen aan Nederlandse zijde een opleving tot gevolg had. Nadat Riemens in het laatste kwartier op het houtwerk had gevuurd, werkte Van Trigt de terugspringende bal langs de Chinese sluitpost. Vrijdag vertrekt het Nederlandse gezelschap naar Chonggoing en maandag naar Kumming, dat op een hoogte ligt van 1800 meter. Oranje speelt nog drie wedstrijden en keert op zaterdag 18 januari weer terug naar Nederland.

Oranje speelde in de volgende opstelling:

Suiker (DHC); Hendriks (EDO), De Kleine (Geldrop), Versteeg (Elinkwijk) en Rontberg (DHC); De Groot (Wilhelmina '08), Molenaars (Oranje Nassau) en Van Duyn (Quick Boys); Riemens (Flevo Boys), Neuteboom (Zwolsche Boys, vervangen door Werdekker, EDO) en Van Trigt (NSVV).

Van 19 juli tot 2 augustus:

Elf landen zeker naar Nederland voor wereldkampioenschappen baseball

DEN HAAG — De organisatoren van het toernooi om het wereldkampioenschap honkbal hebben zekerheid over elf van de twaalf deelnemende landen. Alleen de komst van Porto Rico is nog onzeker. Tijdens de bijeenkomst van de technische commissie van de IBA in Indianapolis zal het deelnemersveld definitief bekend worden gemaakt.

Twee maanden geleden verzond het organisatiecomité de invitaties voor deelneming. Cuba, Verenigde Staten, Colombia, Venezuela, Nederlandse Antillen, Zuid Korea, Taiwan, Japan, Italië, België en Nederland hebben hun inschrijving reeds bevestigd. Indien Porto Rico het laat afweten, zijn Canada, Panama en Australië, in deze volgorde, gegadigden voor vervanging. Het toernooi wordt van 19 juli tot 2 augustus in Nederland gehouden.

In Indianapolis, waar het nieuwe hoofdkantoor van de International Baseball Association in gebruik wordt genomen, krijgt ook het wedstrijdschema een definitief karakter. Wedstrijdplaatsen zijn Haarlem, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven. Het Nederlands team zal in alle vier plaatsen spelen.

De centrale organisatie is ingegaan op de wensen van de Rotterdammers meerdere wedstrijden van wereldkampioen Cuba in het stadion van Neptunus te laten spelen. Tijdens het wereldhavensteden- toernooi heeft Rotterdam een speciale relatie met de Cubaanse hoofdstad Havanna opgebouwd. Zo kreeg Utrecht in de voorlopige opzet wel extra duels van de Antillen en Eindhoven enige wedstrijden van België toegeschoven.

Arbiter na wanprestatie voor rechter gedaagd

ATHENE — De Griekse voetbalclub AEK Athene heeft woensdag bekend gemaakt scheidsrechter Meletis Voutsaras te zullen aanklagen voor een bedrag van 50 miljoen drachmen (ongeveer een miljoen gulden (Hfls)).

Het bestuur van AEK Athene is van mening ernstig te zijn benadeeld door Voutsaras in de belangrijke wedstrijd tegen lijstaanvoeder Panathinaikos (1-2). Atheense officials zeiden dat ze Voutsaras, die al twintig jaar fluit en internationaal arbiter is, niet alleen voor de rechter zullen dagen wegens het verzaken van zijn plicht, maar er tevens er op zullen aandringen hem te straffen. Als AEK zondag van de plaatselijke rivaal had gewonnen, waren beide teams in de competitie op gelijke hoogte gekomen.

Vierlanden-hockeytoernooi in Koeweit:

Nederland begint met nederlaag tegen Pakistan

KOEWEIT — Het Nederlands hockeyteam, dat invergelijking met de andere deelnemers aan het vierlandentoernooi in Koeweit laat arriveerde, heeft het woensdag in de eerste wedstrijd net niet kunnen bolwerken tegen Pakistan. Het elftal van de bondscoaches Van Heumen en Bellaart verloor met 0-1 door een doelpunt van vleugelaanvaller Waseem Feroze na 25 minuten. De verrassing van de eerste dag was de zege van Groot-Brittannië op India: 1-0.

Wereld- en olympisch kampioen Pakistan trad, in vergelijking met Los Angeles 1984, aan het een op de toekomst gericht elftal. De Nederlandse selectie week maar op een enkele plaats af, vergeleken met het toernooi om de Champions Trophy, dat november vorig jaar in Perth werd afgewerkt en waar Nederland met 3-4 van de Pakistani verloor en als voorlaatste eindigde. In Koeweit, waar de organisatoren een aardig prijzenbedrag bijeen hebben gebracht, hadden de hockeyers, gewend aan synthetische ondergrond, vooral moeite met het grasveld van het Al-Arabi voetbalstadion in Koeweit.

Oranje, dat kennelijk geen enkele hinder had van de reis naar de golfstaat, begon overtuigend. Een groot gedeelte van de eerste helft werd Pakistan onder druk gezet, maar een moment van verslapping leidde tot de tegentreffer. Het was tevens de enige keer dat de Pakistaanse aanval, geleid door schutter Waseem Feroze, de Nederlandse defensie voor problemen stelde. Na het doelpunt golfde het spel voortdurend op en neer, zonder dat een van beide teams erin slaagde een definitief stempel te zetten op de wedstrijd. Pakistan, dat voor het laatst in november 1983 in Karatsji van Nederland verloor (2-3), had in de slotfase de marge nog kunnen vergroten. Een hevig aangevochten strafbal, gegeven na een doelworsteling in de Nederlandse cirkel, werd echter naast gemikt.

De Indiase manager Govindan weet de nederlaag van zijn ploeg tegen de Britten, die bewezen nog wel degelijk uit de voeten te kunnen op gewoon gras en de tegenstanders erg weinig ruimte gaven, vooral aan de terreinomstandigheden. Vorige week won India bij een vergelijkbaar evenement in Dubai nog duidelijk (4-1) van Groot- Brittannië. India, dat drie sleutelspelers miste wegens een vorig jaar opgelopen schorsing na incidenten bij het toernooi om de Asia Cup in Dhaka, had grote moeite met een juiste timing, terwijl tien strafcorners ook niet waren besteed. De Britten, die er zes kregen te nemen, deden het iets beter. Aanvoerder Richard Dodds mikte na een strafhoekslag in de derde blessure- minuut raak. Nederland treft donderdag in de tweede wedstrijd India. Groot-Brittannië speelt dan tegen Pakistan.

WK-tennis dubbel voor heren:

Annacone/Van Rensburg met moeite langs Sanchez en Casal

LONDEN — Het sterk Amerikaans Zuidafrikaanse tennisduo Paul Annacone/Christo van Rensburg heeft woensdagavond in de voorronde van het toernooi om de wereldtitel in het dubbelspel veel moeite gehad met de Spanjaarden Sergio Casal en Emilio Sanchez. Annacone en Van Rensburg wonnen de beslissende vierde set met 7-5. De voorgaande werden steeds pas beslist in de tiebreak.

Heinz Gunthardt en Balasz Taroczy hadden eveneens vier sets voor de zege op het Amerikaanse tweetal Depalmer/Donelly nodig.

In de rode groep won Peter Fleming, die een dubbel vormt met de Brit John Lloyd in plaats van met zijn vaste partner John McEnroe, vrij gemakkelijk van de Australiërs Mark Edmonson en Kim Warwick.

Om zo spoedig mogelijk tot oplossing te komen

VBC doet beroep op Setel en vakbonden

WILLEMSTAD — De VBC doet een dringend beroep op zowel de overheids- vakbonden ABVO en BTG als de directie van het telefoonbedrijf Setel, om zo spoedig mogelijk tot een permanente oplossing te komen voor het probleem van de ter beschikking gestelde ambtenaren.

In de VBC Newsletter gaat de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao in op de problematiek rond de ter beschikking gestelde werknemers van Setel die eind vorig jaar tot een staking leidde bij dit telefoonbedrijf. "Het optreden van de stakers en hun leiders kan niet bepaald consequent worden genoemd. Door van twee wallen te willen eten — enerzijds mee profiteren van de geboden kerstbonus van het bedrijf en anderzijds de voordelen van het ambtenaarschap te willen blijven behouden — neemt men een halfslachtige houding aan. Het is daarbij echter volstrekt onaanvaardbaar als stakers menen sabotage- acties te moeten plegen om hun eisen kracht bij te zetten", aldus de kritiek van de VBC.

"Ondertussen is de gemeenschap de dupe van dit conflict. De schade die hiermee aan derden wordt toegebracht alsmede het ongemak dat wordt veroorzaakt laat zich moeilijk becijferen. Vast staat echter wel dat met dit soort acties het steeds moeilijker wordt Curaçao als vestigings- plaats aan potentiële investeerders aan te prijzen", aldus de VBC in haar Newsletter.

Ondertussen geeft de vakbond ABVO in een persbericht felle kritiek op de uitlatingen van directeur Angel Kook met betrekking tot vertegenwoordiging van de Setel- werknemers. Hij verklaarde onlangs tijdens een persconferentie, persoonlijk van mening te zijn dat nu het personeel in vaste dienst is getreden van het telefoonbedrijf, er in feite een andere vakbond moet worden aangetrokken. Het is belangrijk, zo stelde Kook toentertijd, dat de werknemers vertegenwoordigd worden door een vakbond uit de particuliere sector en niet door overheids- vakbonden.

Dit is naar de mening van de ABVO pure nonsens. Een vakbond komt op voor de rechten van haar leden, voor het verkrijgen van bepaalde arbeidsvoorwaarden en bemiddelt in eventuele conflicten met de werkgever. Het doet er dan ook niet toe wat voor achtergrond die vakbond heeft, aldus de ABVO. Wat wel gevaarlijk is, zo wordt door de overheids- vakbond vervolgd, is de oprichting van een vakbond in de "backyard" van een bedrijf. Een dergelijke vakbond wordt vaak opgericht door mensen die iets "schuldig" zijn aan de directie. Zo'n vakbond zal nooit kunnen strijden voor de belangen van haar werknemers omdat er teveel rekening gehouden moet worden met de betreffende werkgever, aldus de ABVO die besluit met de stelling: "Wat de Setel- directeur niet zegt is dat hij de ABVO en BTG niet kan manipuleren en dat hij daarom een eigen vakbond wil en door kan gaan met zijn streken."

Nieuwjaarsbal PSV

WILLEMSTAD— De Politie Sport Vereniging organiseert op 11 januari van negen tot drie uur 's nachts een nieuwjaarsfeest te Vaersenbaai. De muziek wordt verzorgd door DJ Mando Davelaar en Billoneros. De toegang is gratis voor leden, donateurs en hun familieleden.

Auto opengebroken

WILLEMSTAD— Aan de Knipbaai werd weer een auto opengebroken, van waaruit 500 dollar en gouden sieraden werden ontvreemd.

WILLEMSTAD—In het Informatie Centrum van Kodela vond de prijsuitreiking plaats van de wedstrijd "Pasku Fiesta Di Lus", die georganiseerd werd door Kodela en Z 86. Aan tien personen werd een prijs uitgereikt van 150 gulden en een plakkaat, terwijl de twee winnaars ieder een bedrag van 500 gulden en een plakkaat ontvingen. Alle deelnemers kregen een certificaat. Op de foto vlnr: P. Virginia van Kodela en O. Cuales van Z 86 met de winnaars A. Viana van de Suffisantweg 25 en J. da Silva Lobo van de Sta Rosaweg 73.

Willems: SCNV moet als voorbeeld dienen

VBC nam afscheid van Shell Curaçao

WILLEMSTAD — In aanwezigheid van onder andere zes oud- voorzitters van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao werd rond de jaarwisseling door de VBC in beperkte kring afscheid genomen van Shell Curaçao NV (SCNV). Daarbij werd van de zijde van VBC- voorzitter Rob Willems naar voren gebracht dat terecht getracht was de Shell af te houden van sluiting van haar vestiging op het eiland, maar dat deze beslissing desalniettemin gerespecteerd diende te worden.

Naar uit de jongste editie van de "Newsletter" van de VBC blijkt, wees Willems er in een toespraak onder de titel "Wat in het vat zit, verzuurt niet" op, dat ondanks het vertrek van SCNV, zij voor deze en komende generaties het symbool zal blijven van genoten economische vooruitgang, waarop de gemeenschap jaren bouwde en waarvan ook in de [illegible] de vruchten zullen kunnen worden geplukt. Volgens Willems zal de Shell- vestiging op Curaçao in de gedachten blijven voortbestaan als voorbeeld van de bestaande harde principes en praktijk van de commerciële economie, waaraan ieder zich te houden heeft en die dienen te worden nageleefd teneinde niet hetzelfde lot te ondergaan.

Als bewijs van waardering en als dank voor de bijdragen van Shell Curaçao NV aan de economische ontwikkeling van het eiland, bood de VBC- voorzitter namens bestuur en leden van de vereniging en het gehele bedrijfs- leven een herinneringsgeschenk aan de aanwezige vertegenwoordigers van de voormalige SCNV. Van zijn kant, aldus de Newsletter, wees Ernst van Mourik Broekman, die tot de sluiting van de raffinaderij de functie van general manager van de onderneming vervulde, er in een dankwoord op dat hij geen redenen zag waarom de olie- industrie, mits de service- verlening op efficiënte wijze plaatsvindt, niet voor een langere periode voor Curaçao behouden zou kunnen blijven. Hij doelde daarmee kennelijk op het feit dat tussen de nieuwe eigenaren en de exploitanten van de door de overheid overgenomen raffinaderij, in principe een overeenkomst voor de duur van vijf jaar werd aangegaan en over het algemeen gevreesd wordt voor het voortbestaan van het bedrijf na verstrijken van deze termijn.

OPENBARE AANBESTEDING

De Direkteur van het Departement van Financiën maakt bekend de aanbesteding uitgeschreven door de Nederlandse Antillen voor een projekt gefinancierd in het kader van de interim fase van het Meerjarenplan Nederlandse Antillen

PROJEKT:

Bestek no. R80-542
van het Architektenburo AOB
"RENOVATIE HOF VAN JUSTITIE CURAÇAO"

DE INSCHRIJVING:
In de Nederlandse taal dient per aangetekende brief in dubbele enveloppen waarbij de binnenste enveloppe, die de inschrijvingen bevat, verzegeld moet zijn, bij de "Direkteur van het Departement van Financiën, Pietermaai 4-4A, Willemstad, Curaçao, N.A." te zijn binnengekomen, vóór de opening van de inschrijving, welke op 4 februari 1986 om 10.00 uur v.m. plaatselijke tijd zal plaatsvinden op het Departement van Financiën.

Ook kan de inschrijving in een gesloten enveloppe vóór de opening der inschrijvingen in een daartoe bestemde en als zodanig gesloten bus op het Departement van Financiën worden gedeponeerd.

Op de enveloppe dient te worden vermeld: "Inschrijving op bestek Architektenburo AOB "Renovatie Hof van Justitie Curaçao".

HET BESTEK:
In de Nederlandse taal kan op schriftelijke aanvrage worden verkregen bij de Direkteur van het Departement van Financiën, Pietermaai 4-4A, Willemstad, Curaçao N.A. tegen de prijs van NAƒ. 550,- betaalbaar op één der plaatselijke banken op naam van de Direkteur van het Departement van Financiën.

Na ontvangst van bedoelde som zal het bestek franco per luchtpost worden toegezonden.
Het bestek kan eveneens tegen betaling van een bedrag van NAƒ. 500,- bij het Departement van Financiën worden afgehaald.

INFORMATIE-VERGADERING:
Op 21 januari 1986 om 9.00 uur plaatselijke tijd zal in de zaal van de Regeringsvoorlichtingsdienst Fort Amsterdam te Willemstad, Curaçao een informatie-vergadering worden gehouden.

De Direkteur,
D.E. Calvo.

Akademia Pedagógiko Kòrsou
Institute pa Formashon Pedagógiko i Sosial

Curaçao - Scharlooweg z/n - Tel. 612298 / 612762

Afdeling ONDERWIJZERSOPLEIDING

Aanmeldingsdagen
— Op dinsdag 14 januari en woensdag 15 januari 1986 is er van 14.00u. - 16.00u. gelegenheid tot aanmelding voor de ONDERWIJZERSOPLEIDING.
— Opleidingsjaar 1986/1987

Vooropleiding
— HAVO of daaraan gelijkwaardig diploma; of
— Kleuterleidsters A-diploma

Aanmeldingsprocedure
a. In tegenstelling tot voorgaande jaren moet iedereen (dus ook degenen die een studietoelage/-lening hebben aangevraagd) zich persoonlijk op bovengenoemde dagen op de A.P.K. aanmelden.
b. Na bovengenoemde aanmeldingsdata is er geen gelegenheid meer om zich als eerstejaarsstudent(e) voor het opleidingsjaar 1986/1987 aan te melden.

Informatie-avond
Voor alle geïnteresseerden die de informatie-dag van 05 december 1985 niet hebben bijgewoond, wordt er een extra informatiebijeenkomst georganiseerd.

plaats : A.P.K.
dag : maandag 13 januari
tijd : 19.30u. - 21.30u.

Afdeling KLEUTERLEIDSTERSOPLEIDING
In het opleidingsjaar 1986/1987 zal er **niet** met een eerste studiejaar van de kleuterleidstersopleiding aangevangen worden.

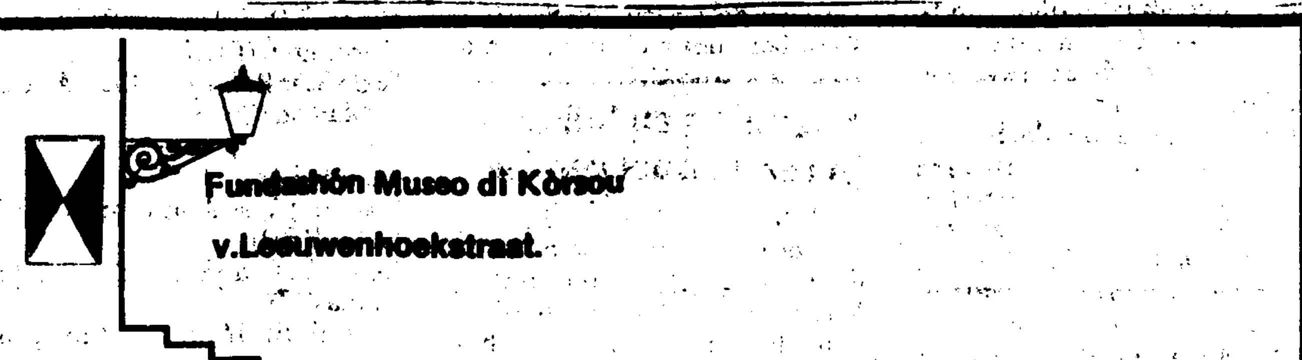
EILANDGEBIED CURAÇAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat NICOLAAS SHORES REAL ESTATE N.V. gevestigd alhier, het ontwerp-verkavelingsplan FORT SAN NICOLAAS heeft ingediend voor een deel van het gebied San Nicolaas ter grootte van ca 900.000 m^2, gelegen ten westen van de Santa Marthabaai.

Het ontwerp-verkavelingsplan ligt met ingang van de dag na deze bekendmaking gedurende vijftien dagen ter visie op het Centraal Bestuurskantoor, Concordiastraat 24, bij de Afdeling Algemene en Juridische Zaken, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft om schriftelijk zijn bezwaren tegen dit ontwerp-verkavelingsplan kenbaar te maken.

Bezwaarschriften dienen duidelijk aan te geven de naam en adres van de belanghebbende, alsmede met redenen omkleed zijn.

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
De Gezaghebber, De Secretaris,

WORKSHOP POPPEN-MAKEN in Het Curaçaosch Museum

Van 18 januari t/m 9 februari 1986 zal in Het Curaçaosch Museum de expositie "OOSTERSE POPPEN van Mevr. Y. de Kort te bezichtigen zijn.
Zij zal gedurende de expositie periode op de volgende dagen workshops geven. Deelname: 2 groepen van ± 12 personen.

1e groep:	Maandag 9-12 v.m.	Woensdag 9-12 v.m.
	20 januari	22 januari
	27 januari	29 januari
	3 februari	5 februari
	10 februari	12 februari

Kosten voor de 4 lessen van 3 uur NAf. 150,— (inclusief "blote pop").
Kleding, pailletten en wimpers komen voor eigen rekening.

Deze techniek van het poppen-maken is geschikt voor meerdere doeleinden, o.a. voor de vervaardiging van clowns en carnavalspoppen.

Inschrijving: NAf. 10,— p.p. telefonisch op 623777 of persoonlijk bij de receptioniste, dagelijks op de bezoekuren van het Museum:
ma t/m za: 10 - 12 en 2 - 5
zo 10 - 4.

KOMPANIA DI AWA I ELEKTRISIDAT DI KORSOU N.V.

K.A.E. N.V. biedt werkgelegenheid aan jongelui die in het bezit zijn van de diploma's L.T.S.- T-Stroom Elektro of Werktuigbouw of M.A.V.O.-4 met wis- en natuurkunde.

Degenen die solliciteren en met goed gevolg een test afleggen, zullen gedurende een bepaalde periode opgeleid worden tot

OPERATOR

Gegadigden dienen hun sollicitatie vergezeld met: diploma's, cijferlijsten en uittreksel geboorten-register, persoonlijk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 22 januari 1986 bij de afdeling Personeelszaken van de K.A.E. N.V. in te dienen.

Hoofd Personeelszaken
K.A.E. N.V.
Rector Zwijsenstraat 1

Kaya J-6. En op Jandoret horen wij nu eindelijk 's avonds het geluid van hamer- en zaagwerk van deze groep, wat ons bijzonder heeft verheugd.

*****

«GRUPO ISLA» (voormalige «Grupo Shell») doet dit jaar voor de veertiende keer aan de carnavals- optocht mee. De enthousiaste voorzitter Eugene [illegible] toonde zich vanmorgen zeer tevreden over de werkzaamheden binnen de groep en herinnert alle leden aan de belangrijke vergadering op zondag 12 januari om twee uur 's middags in het Shell Werknemers Recreatie Centrum. Iedereen moet o.a. de maat laten opnemen voor hun kostuum en ook voor de eind- afrekening zorgen. Ondanks de zware tijden zijn ze toch ontzettend blij met de medewerking die van de directie van Isla wordt gekregen. In het bijzonder van de PR- staf. Volgend jaar zullen zij hun derde lustrum vieren en volgens Eugene wordt het dan iets kolossaals. Eugene is overigens ook vice- voorzitter van de Raad van Groepen!

*****

DE KABRIETEN organiseren morgenavond in de Kabrietenkraal — Hotel Holland — hun 29ste Prinsenbal. Prins Karel treedt dan af en er zal een nieuwe prins worden "onthuld" (men kiest niet, maar onthult). Het feest begint om negen uur 's avonds en duurt tot drie uur 's nachts en de muziek wordt verzorgd door Los Explosivos en het Boerenblaas- kapel. De onthulling vindt plaats om elf minuten en elf seconden over elf. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de leden van de Raad van Elf en bij de ingang van Hotel Holland.

*****

«BUTTERFLIES ARE FREE» gaat dit jaar in het carnaval samen met de UNA. Volgens de heer Franklin Pecunda, voorzitter van deze groep, werd hij benaderd door de mensen van onze universiteit, waar hij werkzaam is, om [illegible]. Hij besloot toen een combinatie van zijn groep en UNA te realiseren. Voor vanavond zes uur is er een vergadering op de UNA voor de studenten aldaar en om acht uur voor de andere leden van de groep op het adres: Jandoret.

Lusinchi wijzigt kabinet: Hernan Anzola nu minister

CARACAS — Nadat alle ministers van het Venezolaanse kabinet gisteren onverwacht hun ontslag hadden aangeboden aan president Jaime Lusinchi, heeft deze zijn kabinet op een aantal plaatsen gewijzigd. De meest belangrijke ministers hebben de kabinetsreorganisatie doorstaan en bleven op hun post.

De bewindslieden boden hun ontslag aan om de president de mogelijkheid te bieden enige veranderingen in zijn kabinet aan te brengen. Dit werd door de Venezolaanse pers gemeld, waarbij men «betrouwbare bronnen» citeerde. Een hoge regeringsfunctionaris die naamloos wilde blijven bevestigde deze berichten. Later werd het ook ander officieel bevestigd. Het dagblad El Nacional, dat sympathiseert met de regering van Accion Democratica, kreeg gelijk waar het meldde dat de belangrijke ministers op hun post zouden blijven zoals Simon Alberto Consalvi op Buitenlandse zaken, Manuel Azpurua op Financien en vice- admiraal Andres Brito Martine op Defensie. De enige belangrijke wijziging, zo voorspelde El Nacional, gebeurde op Ontwikkelingszaken waar Hector Hurtado de scepter zwaaide. Hij werd benoemd tot president van het Venezolaanse investeringsfonds. Dit krijgt zijn inkomsten uit de olieverkopen. Het geld wordt gebruikt voor ontwikkelings- projecten. Deze post staat gelijk aan de ministersfunctie. Minister Hurtado was degene die verantwoordelijk was voor de recente prijsverhoging van levensmiddelen. Hij werd [illegible] Giliberto. Een tweede opmerkelijke wijziging is de [illegible] ing van onder- minister Hernan Anzola van Energie- en Mijnzaken. Hij werd tot minister van staat benoemd en moet de president nu gaan adviseren op het gebied van de industriele productie en coordinatie. De Venezolaanse regering heeft een ambitieus meerjarenplan ontworpen waarmee [illegible] arbeidsplaatsen moeten worden gecreëerd.

Nieuw in het kabinet zijn Cesar Quintana op [illegible], Virginia Olivo op Jeugdzaken, [illegible] Paulina Gamuz op Cultuur. Lusinchi heeft ook [illegible] gouverneurs benoemd. Het nieuwe kabinet zou vandaag worden beëdigd.

Het is de tweede reorganisatie van president Lusinchi in zijn kabinet sinds hij in februari 1984 aan de macht kwam. De eerste mutaties werden aangebracht in maart 1985. Toen stapte de partijloze Isidro Morales Paul als minister van Buitenlandse zaken op. Hij was een vakminister, omdat hij erkend stond als deskundige op het gebied van grenskwesties. Daar sorteerde [illegible] door de AD- minister Alberto Consalvi.

ZWEIBRUCKEN — Twee [illegible]

Regering houdt vast aan salarisbeleid

Algemene staking Argentinië lijkt niet te voorkomen

BUENOS AIRES — De kans om een algemeen staking eind januari in Argentinië te voorkomen lijkt verdwenen nadat de regering verzoeken voor een flinke salarisverhoging van de vakbeweging heeft afgewezen. De Argentijnse regering blijft namelijk bij zijn standpunt dat de lonen niet met meer dan vijf procent mogen worden verhoogd.

Het Algemeen Argentijns vakverbond CGT heeft al eerder gedreigd weer een algemeen staking uit te roepen als de regering niet over de brug komt. Men liet de weg tot overleg met de regering van president Raul Alfonsin open. De regering heeft ook geprobeerd een uitweg te vinden. Minister Hugo Barrionuevo van Arbeid zei in verband hiermee dat de regering vasthoudt aan zijn opvatting dat er niet meer in zit dan een salarisaanpassing met vijf procent met terugwerkende kracht tot december. Hij wilde niet verder gaan dan de belofte dat daarna nog eens nader bekeken zou worden wanneer mocht blijken dat de kosten van levensonderhoud meer dan vijf procent zouden zijn gestegen. Voor het CGT is dit beslist onvoldoende.

Dit vakverbond wil namelijk dat de salariskwestie weer vrijgelaten wordt door de regering. Op het ogenblik is het zo dat de regering de aanpassing van de salarissen naar zich toe heeft getrokken en per decreet bepaalt in hoeverre het loon mag worden aangepast. Deze maatregel is een onderdeel van het hele pakket waartoe president Alfonsin verleden jaar juni besloot waarbij de invoering van de nieuwe munteenheid Austral centraal stond. Daarbij werd de Austral gelijkgesteld aan duizend «oude» pesos. De prijzen gingen toen de ijskast in en de salarissen eveneens. Het resultaat was dat de inflatie op indrukwekkende wijze terrein verloor. De regering vreest nu dat het loslaten van de salaris- matiging de weg vrij maakt voor een weer op hol slaan van de inflatie. Daarom kan er volgens de regering geen vrij overleg over de salarissen komen. Over heel 1985 mag de inflatie dan wel zijn uitgekomen op 385,4 procent, in december bedroeg hij slechts 3,2 procent. Over het tweede deel van het jaar komt hij uit op ongeveer twintig procent. Vandaar ook de geringe omvang van de salarisverhoging zoals de regering die zich voorstelt.

Het ligt in de bedoeling dat er een staking komt van 36 uur en wel op 24 januari. Bij voorgaande gelegenheden ging het om een staking van 24 uur. De regering van Alfonsin heeft al enige stakingen achter de rug. In geen geval werd het toen een volledig algemeen staking. Overigens kreeg de vakbeweging van onverdachte zijde steun: een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven zei namelijk dat het noodzakelijk is dat er een einde komt aan de bevriezing van de prijzen. Het regeringsplan om via zijn maatregelen tot een groei van de economie te komen is niet bereikt, zo stelde men daar nuchter vast. Het vrijlaten van de prijzen betekent in feite ook een vrijlaten van de salarissen. De regering voelt voor geen van beide maatregelen.

Peru, Colombia en Ecuador gaan samen drugshandel aanpakken

LIMA — Van Peruaanse zijde wordt een gezamenlijke operatie gecoördineerd tegen de handel in verdovende middelen in het woudengebied tussen Colombia, Ecuador en Peru. Zo deelde onder- minister Agustin Mantilla Campos van Binnenlandse zaken mee. Hij zei dit tegen de pers op het ogenblik dat hij naar Noord Korea afreisde voor de aankoop van tienduizend geweren. Deze zijn bestemd voor de drie Peruaanse politiekorpsen. De anti- drugs- operatie zal waarschijnlijk in februari zijn beslag krijgen. In het verleden zijn er gezamenlijke operaties geweest van Colombia en Peru tegen de drugsmafia, waarbij de Amerikaanse Narcotica- brigade DEA medewerking verleende. Toen werden er zestig clandestiene vliegvelden entdekt, welke gebruikt werden voor het vervoer van drugs van Colombia naar de Verenigde Staten. Ook legde men toen de hand op zeven vliegtuigjes en ultramoderne communicatie apparatuur.

Tiende sterfdag uitvoerig herdacht

Chinezen koesteren nog steeds de herinnering aan Chou Enlai

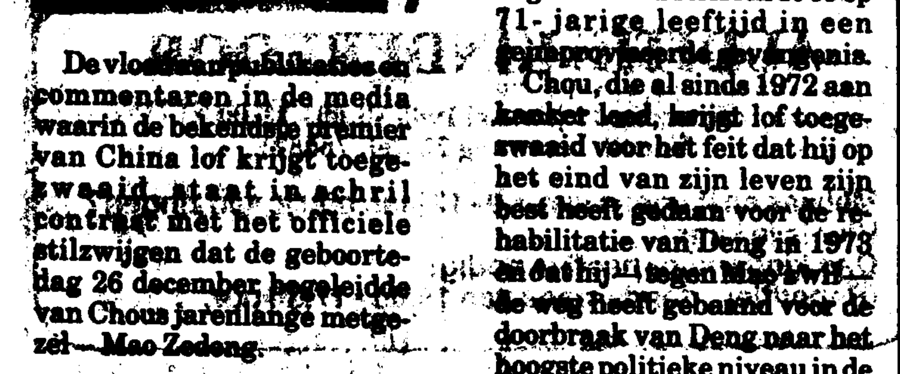
PEKING - Ettelijke honderden Chinezen zijn woensdag op het Tian- An- Men- Plein in Peking samengekomen ter gelegenheid van de tiende sterfdag van oud- premier Chou Enlai. De mensen verzamelden zich rond het standbeeld voor de martelaren, een zuil in het midden van het plein. Aan de voet ervan legden zij bloemen, fruit en foto's van de vroegere eerste- minister die ze uit kranten hadden gescheurd.

Op een van de vijf kransen, die ze bij het standbeeld plaatsten, staat de tekst: „Doordat wij de herinnering van premier Chou koesteren, [illegible] gaat zijn naam de geschiedenis in. [illegible] bidden, leeft hij eeuwig om China te leiden". Een andere krans was afkomstig van de Tibetaanse Lama, als vertegenwoordiger van de minderheden in China. De politie van Peking hield een oogje in het zeil, maar greep niet in.

De tiende sterfdag van Chou, die de geliefde leider van het communistische bewind was, vormt ook aanleiding tot [illegible] artikelen in de officiële pers. Op 5 april 1976, enkele maanden na Chous overlijden, kwamen 10.000 mensen [illegible] bijeen op het Tien-An-Men plein om zijn dood te betreuren. Hiermee [illegible] zij de toen aan de macht zijnde „bende van vier".

In boekwinkels in grote steden in het hele land is een opnieuw samengestelde verzameling vraaggesprekken met en herinneringen verkrijgbaar van wijlen premier Chou, die op 8 januari 1976 [illegible] In Peking [illegible] Engelstalige biografie van Chou Enlai, die hem een genie" [illegible] overliep van energie" en „de sterkste persoonlijkheid in het buitenlandse beleid van China tot aan de dag dat hij de laatste adem uitblies".

In de Zuidelijke stad Guangzhou bezochten honderden mensen een fototentoonstelling die de titel draagt „de premier van het volk – Chou Enlai".

De vloed aan publikaties en commentaren in de media waarin de bekendste premier van China lof krijgt toegezwaaid, staat in schril contrast met het officiele stilzwijgen dat de geboortedag 26 december begeleidde van Chous jarenlange metgezel — Mao Zedong.

Westerse diplomaten noemen het verschil in aandacht voor de twee vroegere prominenten een nieuw bewijs van de actie van China's sterke man Deng Xiaoping om het historische monopolie van Mao af te breken door personen als Chou en ex president Liu Shaoqi op te waarderen. Deze twee waren sterker dan Mao geporteerd voor de pragmatische hervormingen die de nieuwe [illegible] met kracht [illegible]

„We [illegible] een godengalerij, waarin Mao nog de belangrijkste plaats inneemt. Maar hij wordt steeds minder belangrijk", aldus een Westerse diplomaat. „Chou Enlai krijgt een speciale behandeling", aldus de buitenlander die al jaren de Chinese politiek van nabij volgt.

Chou, die op [illegible]-jarige leeftijd communist werd en gedurende 25 jaar regeringsleider was, fungeerde als een bekwame gematigde politicus in het revolutionaire China, waarbij hij het overheidsapparaat met vaste hand leidde en tegelijk de schade van de radicale excessen van Mao zo veel mogelijk probeerde te beperken.

Deze bekwame politicus overleefde aldus zonder veel kleerscheuren de culturele revolutie (1966- 76), die China geheel op zijn kop zette en waarin Deng, Liu en duizenden andere voorstanders van een op de markt georienteerde economie werden gezuiverd als „kapitalistische renegaten". Liu stierf in 1969 op 71- jarige leeftijd in een geïmproviseerde gevangenis.

Chou, die al sinds 1972 aan kanker leed, krijgt lof toegezwaaid voor het feit dat hij op het eind van zijn leven zijn best heeft gedaan voor de rehabilitatie van Deng in 1973 en dat hij [illegible] tegen Mao's wil de weg heeft gebaand voor de doorbraak van Deng naar het hoogste politieke niveau in de Chinese volksrepubliek.

Naar de mening van diplomaten heeft Mao Zedong, die eens het onderwerp was van een massieve persoonsverheerlijking waarin hij vergoddelijkt werd als de „rijzende zon" van China, nu een status die nauwelijks hoger is dan die van andere grote personen van na de Chinese revolutie — onder wie Mao's aartsvijand Liu Shaoqi.

„In de godengalerij bevinden zich nu Mao, Liu en Chou — dan komt er een lege plek die te zijner tijd ingenomen zal worden door iemand, nog niet met name genoemd, wiens status vermoedelijk ongeveer gelijk zal zijn", aldus de diplomaat in een duidelijke verwijzing naar Deng Xiaoping.

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

PORCH SALE: grote koelkast; stoof; tv; kasten; tafels; stoelen; bankstel; bed; fans; airco's; porchset; luidsprekers; wasmachine etc., tel.: 83126.

HONDA PRELUDE, dec. 1980, 89.000 km, automatic, airco, stereo Pioneer, sunroof, macwheels, in zeer goede staat, Landhuis Jan Thiel, tel. de gehele dag: 673510. Bezichtigen na 5 uur.

Z.G.A.N. 2-DEURS klerenkast, tel.: 82650.

OVERTOLLIGE INBOEDEL waaronder een vijfdeurs-kast en een metalen tuinhuisje, tel.: 79816, Kaya Kokolishi 34.

1 RETOURTICKET Curaçao - Paramaribo. Voordelig! Tel.: 612776.

WEGENS OVERCAPACITEIT: airco National, ±1 jaar oud, 24000 BTU met air swing. Zeer redelijk geprijsd. Hermesweg 18, tel.: 76341.

ALCORT PUFFER sailboat f.3.000,-; Datsun Pick-up '81, f.3.000,-, tel.: 73427, Admiraalsweg 22.

1 MIELE 1000 electronic wasautomaat 220V f.375,- ... Goed liefdevol Ned. tehuis gezocht voor 1 zwarte Great Dane van 6 jr. oud + 1 Curaçaos hondje. Moeten beslist samen, zijn waaks en lief voor kinderen, tel.: 675887 na 5 uur.

WEGENS VERTREK: 2 airco's GE, i.z.g.st., tel.: 673097.

NIKONOS IV onderwater- camera met 35mm lens en Ikelite flitser, tel.: 616012.

OPEL ASCONA 1.6N, vraagprijs f.3.300,-, tel.: 614112.

PIANO f.2.200,-; VW Bus, 2 jr. oud, 20.000 km, f.6.500,-; Philips koelkast f.550,-; porchset f.300,-; 1 pers. grenenhouten bed + matras f.200,-, Prof. Kernkampweg 27, tel.: 75082.

VERDIEPINGS- HUIS, goede buurt, 4 slaapk., 2 wc douche, grote keuken, eetkamer, woonkamer, garage, bijgebouw voor een appartement, 660 m² eigd. terrein, prijs f.115.000,-, financ. mogelijk, tel.: 88446.

MITSUBISHI GALANT Stationwagon '82, Admiraalsweg 22, tel.: 73427.

HEREN-RACEFIETS merk Raleigh, 10 versnellingen, vier maanden oud, z.g.a.n., nieuwprijs NAf.395,-, nu voor slechts NAf.275,-; twee vloeistof- drukmachines à NAf.125 en NAf.195,-; Renault 4 1977, i.g.st., NAf.1.800,-, tel.: 81584.

CADILLAC Eldorado 1978, full powered, 350 HP-motor, economisch 2 barrel carborator, ±55.000 km gereden, vraagprijs f.9.000,- of hoogste bod. Inf.: 43072.

GROTE STEP-VAN, geschikt voor transport meubels, vracht enz., f.5.000,-. Inf.: 43072.

WAYLER SURFPLANK + zeilen 5,9 en 4,6 m² + trapeze, dakcarrier en riemen f.540,-; Philips grill- bakoven 220V f.195,-; keukenmachine Moulinette 220V f.35,-; Philips cursus Spaans niveau 2 f.200,-; pocket- camera Minolta Weathermatic f.75,-; ... wit/blauw plus blauwe stoel f.70,-; autozitje Mutsaerts f.40,-; jig saw 110V f.25,-; vlak- schuurmachine 110V f.20,-; Organiser 45 bakjes f.17,-; tafelfan f.40,-, tel.: 77622.

PUREBRED GREAT Danes. Call fam. Hauck, tel.: 79486.

HOBIE CAT 16; surfplank Mistral Naish, A. Henriquez, tel.: 75784.

NIEUWE CURAÇAOSE vissersboot, geheel gefiberglassed, f.1.800,-; Philips ijskast, tweedeurs, f.675,-, tel.: 73138.

PONY, BOUWJAAR '79, keurings- bewijs tot 1-1-1988, vraagprijs NAf.1.900,-, tel.: 70117.

MERCURY CAPRI RS, kl. zwart, airco, autom., bj. 1981, vraagprijs f.7.000,-; Renegade, bj. 1980, f.8.000,-; zeilboot, type Laser, f.750,-, tel.: 675370.

HONDA BROMFIETS MTS, met helm, i.z.g.st., Louise de Colignylaan 24, tel.: 73305.

14 VOET SPEEDBOOT + 50 PK motor + sunroof (49x90), tel.: 79439.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

MET OPTIE te koop: centrale villawijk, P.O. Box 3235.

RUIM APPARTEMENT incl. water, gas, dienstbode, f.525,- p/m, borg f.950,-, Mgr. Kieckensweg 23 beneden, tel.: 623008/672671.

EEN GEMEUBILEERD éénpersoons- appartement. Inf. tel.: ...

GEM. APPARTEMENT per 1 febr. 1986, f.500,- p.mnd., tel.: 614960.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

MET SPOED: woonhuis tot f.400,-, tel.: 83121 tussen 18.00-20.00 uur.

GEVRAAGD: OPPASHUIS van 13 febr. tot 8 maart, voor Ned. echtpaar zonder kinderen, tel.: 73141.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

COLOR TV; papegaai + kooi, tel.: 47040.

±900 GEBRUIKTE dakpannen; Chevrolet Monza 1976, tel.: 27105.

LADA 1500, goede conditie, f.2.500,-. Inf.: Shiribana 14F na half vijf.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

BEAUTIFUL STUDIO apartment, close to hotels, fully furnished, kingsize bed, bathtub, terrace, etc., etc. Inf. Mrs. De Ruyter, tel.: 23600-282.

OF TE KOOP woonhuis, 3 slp.-kamers, Emmastraat 70. Te bevragen tel.: 23114/31381.

OF TA bende un kas bunita estilo spañó na Savaneta, ku tres kamber, dos baño ku «built-in cabinets», sala, komedor, kushina ku «built-in cabinets», washok, patio paden i pafor, gameroom, kamber i baño pa kria, storeroom i un bunita kura ku hopi mata di fruta, deepwell i regenbak pa tur matanan. Por akudi na tel.: 47086 of 47043.

GEVRAAGD HULP 5 halve dagen per week. Zich wenden: dr. Riems, L.G. Smith Blvd. 58 tussen 8 en 9 uur 's avonds.

HULP IN de huishouding voor halve dagen, tel.: 24917.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Aanval op W-Europa als vergelding

TRIPOLI — De Libische leider Gaddafi heeft een aantal W-Europese ambassadeurs in Tripoli voorgehouden dat Libië havens of steden in W-Europa aan kan vallen als vergelding voor een Amerikaanse aanval op Libisch grondgebied.

Gaddafi gaf evenwel de wens te kennen liever met de West-Europese landen samen te werken in de strijd tegen het terrorisme. Hij beloofde de diplomaten dat hij iedere gezochte terrorist zal uitwijzen die zich in Libië bevindt.

In reactie op de Amerikaanse boycot, wees Gaddafi erop dat de zakelijke banden met W-Europa veel groter zijn. Ruim 40.000 Europeanen werken in zijn land en 230 Europese ondernemingen zijn er actief.

Inmiddels heeft Nederland de andere leden van de EG voorgesteld op 21 januari in Den Haag speciale bijeenkomst van ministers van Buitenlandse zaken te houden over het Amerikaanse verzoek om de boycot van Libië te steunen.

Italië heeft beperkte maatregelen tegen Libië genomen. Zo zal het geen wapens meer aan dat land verkopen en — door het vertrek van de Amerikanen — vrijgekomen banen niet opvullen. Wat verdergaande maatregelen tegen Libië betreft wacht Rome de uitkomst van het EG-overleg af.

Nieuw bestuur S.V. VESPO

KRALENDIJK — In een algemene ledenvergadering is onlangs een nieuw bestuur gekozen voor de S.V. Vespo. Als voorzitter is gekozen Boeboei Cicilia terwijl zijn plaatsvervanger Freddy Cicilia is. Maikel Janga is penningmeester en diens plaatsvervanger is Rignals Trinidad. Eerste en tweede secretaresse zijn Jacqueline Th..e en Roy Eliazer terwijl de materiaal commissaris Rignald Anthony is. De training voor het komende jaar is opgedragen aan Antonio Trinidad. Het WEB N.V. is voor het komende seizoen sponsor van de sportvereniging.

KRALENDIJK — Tijdens het laatste bezoek van minister drs Jan de Koning aan Bonaire, heeft de Nederlandse bewindsman ook een bezoek gebracht aan de Antilles Saltcompany Aisco. Na eerst een uitleg te hebben gekregen van de manager van het bedrijf Jan Gielen, nam de minister ook een kijkje op het terrein waar het zout wordt opgeslagen alvorens het naar Amerika of andere bestemmingen getransporteerd wordt.

Op de foto de minister en zijn gezelschap ter hoogte van de transportband op het terrein van de Aisco.

Vrijwel alle projecten goedgekeurd

Bestedingsoverleg voor Bonaire is zeer bevredigend verlopen

KRALENDIJK — Tijdens het halfjaarlijkse bestedingsoverleg tussen de Nederlandse minister van Antilliaanse zaken drs Jan de Koning en het BC van Bonaire, zijn de ingediende verzoeken door de Nederlandse bewindsman positief gehonoreerd. Alle projecten die in de komende jaren met geld uit de Nederlandse Ontwikkelingspot gefinanciërd moeten worden konden genade vinden in de ogen van minister De Koning. Ongetwijfeld mede ook een succesje voor de onlangs benoemde minister voor Ontwikkelings- samenwerking Jopie Abraham die zijn collega De Koning vergezelde naar zijn geboorte eiland Bonaire.

Tijdens een persconferentie in de dining room van Bonaire Beach hotel op woensdag 8 januari, waarvoor slechts een gedeelte van de lokale pers was uitgenodigd, bevestigde minister De Koning dat er een bedrag van rond zeven miljoen beschikbaar werd gesteld door Nederland. In dit bedrag is 2,5 miljoen gulden opgenomen voor projecten die reeds in uitvoering zijn, terwijl de overige 4,5 miljoen dus ter beschikking zijn voor de nieuwe projecten die door het BC naar voren gebracht werden. Met zeer grote belangstelling werd afgewacht wat de Nederlandse mening zou zijn over de door het BC — en vooral door de toenmalige fractievoorzitter Jopie Abraham geëntameerde — bunkerfaciliteiten voor de Flamingo luchthaven. Ondanks een zeer gedocumenteerd rapport dat werd opgesteld door mej. Jeuken van EZ en de diverse overleggen tussen BC, Snav, Bonaire trading Company (BTC) en andere betrokkenen, stond Nederland nogal sceptisch tegenover deze bunker- faciliteiten, die uitermate veel geld zouden vragen, maar waarvan niet zeker was dat het project ook rendabel zou zijn.

Ook vergaderde Jopie Abraham afgelopen jaar met de Vaste Kamer commissie voor Antilliaanse zaken in de Tweede Kamer over deze affaire die mede zou kunnen helpen Bonaire uit een zeker isolement te verlossen omdat het eiland dan niet meer afhankelijk zou zijn van toeristische charters die via Curaçao of Aruba zouden moeten vliegen. aangezien de grotere vliegtuigen noodgedwongen deze tussenstop zouden moeten maken. Stond in eerste instantie minister De Koning wat sceptisch tegenover deze bunkerfaciliteiten, tijdens de persconferentie bleek dat de minister kennelijk de belangrijkheid voor Bonaire had ingezien en accoord kon gaan met de 900 duizend gulden die het project zal gaan kosten.

WATERFABRIEK

Tijdens het bestedingsoverleg deelde minister De Koning ook mee, dat de financiële goedkeuring voor de aanschaf van de nieuwe waterfabriek een feit was. Voor dit project is een bedrag van 3,1 miljoen gulden beschikbaar gesteld. De Nederlandse bewindsman attendeerde tijdens de persconferentie speciaal op de niet aflatende pogingen van gedeputeerde Franklin Crestian om het project waterfabriek en waterdistributie tot een goed einde te brengen. Minister De Koning beaamde het totale project als een goed plan en gedegen van opzet waarvoor weinig moeite bestond tot goedkeuring over te gaan. Zoals bekend is het project waterfabriek reeds in zeer ver gevorderd stadium en kan in de komende weken verwacht worden dat het project opgeleverd wordt. Gezien de voordelen die het project met zich mee brengt voor de gehele bevolking, maar eveneens de economische voordelen die het project met zich meebrengt, kwalificeerde de Nederlandse bewindsman het waterfabriek project als een goede investering. Ook de aanschaf van een windmolen is een project dat via het Water en Energiebedrijf (WEB) N.V. uitgevoerd zal worden. Ing. Johan Giskus manager van het WEB beaamde reeds, dat deze alternatieve energie ongeveer dertig procent van het totale lokale verbruik zou kunnen overnemen en ook minister De Koning beaamde, dat het een interessante opzet zou kunnen zijn als inderdaad bleek, dat het windmolenproject een aanzienlijke reductie van de produktiekosten van electriciteit met zich mee zou brengen.

De eerste fase voor de bouw van veertig volkswoningen op Amboina werd door minister De Koning tijdens dit bestedingsoverleg reeds goedgekeurd. De tweede fase van het project zal tijdens een volgens bestedingsoverleg aan de orde komen.

Twee projecten die reeds eerder uitgevoerd zijn met Nederlandse financiering, maar in feite nog niet compleet zijn uitgevoerd zijn de volledige renovatie van het waterdistributie- net en de verbetering van de wegen op Bonaire. Dit laatste onderdeel verkreeg ook de Nederlandse goedkeuring hetgeen betekent, dat de wegverbetering nu niet in fase maar in een uit te voeren project zal worden uitgevoerd. Het voordeel hierbij is, dat Bonaire niet geconfronteerd wordt met de uitvoering van een of twee fasen terwijl de werkzaamheden dan stopgezet moeten worden. De door het BC aangevraagde boot die ter beschikking zal staan van de haven werd goedgekeurd, evenals de benodigde gelden voor de industriehallen en de dringend noodzakelijke investering voor het lokale radiostation dat zo spoedig mogelijk aan de internationale eisen zal moeten voldoen.

BERENSCHOT

Tenslotte bleek minister drs Jan de Koning ook accoord met het verzoek van het BC om de deskundige van het organisatiebedrijf Berenschot drs Harm Swierenga nog vier maanden ter beschikking te houden van het BC. In feite was de bedoeling dat het contract van Swierenga met zes maanden verlengd zou worden en bij het voorlaatste bezoek van minister De Koning zou de verlenging inderdaad deze maand januari aan de orde komen.

Minister De Koning honoreerde het verzoek van het BC voor een verlenging met vier maanden zodat organisatie deskundige drs Harm Swierenga die het afgelopen jaar het totale overheidsapparaat heeft doorgelicht zijn werkzaamheden kan af ronden. Dat betekent dus, dat Swierenga niet alleen de plannen in een rapport naar voren heeft kunnen brengen, maar dat ook de voorstellen de aanbevelingen die in het rapport genoemd worden uitgevoerd zullen worden.

Na een ontspannend boottochtje in de richting van Klein Bonaire beschouwde minister De Koning, die vermoedelijk als minister van Antilliaanse Zaken een laatste bezoek heeft gebracht aan Bonaire, zijn missie volbracht en vertrok de volgende morgen — donderdag — met de eerste vlucht naar Curaçao.

Dierenarts op Bonaire

KRALENDIJK — De EVD maakt bekend, dat zaterdag 11 januari opnieuw de dierenarts dr Hein Meyer praktijk zal houden in de gebouwen van de Hygiënische Dienst op Bonaire. Operationele ingrepen zullen vanaf 7.30 v.m. plaatsvinden en daarvoor moeten afspraken gemaakt worden voor 10 januari met mevrouw Rowell telefoon 8437. Voor consulten en andere behandelingen is er gelegenheid na 4.00 n.m.

Bridgelessen voor beginners

KRALENDIJK — Naar de Amigoe is medegedeeld zal er op dinsdag 14 januari een mogelijkheid bestaan deel te nemen aan bridgelessen voor beginners. De lessen zullen op dinsdagavond gegeven worden en nadat de twee maanden durende cursus is afgelopen zal er gestart worden met een kleine onofficiële club en een competitie. De leiding ligt in handen van Fer de Wit.

Psychologe beschikbaar voor Bonairiaanse onderwijs

KRALENDIJK — De Onderwijsdirecteur van het departement van Onderwijs te Curaçao R.D. Kleinmoedig maakt bekend, dat voor Bonaire voor kleuter- speciaal- basis en voortgezet onderwijs een psychologe beschikbaar is. Het is de in Colombia afgestudeerde mej. Van der Dijs. De indiensttreding van drs Natasja van der Dijs is per 1 januari en zij is benoemd aan het Pedagogisch Didactisch Bureau (PDB) van het departement van Onderwijs.

Salesman Latijns Amerika

Van Belgische wapenfabriek belangrijke man vermoord

BRUSSEL — De vertegenwoordiger voor Latijns Amerika van een Belgische wapenindustrie, Juan Mendez Playa, is het slachtoffer geworden van een aanslag. Hij werd dood aangetroffen in zijn auto in de omgeving van de Belgische hoofdstad.

Het lichaam vertoonde zes schotwonden. De wagen stond op een afrit van de snelweg Brussel-Namen. De 33-jarige tot Belg genaturaliseerde Spanjaard moet van dichtbij zijn beschoten. Van de daders ontbreekt elk spoor. Volgens de politie zijn er geen aanwijzingen dat deze moord te maken heeft met de reeks terreur- daden waardoor Belgie de laatste tijd is opgeschrikt.

Mendez Playa was sedert 1981 werkzaam voor Fabrique Nationale Herstal (FN). Volgens de directie van deze fabriek bekleedde hij in het verkoopapparaat van de afdeling Defensie en veiligheid «een hoge positie». De werkgever wilde zich niet wagen aan speculaties over een verband tussen de moord en het werk van Mendez Playa. FN is de grootste wapenproducent van Belgie en heeft een jaarlijkse omzet van ruim 660 miljoen dollar, waarvan iets meer dan een derde deel uit de wapenverkopen komt. Het grootste deel der wapens wordt geleverd aan regeringen van ontwikkelingslanden.

Goed gegokt

OCEANSIDE — In tegenstelling tot zijn naam die in het Engels "wrek" betekent, heeft Harry Mizer 105 loterij-biljetten gekocht voor zijn 24 werknemers omdat hij niet in staat was hen een kerstuitkering te geven. Op een van de loten van 1 dollar, viel een prijs van 25.000 dollar. Mizer vertelde dat zijn werknemers geen bezwaar hadden tegen zijn voorstel om loten te kopen in plaats van een "schamele" kerstuitkering.

» stockmarket NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	1,4537	JapYen.	4,942
GermanM.	40,70	CanD.	71,66
Gold	338,30	Silver	6,13

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Allied Stores	66 5/8	- 1	IBM	150	+ 1
Apache Corp.	11 1/4	- 1/4	ITT	37 1/2	- 1/4
Big Three	26	- 1/4	Lone Star Ind.	30 1/2	- 5/8
Burroughs	62 3/8	- 3/8	McDonalds	75 1/2	- 1/2
Campbell Rl.	22 1/2	+ 5/8	Natl.Presto	29 1/4	- 1
Chrysler	43 3/8	+ 1/8	NCR	39 3/8	- 3/4
Coca Cola	81 1/2	- 1	Pantry Pr.	9 1/2	- 1/8
Digital Eqm.	134 5/8	+ 1	Pepsico	70 5/8	- 1 1/2
Dupont	63 1/4	- 1 1/4	Ramada Inns	7 1/2	unch
East.Kodak	47 5/8	- 1 1/8	Revco	27 1/8	- 7/8
Foster Wheeler	12 1/4	- 1/4	Seagram	45 5/8	- 3/8
Gen.El.	69 7/8	- 1 3/8	Sears	37	+ 5/8
Genl.Dynamics	67 1/4	unch	Texas Instr.	104 1/2	- 1/8
Georgia Pac.	25 1/4	- 1/2	United Airl.	49	+ 1
Genl.Motors	71 1/8	- 1/4	Union Pac.	51	- 1 1/4
Gilette	71 3/4	- 1 1/8	United Tech.	46	- 1/8
Could	30 1/8	+ 1/4	Unocal.	27 1/2	unch
Gulf & West.	51 1/2	unch	Warner Lamb.	46 1/8	- 1 1/8
Homest.M.	25 1/8	+ 7/8	West.El.	42 7/8	+ 1/8
Hutton	35	unch	Xerox	58 1/4	- 1/2

DOW JONES
Industrials 1518,23 - 8,38
Transportation 686,97 - 6,52

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 111,77 + 0,05
Precious Metals 75,97 + 1,91
REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT JANUARY 9,1986
In a highly volatile volume session stock prices continued to drop with a very weak bond market again providing trouble for equities. The Dow 30 which slid another 8.38 points to 1518,23, did manage to rally late in the session after being down more than 20 points on several occasions during the session. The utility index was again sharply lower, with the transports also sinking despite a rebounding airline sector. Declines overwhelmed gainers by a 5 to 1 margin. Today's performance was dissapointing on the whole, although the bulls did manage to stave off the Bears in the final hour. Some leading technology stocks like IBM and Digital Equipment climbed today, which could set the stage for a stabilization effort tomorrow with more frequent rally efforts. Still the bulls have much work ahead of them.
E.F.HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 10 JANUARI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.255	1.275	1.295
PND STERLING	2.525	2.58	2.64
NED GLD	63.86	64.58	65.38
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	85.11	85.83	86.63
FR FRANCS	22.39	23.49	24.19
DUITSE MARK	72.04	72.76	73.56
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.74	1.04	1.10

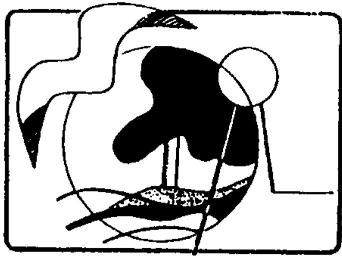
KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 10 JANUARI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	101.33
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.82
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.73
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	110.23
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	103.22
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	104.20

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 9.03%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

VRIJDAG 10 JANUARI 1986 ÑAPA

Het milieu, mij een zorg!?

WANNEER OVER MILIEU en over milieubeheer wordt gesproken, blijkt vaak dat veel mensen maar een vage notie hebben van wat dat inhoudt. Meestal komt men niet veel verder dan details, zoals de taak van de overheid om het huisvuil op te halen of de aktie Tene Korsou Limpi. Daarin zit meteen verscholen dat men milieubeheer niet ziet als een zaak die iedereen aangaat, maar als een taak van specialisten. Deze denkfout is er mede oorzaak van dat het milieu zich bevindt in de desolate toestand zoals we die nu wereldwijd aantreffen. vervuiling van rivieren, zeeën en meren, verontreiniging van de lucht die we moeten inademen, afschuwelijk veel lawaai, aantasting van de bossen, gif in de bodem en erosie van de bodem, kernafval en ga zo maar door.

De drie grote factoren in het milieubederf, waarvoor wetenschap en technologie op zichzelf geen oplossing bieden zijn:

— Gebrek aan een positieve milieu gerichte opvoeding.

— Nationale i.p.v. wereld politiek, leidend tot bewapening.

— Gebrek aan zelfbeheersing, leidend tot honger en overbevolking.

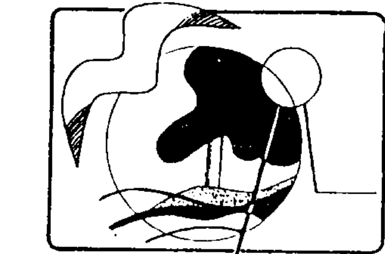
Er is geen ander gebied te noemen dat zo ingrijpt op de belangen van alle mensen als milieubeheer. Dit mag men overdreven uitgedrukt vinden, maar in het volgende zal deze stelling hopelijk aannemelijk worden gemaakt.

Het milieu is een complex van natuurlijke en culturele factoren. Milieu- beheer zal zich derhalve geconfronteerd zien met ecologische, sociale, economische, politieke, juridische, esthetische en ethische aspecten. Dit vormt het kader voor het antwoord op de vraag die ik als titel van deze gedachten heb gekozen: "Het milieu, mij een zorg!?"

Een goed begin is reeds gemaakt als we ons afvragen wat er zou moeten gebeuren om positieve ontwikkelingen op gang te brengen en om het milieu tot een zaak te maken die iedereen interesseert.

De kritieke milieu- situatie waarin we ons momenteel bevinden, vindt haar oorzaak in de mentaliteit van de mens, die misvormd is door hebzucht en andere motieven van eigen belang, zoals winstrealisaties op liefst zo kort mogelijke termijn.

We komen op het gebied van onderwijs en opvoeding als we naar de oorzaken vn deze mentale misvorming zoeken. Het onderwijs en opvoedings- systeem faalt in het produceren van een geëngageerd menstype, dat gericht is op de instandhouding van de natuur en de

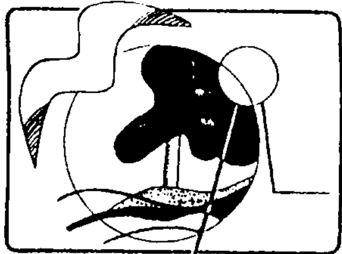

samenleving. Het systeem van de opvoeding faalt omdat het niet geleid wordt door waarden waarin het ondubbelzinnig gelooft. Het faalt omdat het onmacht uitstraalt, liefde mist en onbewust hebzucht als leidraad heeft gekozen. De opvoeding in de zogenaamde WELVAARTS- staat is vergeten wat WELZIJN betekent. Het onderwijs- en opvoedings- systeem faalt omdat het de oorspronkelijke ethische, esthetische en religieuze waarden heeft verworpen of domweg genegeerd en niets daarvoor in de plaats heeft gesteld. Hierdoor kon hebzucht de grondslag gaan vormen van het opvoedings- systeem dat gericht is op materialisme in plaats van op de vorming van gemotiveerde mensen in een maatschappij die de leefbaarheid en het welzijn van ieder mens centraal stelt. In plaats van een zegen, vormt het onderwijs als zodanig een bedreiging voor en een aanslag op de mensheid. De eenzijdige aandacht voor de ontwikkeling van technologie in plaats van de vorming en instandhouding van waarden en normen, lijkt een belangrijke oorzaak te zijn van de negatieve maatschappelijke ontwikkeling, die zich onder andere uit in een steeds verder gaande verloedering van het milieu.

Een kant en klare oplossing voor de geschetste problematiek zal er niet zijn; ik heb echter de overtuiging dat iedereen kan bijdragen tot een essentiële verbetering. Ook ben ik van mening dat een drastische wijziging nodig is in onderwijs en opvoeding en dat de noodzaak daartoe weinig wordt ingezien. Een holistische aanpak is nodig omdat zolang mensen ongeïnteresseerd zijn en zolang we met symptoom- bestrijding bezig blijven, het milieu verder zal verloederen.

Moeilijker wordt het als men de vraag stelt wat dan wel de inhoud van het nieuwe opvoedings- ideaal zou moeten zijn, dat zou kunnen leiden tot een vernieuwing van opvoeding en onderwijs. Ik kom dan terug op milieugebied.

Als we in het voorgaande hebben geconstateerd dat de milieu-

problematiek zo nauw verweven is met factoren van educatieve aard en (zoals hiervoor reeds opgemerkt) tevens facetten inhoudt van praktisch elke wetenschap, is het een voor de hand liggende conclusie om te denken aan een MILIEU- gericht opvoedings- en onderwijs- systeem.

Dat nieuwe opvoedings- systeem zal moeten uitgaan van de volgende kenmerken:

— Er moet worden uitgegaan van een holistische aanpak, d.w.z. dat nadruk zal worden gelegd op het **gehele** milieu en de mede verantwoordelijkheid van iedereen daarvoor, omdat de kwaliteit van ons leven in de toekomst afhangt van de verantwoordelijkheid van elk mens;

— Er moeten normen en waarden worden ontwikkeld die uitgaan van de beheersfunctie van de mens in zijn milieu in tegenstelling tot bezitsfuncties;

— Er moeten anderssoortige lessituaties worden geschapen, waarin creativiteit, initiatief en coöperatie centraal staan in plaats van confrontatie, consumptie en competitie;

— Duidelijkheid moet worden geschapen m.b.t. de vraag welke principes, normen en waarden onze gemeenschap moeten leiden om antwoorden te kunnen formuleren op de vragen die de ecomomische principes raken, de sociale doelen bepalen, de religieuze ervaringen aangaan, de politieke strategieën omlijnen en die voorts de persoonlijke ethiek en aspiraties betreffen.

Milieu- opvoeding is geen eenvoudige zaak; de milieu- problematiek is wereld omvattend en grens overschrijdend. Ook is de milieu- problematiek geladen met angst en onzekerheid, spanningen, verschillen van mening en uiteenlopende belangen. Het formuleren van de doelstellingen is een zaak die niet meer plaatselijk kan gebeuren maar plaats dient te vinden in internationale kaders en samenwerking. Hoe moeilijk dit alles ook lijkt, er is geen keus: de toekomst van de mensheid is er mee gemoeid en die toekomst is al begonnen.

Tot nu toe zijn er weinig goede antwoorden op vele, vele netelige kwesties. Dit vormt echter tegelijkertijd een enorme uitdaging voor de mens van nu, de nieuwe generatie, met grote kansen voor de ontwikkeling van ideeën, nieuwe richtingen, creativiteit, initiatieven en strategieën. Tegelijkertijd moet vermeden worden dat ad hoc gewerkt wordt. Het milieu is een samenhangend geheel, dat niet verdraagt dat delen worden veranderd zonder rekening te houden met de functie van die delen in het geheel.

Ondanks de vele vragen is er nog steeds de mogelijkheid dat we afstand doen van ons tot bewapening voerende nationalistische systeem, dat uiteindelijk tot de vernietiging van alles en allen leiden moet. Omkering is nodig tot een systeem waarin honger, armoede, erosie en analfabetisme tot het verleden behoren; omkering van het systeem der zelfvernietiging naar een systeem van vrede, recht en gerechtigheid, waarin de mens gewoon gelukkig kan zijn in een milieu met schone lucht, voldoende eten voor iedereen, zonder kernwapen- dreiging en zonder andere soorten van milieubederf.

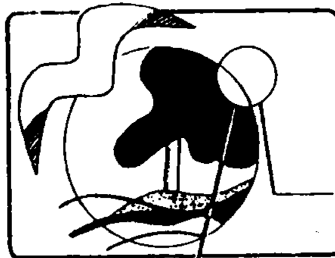
Regerings- leiders en politici kunnen wel veranderingen initiëren en een nieuwe benadering van de ontwikkeling- van- mens- en- samenleving kan een aanzet vormen tot een verbetering van de milieu- toestand, maar dit zal slechts werk in de marge zijn, zolang de nieuwe generatie niet een geheel nieuw soort opvoeding ontvangt waardoor een gemotiveerd menstype ontstaat dat zich bewust is van zijn milieu en de daarmee *gepaard gaande problematiek.*

... zoals het moet ...

... zoals het niet moet ...

Centraal in deze nieuwe opvoedings- en onderwijs- ethiek moet staan de ontwikkeling van normen en waarden, gegrond in het besef dat mensen geen bezitters zijn van de aarde, maar beheerders van een milieu dat geschapen is door een Schepper die daarin de mens aan het hoofd heeft gesteld.

Hiertoe zal een nieuwe productieve relatie moeten ontstaan tussen ouders en kinderen, leraren en leerlingen, school en samenleving, leiders en geleiden en tussen het opvoedings- systeem en de maatschappij in al haar vormen en uitingen.

Ik ben me er van bewust dat dit allemaal gemakkelijker is gezegd dan gedaan. Daarom is het goed om ook een paar concrete zaken aan te geven die deel zouden kunnen uitmaken van zo'n nieuw systeem. Natuurlijk zijn deze zaken diskutabel:

— **BEWUSTHEID:** Help mensen bewustte maken van het unieke en grootse dat ons milieu is en van de daaraan verbonden problematiek.

— **KENNIS:** Breng mensen kennis en begrip bij voor het milieu, de milieu- problemen en de rol van de mens daarin.

MOTIVATIE: Breng mensen een stuk betrokkenheid en motivatie bij voor het milieu en vorm attitudes die leiden tot geëngageerde participatie in de bescherming van het milieu, en de verbetering ervan.

— **VAARDIGHEID:** Help mensen vaardigheden te ontwikkelen om de milieu- problemen op te lossen.

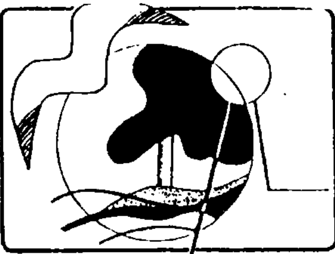
— **INZICHT:** *Geef mensen inzicht in de samenhang van de mi*lieu- bepalende factoren en leer hen die factoren te vertalen in economische, politieke, sociale en ethische termen.

— **PARTICIPATIE:** Help mensen hun verantwoordelijkheids- gevoel te ontwikkelen en hun gevoel voor de urgentie van het vinden van oplossingen.

Een dezer dagen las ik in de krant dat het onderwijs- systeem in Nederland een grote achterstand heeft op de wereldontwikkelingen. Ik ga een stap verder met te stellen dat alle onderwijs- systemen op de hele wereld een steeds groter wordende achterstand oplopen. Terwijl de computer die de menselijke geest kan programmeren, reeds is uitgevonden, is het onderwijs nog bezig de wet van Archimedes uit te leggen! En met dit voorbeeld wil ik niet het belang van die wet ontkennen, maar proberen de mate van achterstand van het onderwijs te illustreren. Deze achterstand is niet in te halen door het bijstellen van programma's, zoals het vervangen van de wet van Archimedes door computerkunde of iets dergelijks.

Waar wij voor staan is iets geheel anders, namelijk het opgeven van ons gehele systeem en onze denkwijze in termen van macht en *nationalisme, hebzucht en mate*rialisme. Het gaat om de creatie van een nieuwe mens in een nieuwe wereld. Een wereld waarin de technologie niet langer doel in zichzelf vormt, maar middel wordt om het milieu waarin de mens mag en moet leven te verbeteren en te behoeden. Een nieuw denken omtrent onze bestemming is nodig en dat op zeer korte termijn. Die nieuwe gedachten moeten dan ook nog vertaald worden in nieuwe sociale, economische en ethische waarden en concrete mogelijkheden. Het gebruik van het land en het gebruik van de planten- en dierenwereld heeft nog nauwelijks morele inhoud. Men ziet het milieu nog veelal als een bezit en het roept bij nog te weinig mensen de plicht op om dit alles te onderhouden en te behoeden. Onze ethiek, als we daarvan eigenlijk spreken kunnen, voorziet niet in dit soort houdingen.

Wat dus ontwikkeld moet worden is een goed uitgewerkte ethiek, een filosofie, voor het gedrag van het individu t.a.v. de natuur, het land, het water, de lucht

en het planten- en dierenrijk. Dit is een enorme taak, meer dan vier miljard mensen moeten hun leefwijze drastisch veranderen. Maar niet alleen kwantitatief is het moeilijk, meer nog kwalitatief. Het gaat hierbij om inzicht in de complexe gedragswijzen van mensen met hun producten in hun omgeving.

Onze technologie is ons voorbij gestreefd tot ver buiten onze planeet, dus boven menselijke maat. Tegelijkertijd is het denken van de mens beperkt gebleven en begrensd. Onze instellingen en regerings- systemen zijn uit de tijd geraakt, onze opvattingen over nationale macht zijn primitief, grof en wreed, ons begrip van sociale verhoudingen is star en onze mogelijkheden *om vooruit te zien, tijdig bij te sturen door de juiste maatre*gelen te nemen, zijn zeer beperkt en evenzeer primitief te noemen. Het grootste deel van de mensheid voelt zich bovendien vervreemd van de meeste technologische producten, zoals computers, ruimtevaart, raketten en dergelijke zaken die voor het merendeel het bevattings- vermogen te boven gaan. Dit is een zeer gevaarlijke ontwikkeling, die hoe meer zij zich voortzet, des te groter gevaar oplevert voor een totale ineenstorting of oorlog.

Een nieuwe leefethiek, gegrond in een nieuwe filosofie, waarin geen plaats wordt ingeruimd voor zulke kwalijke zaken als nationalisme en andere vormen van egoïsme, moet urgent worden ontwikkeld. Een nieuwe wereldwijde ethiek (waarin de mens van morgen zichzelf herkennen zal en waarop hij zijn hoop en vertrouwen kan richten) kan het antwoord zijn op de vragen die we ons hier hebben gesteld: een ethiek waarin een sociale evolutie wordt gesteld boven een technologische. Dat betekent een totale verandering van leefwijze, waarbij competitie moet worden vervangen door samenwerking, commerciële publiciteit geëlimineerd moet worden en de wetenschap zich moet afkeren van haar momentele prostitutie aan de oorlogs- industrie. Nieuwe motivaties moeten gevonden worden om veranderingen teweeg te brengen in het zoeken van individueel en nationaal profijt. De tijd is aangebroken om vooruitgang niet langer uit te drukken in termen van vergroting van het bruto nationaal produkt of het uitvinden van onnodige technologische nieuwtjes. Een nieuwe inhoud moet worden gegeven aan het woord **vooruitgang.** Deze zal moeten worden uitgedrukt **in termen van menselijk geluk.**

Een studie naar de werkelijke behoeften van de msns zal aan het licht brengen dat die geheel anders liggen dan de fictieve behoeften die ons in recente jaren letterlijk naar de sterren hebben gebracht, althans, enkelen van ons. Voor de rest van de mensheid hebben deze zogenaamde behoeften slechts grotere armoede gebracht.

Het zal duidelijk zijn dat al deze verspilling de tegenstelling tussen rijk en arm alleen maar groter heeft gemaakt.

De vragen die gesteld moeten worden zijn onder andere: wie we zijn, waar we behoren te zijn en waarheen we op weg zijn. De antwoorden zullen duidelijk maken dat verdeeldheid van de mensheid een vloek is die moet worden uitgewist, dat er een rechtvaardige verdeling van de opbrengst van de aarde moet komen, waarbij niet de een zich verrijkt, terwijl de andere omkomt van de honger. Natuurlijk zal de nieuwe milieuopvoeding zich slechts waar kunnen maken als zij zich duidelijk definieert en niet reikt naar alles tegelijk om tenslotte met lege handen te eindigen.

Het basisdoel is om constructieve denkwijzen en attitudes en aanzien van het milieu deel te maken van ieders denken en doen, zowel programmatisch als filosofisch.

De mens van nu staat hiermee voor een grote uitdaging. Zolang er geen ommekeer plaats vindt, zal dit onherroepelijk leiden tot vergroting van de milieu problemen. De mensheid heeft een nieuwe kans door te werken aan dat ideaal. Misschien is er niet zoveel tijd meer over, maar er is hoop, want er is nog steeds de Schepper van dit alles, Die met en door mensen zoals wij wil werken en Die ons heeft aangesteld als beheerders van het milieu. Laten wij onze plicht niet verzaken en onze kinderen een wereld nalaten die goed is om in te leven waarin we hen op hun beurt kunnen leren om als verantwoordelijke individuen met het milieu om te gaan.

Een bekende zanger heeft eens gezongen: "The road is long, with many a winding turn, that leads us to who knows where"; inderdaad is de weg vaak moeilijk, maar de richting is gelukkig bekend, we weten waarheen de weg ons leidt en we kunnen de weg van de vernietiging nu nog verlaten en die van het behoud opgaan. Laten we dat doen, voordat het te laat is!

JOHAN VAN EENENNAAM

(lit. Trends in Environmental Education, UNESCO 1977, Paris)

... zoals het niet moet ...

Het milieu, mijnzorg!

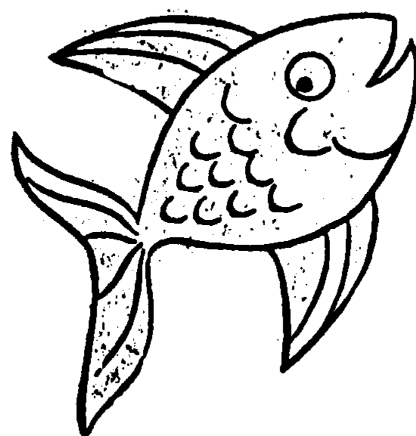
Een boot voor Pinkie

-door Nel Basilio-

OP EEN GOEIE dag liep Pinkie rond met een heel sip gezicht. Zijn muts stond lang niet zo vrolijk als anders op zijn bolletje. En zelfs zijn baard was er een beetje van uit de krul. "Er is toch niets aan de hand?" vroeg mama Poetsje bezorgd. "Ai nee", zei Pinkie een beetje verlegen. "Ik heb het hier best naar mijn zin, met al mijn vriendjes. Ik zou eh... alleen zo graag eens willen varen. Ik zou zo graag een bootje willen hebben".

"Tja", zei Poetsje. Daar wist ze ook zo gauw geen raad op. Met drie dikke rimpels verdween ze in de keuken. Een boot! Waar kon ze een boot voor Pinkie vinden? Ze zette een pan met warmoes op het vuur en opeens.... wist ze het. "Ik heb het!" riep ze, "ik heb een mooie boot!"

En even later waren Poetsje en Pinkie op weg naar het strand met.... een groot warmoesblad. Ze legden het blad op het water, sprongen er vlug in en daar dreven ze zachtjes over de zee. "Heerlijk gaat het!" juichte Pinkie. Hij roeide met een lucifer het bootje langs het strand en had de grootste pret. "Ja, heerlijk, knikte Poetsje, "Maar eh, ik geloof, dat ons bootje lekt!"

En toen zagen het plotseling. Het blad zat vol gaatjes en telkens kwam er weer een gaatje bij. "Hoe kan dat zou?" vroeg Pinkie verbaasd. "Het is een vis!" riep Poetsje, "een vis zit aan het warmoesblad te knabbelen.

Hè, ga weg!" "Oh pardon", zei de vis. Maar het was al te laat. Het bootje zonk hoe langer hoe meer. En als de kaboutertjes niet zo goed hadden kunnen zwemmen, waren ze nog verdronken ook.

Daar zat Pinkie toen weer. "Waarom maak je geen vlot?" stelde Poetsje voor. Dat vond Pinkie een goed idee en hij ging direct aan de slag. Eerst zaagde hij mooie rechte takjes van de struik, die voor hun huisje stond. Dat was zwaar werk, hoor. Hij moest er zijn jasje van uittrekken. En Poetsje bracht maar gauw een glaasje lekkere, ijskoude lamoentjes- limonade. Ze had ook een klos mensen- garen, zo groot als Poetsje zelf en stevig genoeg voor een kabouter- vlot. Daarmee bond Pinkie de takken aan elkaar en klaar was het vlot!

"Ik heb een vlot om mee op zee te varen", vertelde Pinkie iedereen, die het maar horen wilde. En allemaal liepen ze nieuwsgierig mee naar zee om het kaboutertje te zien varen. Muisjes en hagedisjes, krekeltjes en vogeltjes, oh te veel om op te noemen. Met open bekjes keken ze naar Pinkie en Poetsje op het vlot in de zee. "Ben je niet bang?" vroeg een van de muisjes angstig aan Pinkie. "Welnee", lachte het kabouterje, "Het is juist heerlijk om te varen op een vlot. Wil je het ook eens proberen?"

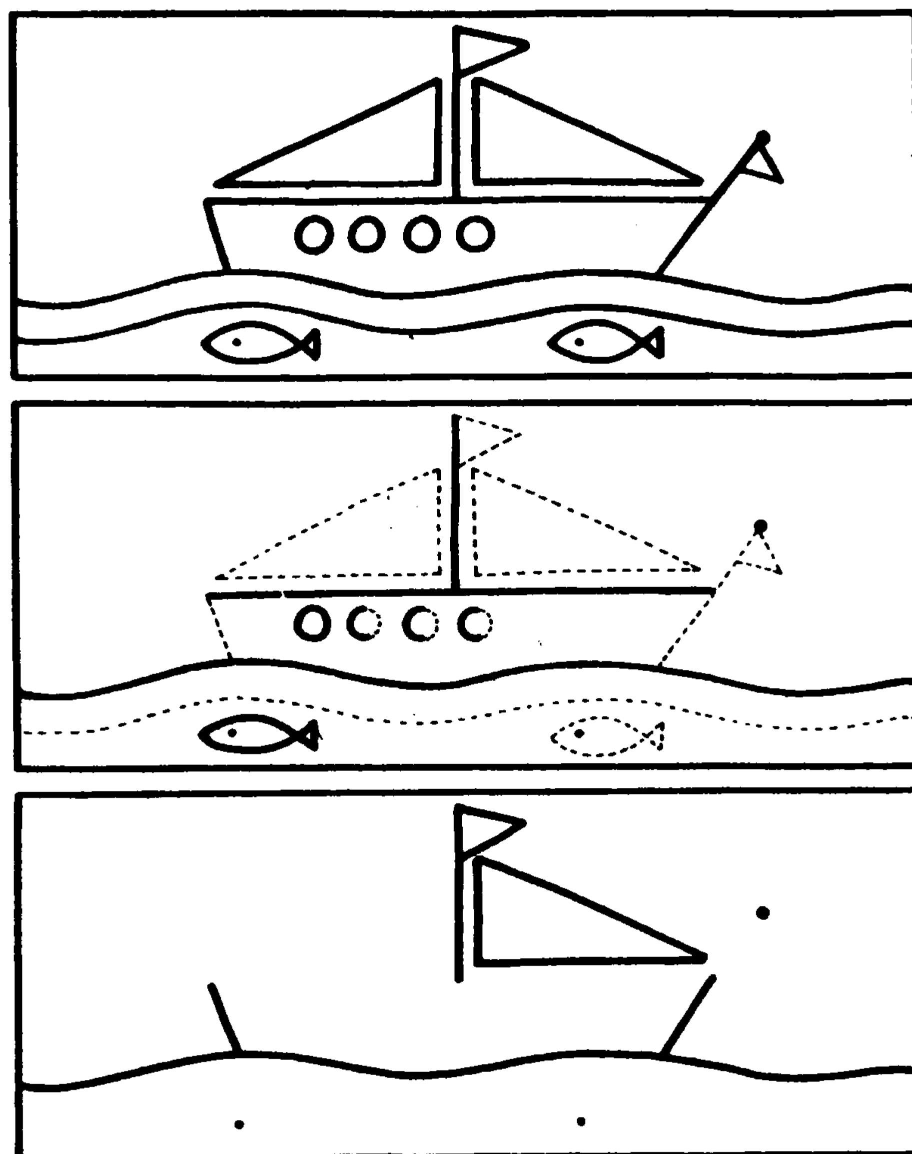
Nee, dat durfde het muisje nog voor geen tien maïskorrels. Maar zijn broertje wel. Die sprong vlug op het vlot en zwaaide piepend van pret naar de dieren aan de kant. Toen de dieren dat zagen, kregen ze allemaal zin om ook een tochtje met het vlot te maken. Pinkie had het nog niet eens goed en wel naar de kant geduwd, of ze drongen zich met z'n allen naar voren.

"Au au, hela stop stop!" gilden de kaboutertjes. Maar het was al te laat. Plons, daar viel Pinkie al in het water. En plons, daar ging Poetsje kopje onder. De dieren stompten en duwden elkaar opzij. Ze grepen elkaar vast om niet in het water te vallen. Ze schreeuwden en gilden en het vlot schommelde vervaarlijk heen en weer. Totdat opeens het garen brak en het vlot uit elkaar viel. Muisjes en hagedisjes, krekeltjes en vogeltjes, allemaal vielen ze pardoes in het water. Het was maar goed, dat het vlot nog zo dicht bij het strand was, anders waren ze misschien nog allemaal verdronken ook. Daar stonden ze toen: kletsnat en met hangende staartjes van schaamte, omdat ze niet netjes op hun beurt gewacht hadden en het vlot van Pinkie kapot gemaakt hadden.

"We moeten Pinkie een andere boot geven", zei een hagedisje, toen de kaboutertjes boos naar huis gegaan waren. Ja ja, knikten de andere dieren. "Maar waar vinden we die?" En ze staarden bedroefd naar de drijvende takjes, die vijf minuten geleden nog samen een mooi vlot geweest waren.

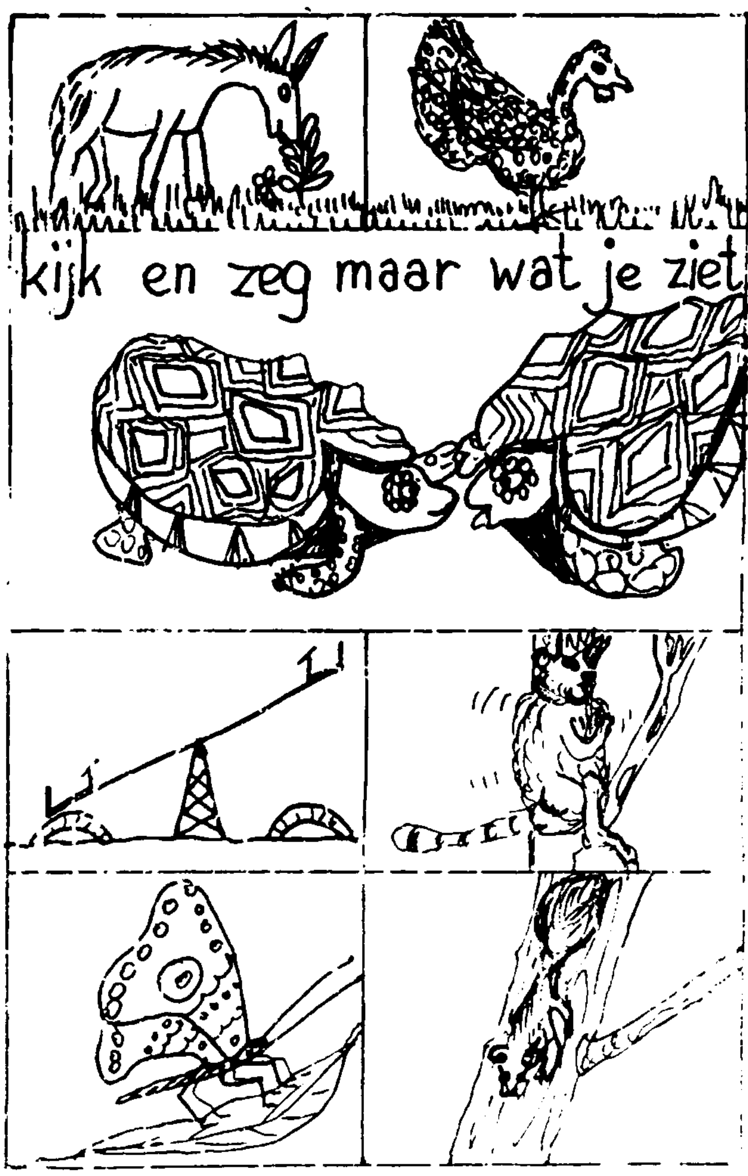
Kijk, daar stak een vis zijn kop boven water. "Goede morgen, dames en heren", zei de vis beleefd. "Weten jullie misschien waar Pinkie is? Ik heb een Kerstkadootje voor hem". "Een Kerst- kadootje?" vroegen de dieren nieuwsgierig. "Ja", knikte de vis. "Ik heb per ongeluk zijn bootje opgegeten en nu wil ik hem een nieuwe geven. Er ligt bij ons in vissenstad een heel mooi bootje, maar wij vissen varen niet. Wij zwemmen liever. En nu dacht ik, dat ik hem beter aan Pinkie kan geven".

Ja, en toen duurde het niet lang meer, of Pinkie had een heuse, echte prachtige boot met bankjes erin en roeispanen erbij. En hoe blij hij ermee was, dat vertel ik de volgende keer.

TEKEN MAAR NA, DAARNA KLEUREN

getekend door Gerard-Pieter Gooiker en zijn moeder

Boodschap bisschoppensynode voor gelovigen:

Niet geschapen voor dood, maar voor leven: niet veroordeeld tot oorlog

..vol aandacht...

VATICAANSTAD — Met een boodschap van hoop en vreugde, waarvoor de grond is te vinden in het evangelie van Jezus Christus, heeft de buitengewone bisschoppen- synode van de Rooms- katholieke kerk zich gericht tot „het volk van God". „Wij zijn niet geschapen voor de dood, maar voor het leven", schrijven de bisschoppen. „Wij zijn niet veroordeeld tot wat scheidt en tot oorlog leidt, maar geroepen tot broederlijkheid en vrede. God heeft de mens niet geschapen voor haat en wantrouwen, maar voor de liefde Gods: wij zijn naar het beeld Gods geschapen".

De boodschap, die sterk theologisch van aard is, doet een dringend beroep op de gelovigen, zichzelf te overwinnen en vooral grondig kennis te nemen van de documenten, gepubliceerd na het tweede Vaticaans concilie.

In de afsluitende boodschap, gericht tot de kerk en tot de wereld, roepen de deelnemers aan de buitengewone bisschoppen- synode op tot verdieping van de geest van het tweede Vaticaans concilie met het oog op de crisis, waarin de mensheid thans verkeert. Een beschaving van samen delen, van solidariteit en van liefde moet worden opgebouwd. Dat staat in de tekst, die officieel nog moet worden goedgekeurd, maar waarin geen wezenlijke veranderingen meer zullen worden aangebracht.

Als voorbeelden van omstreden kwesties die in de wereld van onze dagen sterk in de belangstelling staan noemt de boodschap de sociale, economische en politieke ordening, gebrek aan eerbied voor menselijk leven, onderdrukking van burgerlijke en religieuze vrijheden, en geringschatting van de rechten van het gezin. Voorts voegen de synodeleden daar nog aan toe: de rassen- discriminatie en de „naar het schijnt onoplosbare tegenstellingen en problemen op het terrein van de internationale veiligheid".

„In deze dagen van vergaderen en gedachtenwisseling hebben wij de zware last van de menselijke smart gevoeld", zegt de boodschap. „Door elke bisschop zijn wij indirect solidair met elke natie en met elk individueel mens", aldus de tekst.

De boodschap legt er de nadruk op, dat de kerk voor het leven strijdt en tegen de dood, voor broederlijkheid en vrede en tegen splijtzwam en oorlog. Er zijn al tekenen die erop wijzen, dat de mensheid begint in te zien welke weg moet worden gevolgd om tot het begeerde doel te geraken. Concreet wordt de boodschap waar de synode spreekt over onevenwichtigheid in de economie, de niet meer te torsen schuldenlast van sommige landen en de weg, die is ingeslagen naar een bewapening, die uiterst vernietigende en vreesaanjagende vormen heeft aangenomen. De synode roept ieder mens op, bij te dragen aan de komst van deze „beschaving der liefde", die tegelijk het plan Gods met de mensheid is.

De boodschap geeft kort aan welke problemen voor de Rooms- katholieke kerk zijn ontstaan in de tijd na Vaticanum II, maar de synode wil niet bij fouten en misvattingen verwijlen, die zich als gevolg van „zonde en menselijke zwakheid ook in de schoot van het volk gods" hebben voorgedaan.

De kerk — „daaraan geloven wij vast en dat zien wij" — vindt thans in het concilie het licht en de kracht, „die de Heer de zijnen in elk tijdsgewricht heeft beloofd". Ingaande op de aan de dag getreden uiteenlopende opvattingen over de verhouding tussen het centrale gezag van de kerk van Rome en de plaatselijke kerken, legt de boodschap de nadruk op de noodzaak, „de principiële werkelijkheid van de kerk te begrijpen".

Dat zal haar, aldus de boodschap, bewaren voor sociologische en politieke misverstanden waardoor zij onvermoeibaar „met reële hoop" zal kunnen voortwerken aan de eenheid der christenen.

De boodschap roept de gelovigen op, te komen tot een dieper en beter begrijpen van de documenten van het tweede Vaticaans concilie, zodat er begrip gaat ontstaan voor de „uniekheid ervan en de rijkdommen die daarin liggen opgeslagen". De synode verwacht daarvan de mogelijkheid, de vruchten van het concilie vollediger dan tot dusver in praktijk te brengen.

De boodschap eindigt met een voorschouw van de eerstkomende gewone bisschoppen- synode, die zich in 1987 zal bezig houden met de roeping en opdracht der leken in kerk en wereld, twintig jaar na Vaticanum II. Naar de boodschap meldt zal daarmee een beslissende stap worden gezet wat betreft de toepassing van de uitkomsten van het concilie. De synodeleden danken uit de grond van hun hart de drieënige God voor wat hij de gelovigen heeft geschonken met Vaticanum II. Ook vloeit hun hart over van dank voor de „spirituele belevenis, die het herdenken van het vierde lustrum van het concilie is geworden. ●

....een deel der synode- deelne mers....

Verbaasd over openheid op synode

Kard. Simonis: kerk geen VN

ROME - De Nederlandse aartsbisschop kardinaal H.J. Simonis stond verbaasd van de openheid op de bisschoppen- synode. Hij zei dit in Rome op een bijeenkomst met de Nederlandse pers. De kerk van Rome is geen „katholieke Verenigde Naties", zo zei Simonis voorts. Wanneer de kerk niet meer is dan de wereld, heeft zij de wereld zelf niets meer te zeggen.

Kardinaal Simonis zei, na alle sprekers op de synode aanhoord te hebben dat de openheid „groter is dan ik had verwacht." Hij toonde zich daarbij gelukkig met het feit dat vele bisschoppen — onder wie ook hijzelf — zijn ingegaan op het thema van de kerk als mysterie. Dit is in overeenstemming met het tweede Vaticaanse concilie, aldus de kardinaal. „De belangrijkste vrucht van het concilie is immers niet de openheid van de kerk voor de moderne wereld, maar de openheid van de mens en van de kerk voor het mysterie van God."

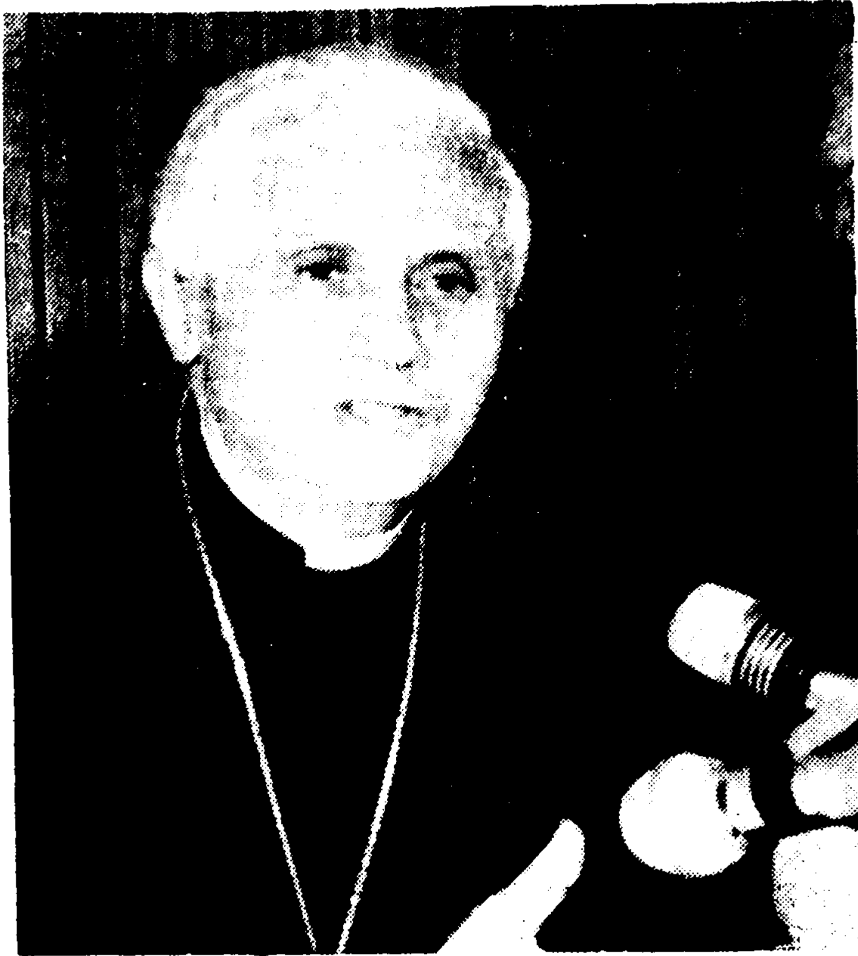
Simonis verklaarde twee verschillende accenten te zien in de bijdragen die de bischoppen hebben geleverd. Enerzijds zijn er sprekers die vooral ingegaan zijn op het spirituele karakter van de kerk en van haar zending. Anderzijds vraagt een aantal bisschoppen om een grotere collegialiteit in het bestuur van de kerk. Deze groep wil dat er meer recht gedaan wordt aan de verscheidenheid van de lokale kerken in de verschillende landen en werelddelen.

„Het gaat echter om accentverschillen", aldus de kardinaal. „Want alle bisschoppen hebben bijzonder duidelijk laten merken dat zij het pausschap als garantie voor de eenheid van de kerk van buitengewoon hoge waarde achten. "Wat dit betreft kon Simonis zich dan ook vinden in de bijdrage aan het synode- debat van kardinaal Joseph Ratzinger, hoofd van de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer. Deze stelde dat „een verdeling van de macht in de kerk niet het centrale thema van de synode kan zijn". „Het gaat om iets diepers dan macht en gezag", aldus Simonis.

„Praktische bezwaren" koesterde kardinaal Simonis tegen het voorstel van de Canadese bisschop Maxim Hermaniuk om een permanente synode in te stellen die samen met en onder gezag van de paus de katholieke kerk zou moeten besturen. Dat voorstel zou neerkomen op een nog grotere aanwezigheid van lokale bisschoppen in Rome. „En ik ben daar nu al drie maanden per jaar", aldus de kardinaal.

Een permanente synode komt volgens de aartsbisschop neer op een verdubbeling van het huidige centrale bestuurs- apparaat van de kerk, de curie. In feite is er reeds sprake van het permanente beleidsorgaan rond de paus dat bisschop Hermaniuk met zijn voorstel beoogt, aldus Simonis. En wel in de vorm van de vergaderingen van de paus met de hoofden van de curie.

Simonis toonde zich weinig gelukkig met de interventie van de voorzitter van de Oostenrijkse bisschoppen, Karl Berg, die gepleit heeft voor verbetering van de positie van gescheiden mensen in de kerk. Bisschop Berg hield een overigens later door hem zelf weer afgezwakt pleidooi om gescheidenen toe te laten tot de sacramenten van de kerk. De interventie van bisschop Berg heeft kardinaal Simonis verbaasd omdat de zaken van huwelijk en gezin al eerder op een bisschoppen- synode zijn bersproken. „Het Evangelie is inzake de ontoelaatbaarheid van echtscheiding heel duidelijk", aldus de kardinaal. „En de paus heeft in zijn encycliek over het gezin, Familiaris consortio, duidelijk laten weten, dat toelating van gescheidenen tot de sacramenten niet mogelijk is". Overigens gaat het bij deze kwestie om een „immens pastoraal probleem", aldus de kardinaal. ●

KARDINAAL RATZINGER

....grote voorstander van katechismus....

Kard. Koning: verrast over positieve reacties waarnemers

Paus kondigt nieuwe universele katechismus voor RK kerk aan

ROME - Een universele katechismus is op komst voor de Rooms katholieke kerk. Daarop werd aangedrongen tijdens de onlangs gehouden buitengewone bisschoppen- synode. Paus Johannes Paulus II die dit zei in zijn slottoespraak tot de synode verzekerde dat de katholieke kerk solidair blijft met allen die lijden, waarbij hij met name Libanon noemde.

De paus riep de bisschoppen op het werk dat Vaticum II heeft verricht, te verkondigen aan alle mensen. Ook kondigde hij aan, dat er een universele catechismus zal verschijnen, waarin de grondslagen van het Rooms- katholieke geloof zullen worden verwoord, die als leidraad kan worden gebruikt voor de catechismus zoals gebruikt in de plaatselijke kerk.

De paus, die zich in het Latijn tot de synodeleden richtte, kondigde verder aan dat de resultaten van de buitengewone bisschoppen- synode zullen worden gepubliceerd, zonder verder in te gaan op de vorm waarin dat zal gebeuren en de datum waarop.

Ingaande op enkele van de aan de naam paus gedane voorstellen verklaarde Johannes Paulus II, dat het samenstellen van een universele catechismus met de grondslagen van het katholieke geloof, zowel aan de behoefte van de wereldkerk voldoet als tegemoet komt aan de wensen van de plaatselijke kerken.

Verder kondigde de paus een studie aan over de aard van de bisschoppen- conferenties, „die in onze tijd een belangrijke bijdrage

hebben geleverd aan het leven van de kerk". Voor de Oosterse kerken zal met voortvarendheid worden gewerkt aan een nieuw kerkelijk wetboek, overeenkomstig de door Vaticanum II gestelde normen en beantwoordend aan de kerkelijke tradities.

De wens een soort basis- catechismus samen te stellen die voor de hele Rooms- katholieke kerk geldt, vooral verwoord door de prefect van de congregatie voor de Geloofsleer, de Duitse curie- kardinaal Joseph Ratzinger, is ook naar voren gekomen in individuele bijdragen van de synode- leden als-mede in de werkgroepen. De achterliggende gedachte is, dat met zo'n compendium de identiteit van de Rooms- katholieke kerk wordt versterkt en dat kan als een vurige wens van de paus zelf worden beschouwd. Als dat werk is voltooid zal de kerk voor het eerst sinds het concilie van Trente (1545-1563) weer over een de wereld over geldende catechismus beschikken.

hannes Paulus II uitdrukkelijk de solidariteit van de RK kerk met allen die lijden onder geweld, in het bijzonder de broeders en zusters in Libanon. Naar de paus verklaarde is het noch van het concilie, noch van de synode de opzet geweest te werken aan versterking van de wereldkerk ten koste van de plaatselijke kerken of zich eenvoudig blind te staren op zichzelf. Integendeel, aldus de paus, de kerk wil zich juist openen naar de wereld. „Wij koesteren niet slechts het voornemen daartoe, maar zien dat uitdrukkelijk als onze opdracht", aldus Johannes Paulus II.

De oud- aartsbisshop van Wenen, kardinaal Franz Konig, die mede een stempel heeft gedrukt op het tweede Vaticaans concilie, heeft in een interview verklaard ditmaal met enige scepsis naar Rome te zijn gereisd, omdat te hoog gespannen verwachtingen groot gevaar lopen al snel de bodem te worden ingeslagen. Daarom was hij temeer verrast te moeten vaststellen, dat op de buitengewone bisschoppen- synode een goede geest heeft geheerst, „Een menselijke en kerkelijke gezien zeer goede atmosfeer". Hij toonde zich aangenaam verrast over he uiterst positieve oordeel, dat de tien waarnemers ter synode, vertegenwoordigers van andere christelijke kerken, over de vergadering hebben gegeven. „Dat heeft mij weer met de neus op het feit gedrukt, dat het helemaal niet zo vanzelfsprekend is dat een wereld- omspannende eenheid in veelvormigheid zich zo kan manifesteren", aldus de kardinaal. Daarin ziet kardinaal Konig een goede vrucht van Vaticanum II.

Met schaamte signaleerde de kardinaal, dat sommige bisschoppen uit Afrika hebben verklaard dat daar de documenten van het tweede Vaticaans concilie met de hand moeten worden gekopieerd, „terwijl ze bij ons in de kast liggen omdat toch niemand de moeite neemt er een blik in te slaan".

Als belangrijkste taak ziet kardinaal Konig voor de kerk thans weggelegd het bewustzijn te wekken, dat de kerk niet samenvalt met clerus, maar dat alle gelovigen daarin hun plaats hebben en dat het neerkomt op gemeenschappelijk handelen. Hij beschouwt de volgende synode over het leken- apostolaat dan ook als buitengewoon belangrijk, omdat de zielzorger niet overal tegelijk kan zijn en de leek zeer in het bijzonder als teken des geloofs naar voren moet komen. Naar zijn mening is het zichtbare teken van de eenheid der kerk, de paus, voor de niet- katholieke christenen allang niet meer de grootste steen des aanstoots, *"omdat zij zelf de drang naar eenheid bespeuren"* ●

IN DEZE EERSTE aflevering van kerk en wereld in 1986 word aandacht besteed aan de op 8 december in Rome beeindigde buitengewone bisschoppen- synode welke het tweede Vaticaanse concilie evalueerde. Aandacht wordt besteed aan de boodschap van de synode aan de gelovigen, aan de toezegging van de paus dat er een universele katechismus komt en ook aan enige reacties.

Aanbevelingen aan bisschoppen

Leer van Vaticanum gelovigen verkondigen

DE DOCUMENTEN van het Tweede Vaticaans Concilie moeten op grote schaal verspreid worden: studies ter verklaring van deze documenten moeten gepubliceerd worden, opdat ze toegankelijker worden voor het publiek. Middels uitgewerkte pastorale programma's dienen zij bovendien in de praktijk gebracht. In het bijzonder moeten zij gebruikt worden bij de voortdurende scholing van de priesters en de seminaristen, van kloosterlingen en bij de (catechese aan volwassenen).

Dit is de eerste van een serie aanbevelingen, die de bijzondere bisschoppen- synode doet in het eindverslag, dat werd gepubliceerd. Bij zijn schets van de situatie in de kerk van vandaag constateert de synode dat in de Tweede (communistische) en Derde Wereld de Kerk zich mag verheugen in een positieve aanvaarding van het concilie, terwijl in de Eerste (Westerse) Wereld zich een vervreemding van de Kerk heeft gemanifesteerd. Daarbij tekent de synode aan, dat "men niet het recht heeft te zeggen dat van alles wat er na het Concilie naar boven is gekomen het Concilie de oorzaak was.

De voornaamste aanbevelingen zijn verder:

— priester- studenten en adspirant- kloosterlingen moeten — naast een gedegen theologische scholing — vooral ook een spirituele (geestelijke) vorming krijgen, zodat zij komen tot een dagelijks geestelijk leven (middels gebed, meditatie, bijbellezing, en het regelmatig ontvangen van de sacramenten, met name de Biecht en de Eucharistie);

— de voorbereiding op het huwelijk moet zodanig zijn, dat de geloofsoverdracht aan toekomstige generaties gewaarborgd is en de gelovigen ook tot een dieper geestelijk leven komen, gebaseerd op het doopsel;

— er moet een catechismus (dwz. een compendium van de gehele katholieke leer betreffende het geloof en de moraal) komen voor de hele Kerk, als uitgangspunt voor nationale geloofsboeken;

— de catechese moet zó zijn, dat zij de gelovigen inleidt in het liturgische leven; liturgische misstanden moeten bestreden worden en de theologische basis van de sacramenten- leer moet aan de gelovigen duidelijk gemaakt worden;

— zo snel mogelijk dient het kerkelijk Wetboek voor de Oosterse Kerken voltooid te worden;

— de theologische "status" van de bischoppen- conferentie moet expleciet uitgewerkt worden, gezien het grote belang van haar werk voor de hedendaagse Kerk;

—onderzocht moet worden of het subsidiariteits- beginsel, zoals dat in de moderne samenleving bestaat, ook op de Kerk kan worden toegepast, en in welke mate en zin (van groot belang bv. voor de positie van de vrouw in de Kerk-wp);

— tenslotte beveelt de synode de studie aan van de aard en de praktische uitwerking van:

a) de theologie van het Kruis en het Paas- mysterie in verkondiging, sacramenteel en kerkelijk leven;
b) theorie en praktijk van de inculturatie en van de dialoog met de niet- christelijke godsdiensten en met de niet- gelovigen;
c) wat de voorkeurskeuze voor de armen is;
d) de sociale leer van de Kerk.

Enkele opmerkelijke punten in het eindverslag zijn verder: de nadruk op de (zij het onvolledige) gemeenschap die er tussen alle christenen bestaat; de waardering van volksdevoties; de veroordeling van een verkeerd begrepen aggiornamento, in de zin van gemakzuchtige aanpassing aan de heersende trends, maar evenzeer een veroordeling van het isolement "een zich bewegingloos terugtrekken in zichzelf van de gemeenschap van gelovigen".

Zo vatte het Katholiek Nieuwsblad dat in Nederland verschijnt, en dat gezagsgetrouw en niet bepaald progressief is, de besluiten van de bisschoppen- synode samen.

...Enkele duitstalige deelnemers aan de synode: v.r.n.l. de kardinalen Friedrich Wetter, Hermann Volk, Joseph Höffner, Joachim Meisner en de voorzitter van de Duitse werkgroep van katholieke studentenverenigingen, dr. Hermann- Josef Grossimling haus...

Het nulde hoofdstuk van de Antilliaanse literatuur

Dichtende onderwijzers in de 19de eeuw:

G.G. van Paddenburgh

VAN DE MEER DAN 250 gedichten die tussen 1812 en 1866 in *De Curçaosche Courant* verschenen, is het grootste deel anoniem, een ander deel alleen maar ondertekend met pseudoniemen of initialen, en slechts bij uitzondering vermeldde een aantal auteurs hun volledige naam. Wat niet wegneemt dat de poëtische kemphanen, als ze weer eens 'onenigheid' hadden, meestal snel wisten wie in de kleine gemeenschap de auteur van het anonieme hekeldicht was! Tussen al deze anonymi komen we drie onderwijzers tegen, die in twee gevallen wél met hun volle naam ondertekenden: G.. van Paddenburgh en A.J. Pijpers, terwijl van de derde, P. Phoel, de naam gemakkelijk achterhaald kon worden. Deze drie dichtende onderwijzers bestrijken samen de gehele eerste helft van de 19e eeuw. Paddenburgh schreef in de jaren tien, Phoel in de jaren twintig en dertig, Pijpers tenslotte in de jaren veertig.

G.G. van Paddenburgh was als eerste landsonderwijzer in 1816 met de nieuwe gouverneur- generaal Albert Kikkert en diens manschappen uitgezonden, om het tot dan toe gebrekkige Curaçaose onderwijs na de Engelse tijd op een 'verbeterden Hollandschen voet' te brengen. Op 8 maart 1816 laat hij de volgende aankondiging in **The Curaçao Gazette** plaatsen:

"Met voorkennis en consent van zyne Excellentie den Vice-Admiraal Albert Kikkert, Gouverneur van Curaçao en onderhoorige Eilanden.
G.G. VAN PADDENBURGH, aangesteld dor Zyne Majesteit den koning der Nederlanden, tot Instituteur in deze plaats, ten einde het onderwys op den verbeterden Hollandschen voet te brengen, heeft de eer by dezen aan het publiek te berigten, dat hy eerstdaags onderwys zal geven in het lezen en schryven, de gronden der Hollandsche taal, het Fransch, de reken, aardrykskunde enz. aan kinderen en jonge leden; als mede byzondere lessen in het Fransch en Hollandsch, het Italiaansch, Boekhouden, de wis natuur en aardrykskunde in de gunst van allen aanbevelende, zoowel van die als ouders of voogden belangstellen in de vorming van het verstand en hart hunner kinderen of pupillen, als van die zich in eenig vak nog begeeren te oefenen. Dezelve berigt verder dat hy zyn intrek heeft genomen in het Waterfort, waar hij in de volgende week zyn openlyk onderwys hoopt te beginnen."

Zijn uitvoerige gedicht, op dezelfde dag geplaatst, "Ziet daar de vlag ontrolt..." kwamen we al eerder tegen, toen de restauratie van het Nederlandse gezag werd besproken.

In advertenties bood Van Paddenburgh al snel aan ook 'Avond Collegie' in de Fransche en Hollandsche taal, aardrijkskunde etc. te geven; enkele weken later noemt hij daarbij ook boekhouden (29 maart - 18 mei 1916). De eerste landsonderwijzer bezat dus een veelzijdige kennis, maar hij bleek al gauw geen gemakkelijk man te zijn, die snel moeilijkheden maakte.

*Gouverneur Kikkert gaf zijn in*druk van de nieuw benoemde schoolmeester:

„Het rapport, dat ik van tijd tot tijd van zijn schoolwezen bekom, is niet gunstig en doe hem niet veel eer aan. Hoezeer hij kunde en bekwaamheid genoeg bezit."

En De Gaay Fortman oordeelde in zijn **Curaçao en onderhoorige eilanden 1816- 1828:** *„Hij ging zich te buiten aan misbruik van sterken drank, en hieraan zal het wel te wijten zijn geweest, dat hij den klerk, die hem kennis kwam geven van het besluit van het gouvernement, dat voortaan op 's lands school aan kinderen van onvermogende ouders kosteloos onderwijs zou verstrekt worden, zoo onhebbelijk behandelde, dat de gouverneur- generaal hem schortste, waarna bij Koninklijk besluit van 28 juli 1818 zijn ontslag volgde."*

Ook heeft Van Paddenburgh medio 1817 financiële problemen gehad! In advertenties waarschuwt hij geen krediet te verlenen, anders dan op zijn eigen handschrift, anders zal hij niet betalen. Hij waarschuwt, al weer per advertentie, tegen anderen die scholen oprichtten: „...gevoelende ondanks alle rampspoeden in staat te zijn den taak te volvoeren.." Na zijn ontslag bood hij in september en november 1819 aan private lessen te geven.

Bovendien veroorzaakte de aan hem toegeschreven **Beschrijving van het Eiland Curaçao en onderhoorige eilanden. Uit onderscheidene stukken, bijdragen en opmerkingen opgemaakt, door Een Bewoner van dat eiland** (Haarlem 1819), toen die in 1820 op Curaçao bekend werd, nogal wat beroering tot in de rechtszaal toe, waar hij evenwel niet direct toegaf de auteur van het bewuste boekwerk te zijn. Genoeg moeilijkheden dus, die hij vaak zelf veroorzaakte, bijvoorbeeld toen hij zijn gedicht tegen pastoor Perovano plaatste, die per advertentie van 22 december 1818 gezegd had geen **wijbisschop** te zijn, zoals de nieuwe almanak vermeldde.

„Antwoord van den Redacteur van de Curaçaosche ALMANAK voor 1819, aan de Hoog Eerw. Heer J.J. Perovano, wegens deszelfs advertissement in de laatste Courant geplaatst.

Gy wilt Hoog Waarde Heer dan
geen Wy Bisschop heeten,
Slechts Eerste Priester; lof zy
uwe nedrigheid
Uw yver voor Gods kerk der
Leeken heiligheid;
Maar lieve Gryzaard! is 't U dan
geheel en al vergeten?
Dat ge in 't weg zwevend jaar
aan zoo veel honderd zielen,
De vorming die geen Priester
ooit vermag
Te geven, gaaft door 't U ver-
leende Wy gezag
'k Zag zelf met ootmoed aan,
zoo veelen voor U knielen
Gy deedt het brave man, geen
Christen zal zulks doemen.
Al zyn wy Protestantsch; 't is 't
hart dat U vereert.
Geen Bisschop tytel meer, als 't
volgend jaar verkeert;
Wy zullen U den braaf en
deugdzaam Christen noemen."
(1 januari 1819)

Er werd dus in die tijd een almanak uitgegeven, waarvan Paddenburgh redacteur was! Werkkracht kon hem niet ontzegd worden. Naast onderwijzer was hij tolk, waarvan hij per 8 februari 1817 melding maakt in de krant; geïnstalleerd door "...*His Excellency the Governor General of Curaçao and adjacent islands, &c &c as* **Sworn Translator** *in the French, English and German languages...*"

Daarnaast was hij al in februari 1817 met het plan gekomen een Departement tot Nut van het Algemeen in deze kolonie op te richten.

„Men rekent het niet o' belangryk, te berigten dat de Leden die tot de Maatschappy va . het Nut van het Algemeen zyn toegetreden zich op Woensdag den 26sten February tot een Departement gevormd hebben met de toestemming van Z.E. de Gouverneur Generaal van dit Eiland, die zich wel tot de beschermer van hetzelve Departement heeft willen stellen. D· genen die Leden van het zelve Departement gelieven te worden, kunnen zich addresseeren by den Weled. Gestrengen Heere J.J. Elzevier President van den Raad van Justitie en den Heere G.G. van Paddenburg, School Onderwyzer."
(1 maart 1817)

Ds. G.B. Bosch raadde in zijn **Reizen in West-Indië...(1927)** diverse personen af naar West-Indië te gaan, waaronder

„5º Allen beminnaars van groote gezelschappen, als van Comedian, Concerten, Societeiten, enz. welke in West-indië of in het geheel niet zijn, of slecht bezocht worden..."

Paddenbrugh zelf schreef:

„Openbare vermakelijkheden zijn hier niet. Een Societeit van Heeren, en een Departement tot Nut van het Algemeen, uit 24 of 25 leden bestaande, is er nieuwelings in 1817 opgerigt, en staat onder de bescherming van den Gouverneur."

En Teenstra oordeelde in 1836:

„Openbare vermakelijkheden vindt men op Curaçao niet; een koffy- em biljardhuis te Willemstad aan de haven uitgezonderd... Hier bestaat tevens op een fraaije bovenkamer eene zoo genaamde Societeit of Collegie, wordende alleen door eene geringere klasse van kleurlingen en vreemdelingen bezocht. De avond- uitspattingen bepalen zich op **Curaçao**, *meestal tot kranjes en onderlinge bezoeken, terwijl men de loffelijke gewoonte heeft van vroeg naar bed te gaan, en vroeg op te staan. In 1807 rigtte Van Paddenburg met eenige kennissen en vrienden, hier een departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen op, tellende 24 of 25 leden; hetzelve is echter met den dood van den oprigter, in 1827, weder te niet gegaan..."*

DE NEDERLANDSCHE
WEST-INDISCHE
EILANDEN,
DOOR
M. D. TEENSTRA.
EERSTE STUK.
Gezigt op het Eiland St. Eustatius
Te AMSTERDAM, bij
C. G. SULPKE.
1836.

Jaartallen waren Teenstra's sterkste zijde kennelijk niet. Er was aan het begin van de 19e eeuw een leesgezelschap, er werd vanaf 1820 toneel gespeeld, er waren Sociëteiten als de Harmonie, en een vrijmetselaarsloge De Vergenoeging, er was sprake van enig leven op muzikaal gebied (Musicalische Sociëteit); maar veel was dit inderdaad niet.

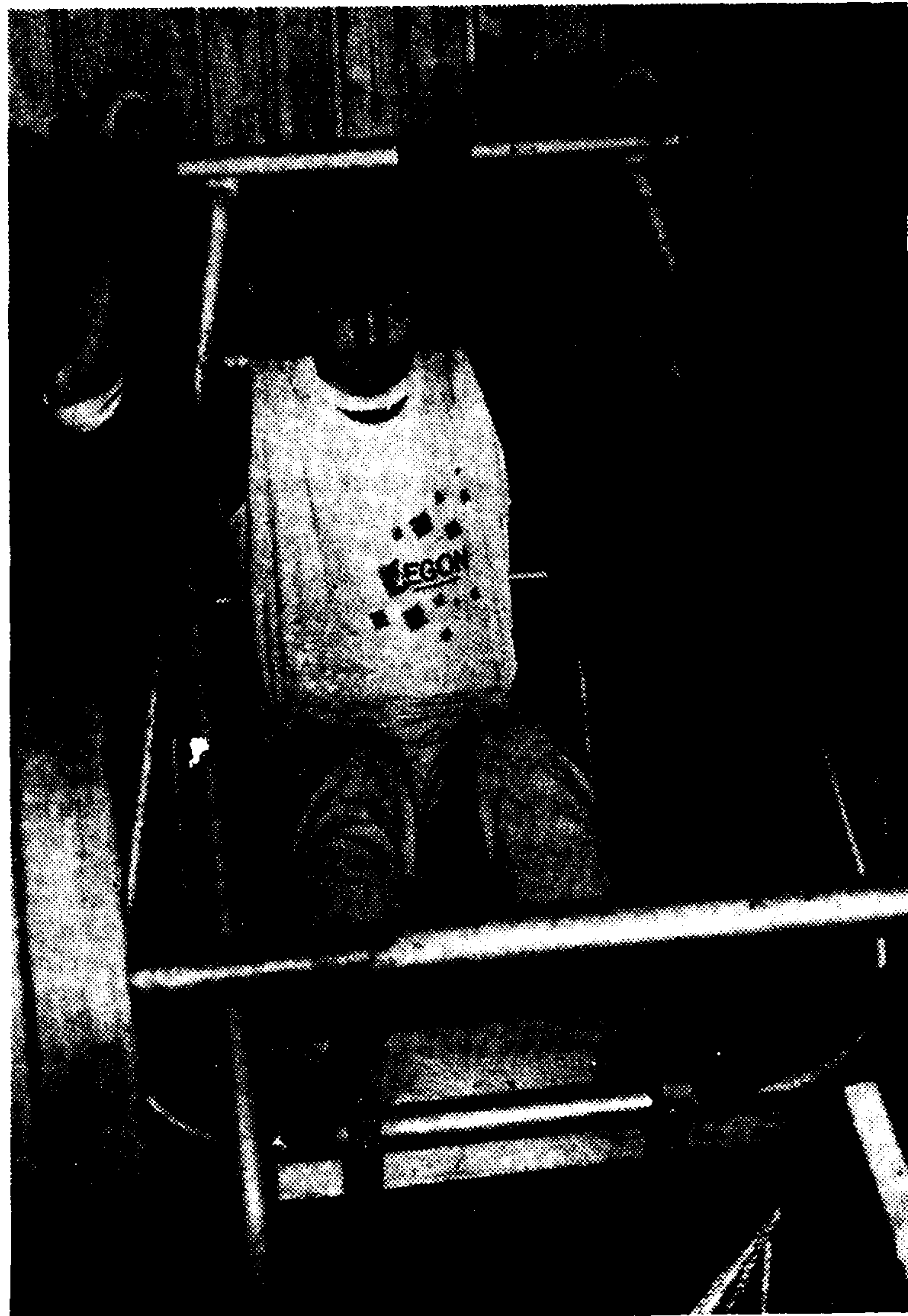
Een anoniem auteur schrijft op 27 september 1817 een uitvoerige 'Bemoediging aan de Heeren Leden van de Maatschappij...' als de zaken er kennelijk slecht voor staan, waaruit de volgende fragmenten:

„Een maatschappy tot nut van het algemeen,
Scheen ook by ons tot stand te zullen komen;
Dit loflyk werk zo heilzaam voor elkeen;
Zo vurig als welbemind ondernomen;
Daar men zich zo veel goeds van hadt belooft;

(vervolg op pag. 15)

Met het oog op Calgary

ZONDAGMIDDAG, 17 februari 1985. In de Noorse plaats Hamar wordt de Haastrechtenaar Hein Vergeer met overmacht wereldkampioen. Een maand eerder heeft hij zich ook al de sterkste all round schaatser van Europa getoond. Dat wordt in de pers nog als een toevalstreffer afgedaan. In Hamar toont Vergeer aan, dat hij over buitengewone talenten beschikt. In een directe confrontatie vernedert de 24-jarige good old Hilbert van der Duim, meervoudig Europees en wereldkampioen. Ook de Rus Bogiev wordt op respectabele achterstand gereden. De internationale schaatswereld koestert een nieuw idool.

... Trainend in het krachthonk ...

Hein Vergeer: de opvolger van Eric Heiden

Na het turbo-tijdperk van de zesvoudige Olympisch goud winnaar Eric Heiden, was het een beetje stil geworden. De Amerikaan die spotte met de ongeschreven wet, dat een sprinter geen lange afstandrijder is en andersom, had geen kleurrijke opvolger gekregen. Rolf Fall-Larsen, de flegmatische Noor, Hilbert van der Duim, de schlemiel uit Nederland en Thomas Gustafson, de berekende Zweed oogstten weliswaar waardering, maar het post-Heiden tijdperk was toch ook vooral saai. De prestaties waren niet meer grensverleggend en de helden leken te veel op the boy next door.

Toen was daar plotseling, als vanuit het niets komend, begin 1985, Hein Vergeer. Een open knaap met een vlotte babbel, die alles en iedereen aan flarden reed.

1986

Hein Vergeer werd in 1961 geboren in Reeuwijk, Zuid-Holland, en begon op zijn veertiende te schaatsen binnen het kader van de wedstrijdsport. Als lid van de schaats- vereniging de Lekstreek toonde hij talent, maar dat waren er meer. Hij was een wat recalcitrant mannetje aan wie zijn trainers de handen vol hadden. Toen hij op 18-jarige leeftijd werd opgenomen in de Nederlandse jeugdploeg, wees nog niets op de aanwezigheid van buitengewone capaciteiten. Hij deed schaatsen er ook eigenlijk maar bij. Voetballen en tafeltennissen beoefende hij met evenveel plezier. Pas toen hij zich in 1983 alleen èn serieus op de schaatssport richtte, volgde de doorbraak. De gevolgen zijn bekend. Zonder ooit Nederlands kampioen te zijn geweest, werd hij in het Zweedse plaatsje Eskilstune de sterkste van Europa en in Hamar van de wereld. 's-Wereld toppositie had hij in één klap veroverd. Dat is verbazingwekkend en knap en moeilijk. Nog moeilijker zal het voor Vergeer zijn die positie te stabiliseren. Het afgelopen jaar heeft hij de hele publiciteitsgolf over zich heen gekregen. Hij zocht de publiciteit ook zelf en profiteerde, commercieel gezien, optimaal van zijn naams- bekendheid c.q. populariteit. Hij sloot contracten met bedrijven en hield daarbij zijn maatschappelijke carrière goed in de gaten. De "armoede"- sport die schaatsen is, zal Hein Vergeer geen windeieren leggen. Althans indien zijn prestaties daar aanleiding voor blijven geven. Niets is verganlijker dan sportroem en Vergeer lijkt zich dat te realiseren. Tijdens onlangs gehouden wedstrijden in het Zweedse Gothenburg kreeg hij van bondstrainer Henk Gemser zelfs een snelheids- beperking opgelegd.

Na op de 500 meter, de 3000 meter en de 5000 meter de internationale schaatselite belachelijk te hebben gemaakt, moest hij zich op bevel van hoger hand op de zogenaamde schaatsmijl — de 1500 meter — inhouden. Hij deed dat zo opzichtig, dat de concurrentie gegeneerd om de eerste plaats streed. Ook 1986 lijkt een Vergeer-jaar te worden, als de voortekenen niet bedriegen.

TRAINING

De weg naar de schaatstop gaat niet over rozen. Het seizoen duurt slechts drie maanden: december, januari, februari en wordt voorafgegaan door een trainings- periode van zeven maanden. Eén misslag, één oneffenheid op de baan, één griepje kan al die trainings- arbeid tevergeefs doen zijn geweest.

De voorbereidingen op een schaats- seizoen beginnen al in mei. Die eerste trainingen bestaan hoofdzakelijk uit lopen en fietsen, zo'n drie uur per dag. In die maand vinden ook de eerste ploegtrainingen plaats. In de maanden juni en juli wordt het aantal trainingsuren opgevoerd. Het zogeheten skeeleren (dit is een soort rolschaatsen) wordt dan aan het programma toegevoegd, alsmede gericht kracht- training onder leiding van een fysioloog. Wanneer deze eerste belangrijke aanloop is gemaakt, volgt medio augustus een trainingskamp. Vaak is dat een fietskamp in de bergen. Oostenrijk vormt meestal het decor van dit kamp. De schaatsers staan daar om zeven uur op en zitten om half acht op de fiets. Fietsen is voor schaatsers belangrijke trainings- arbeid, omdat het de dijbeen- spieren optimaal ontwikkelt. Die dijbenen zijn de krachtbronnen voor een schaatser om tot een optimale, dat wil zeggen met veel kracht gepaard gaande, afzet te komen.

Pas half oktober gaan de atleten het ijs op. Er wordt in die eerste ijsfase twee uur per dag geschaatst en daarnaast veel en lang op conditie getraind in de duinen en op het strand. De ijstraining wordt in Heerenveen afgesloten. In november staan de pupillen van Henk Gemser drie à vier uur per dag op het ijs. In december beginnen de wedstrijden. De diverse kampioenschappen zijn de gelegenheden, waarop de deelnemers moeten „piekeren", zoals het heet.

Aan het eind van het seizoen volgen de record- races. Wedstrijden die als doel hebben bestaande wereldrecords te verbeteren. De ideale plaats daartoe is de Russische Medeobaan in het hooggelegen Alma Ata. Sinds vele jaren zijn ook de Nederlandse schaatsers dit seizoen weer eens uitgenodigd. Ofschoon een aantal records zeer scherp staat, moet Vergeer met name op de 1500 meter en 5000 meter in staat worden geacht een nog nooit eerder gereden tijd op de klok te krijgen.

CALGARY

Hein Vergeer weet wat-ie wil. Hij wil bijvoorbeeld zijn sportieve prestaties maatschappelijk effectueren. Een wereldkampioen met een redelijke intelligentie en een goede babbel is voor bedrijven als Adidas, Puma e.d. een uitstekende p.r.-man. Vergeer draait zich momenteel bij Nike al warm in dat wereldje en werkt op die manier aan zijn toekomst- na- de- sport. Een wereldkampioen kent de weelde, dat vele deuren zich voor hem openen. Voor een Olympisch kampioen opent de wereld zich. Vergeer realiseert zich dat. Toen Eric Heiden in Lake Placid een gouden sextet bijeen schaatste, stroomden de aanbiedingen bij hem binnen. Heiden was een maand na de Spelen miljonair. Ook dat realiseert Vergeer zich. Hij heeft dan ook maar één doel voor ogen: Calgary 1988. In die in het Candese gedeelte van de Rocky Mountains gelegen wintersport- plaats worden in genoemd jaar de Olympische Winterspelen gehouden. Vergeer is dan 27 jaar oud en in de kracht van zijn sportleven. Hij heeft er zich nooit zo over uitgesproken, maar mensen die hem kennen, zoals Gemser, Van der Duim en zijn ploeggenoot Emiel Hopman, vermoeden dat de eerzuchtige Vergeer een poging wil doen Heidens prestatie te evenaren. Gezien de steeds verder gaande specialisatie per afstand lijkt het een onbegonnen zaak. Dat hij, zich ontwikkelend als tot op heden, een kans heeft op meer dan één gouden medaille, staat buiten kijf. Maar... 1988 is nog ver weg. Over enkele weken, in het weekeinde van 25 en 26 januari, worden in Oslo de Europese kampioenschappen verreden. Dáár kan de belangstellende toeschouwer zien of Hein Vergeer zich ook werkelijk de opvolger van Eric Heiden mag noemen. ●

PIETER KROL

Pontifex Maximus en Pers Maximus

"KARDINAAL VILLOT loopt naar zijn koffer, zich ervan bewust dat alle ogen in de slaapkamer op hem gericht zijn. Hij haalt er het zilveren hamertje uit en komt bij Paulus' lichaam staan. Dan tikt hij Paulus zachtjes met het hamertje op het voorhoofd en stelt met krachtige stem die niemand hem ooit eerder heeft horen gebruiken, een vraag die al eeuwen lang boven het lichaam van de pausen is gesteld: "Giovanni Battista Enrico Antonio Maria, zijt gij dood?" Hij wacht een hele minuut lang op een antwoord. Dan herhaalt hij de handeling en de vraag. Na nog een minuut volvoert hij het ritueel nog een derde maal. Dan keert hij zich om en richt zich tot niemand in het bijzonder: "Paus Paulus is waarlijk dood."

Een citaat uit een Vaticaans keukenmeiden- romannetje? Een Middeleeuwse rite bij een heksenabbath of een scène uit een of ander absurdistisch theaterstuk? Allemaal mis. Het is een citaat uit een boek van Thomas en Witts, getiteld "Pontifex". Gordon Thomas en Max Morgan Witts zijn twee journalisten die al een paar bestsellers op hun naam hebben staan en met dit laatste boek wederom in de hogere regionen van veel gelezen boeken zijn gekomen. De ondertitel van dit boek geeft de handeling binnen het boek weer. Het gaat over het ware verhaal van het denken en doen van de drie laatste leiders van de kerk in deze eeuw. Het begint met de beschrijving van de laatste levensdagen van Paus Paulus VI. Een oude en eenzame paus die bang is voor alles en aan alles twijfelt. Uitvoerig worden zijn sterven en begrafenis beschreven. Ook het conclaaf dat daarop volgen moet, wordt aandachtig gevolgd.

De keuze van het conclaaf wordt Johannes Paulus I, de september-paus. Hem is echter geen lang levenslot beschoren en hij sterft reeds een goede maand na zijn uitverkiezing. Dan wordt Johannes Paulus II gekozen. Hij is de eerste niet- Italiaanse paus sinds eeuwen. Zijn directe niet- Italiaanse voorganger was de Nederlander Adrianus VI die het overigens maar één jaar volhield. Hij stierf reeds een jaar na zijn keuze in 1523. De beide journalisten volgen dan Johannes Paulus tot aan de moordaanslag door Mehmet Ali Agca.

Wat maakt het lezen van een dergelijk boek nu zo aantrekkelijk, want een uitvoerige beschrijving van hoe een paus 's-morgens gewekt wordt en vervolgens samen met zijn privé- secretaris in een van de vele pauselijke kapelletjes de Mis opdraagt, is nu niet bepaald een gegeven voor een bestseller?

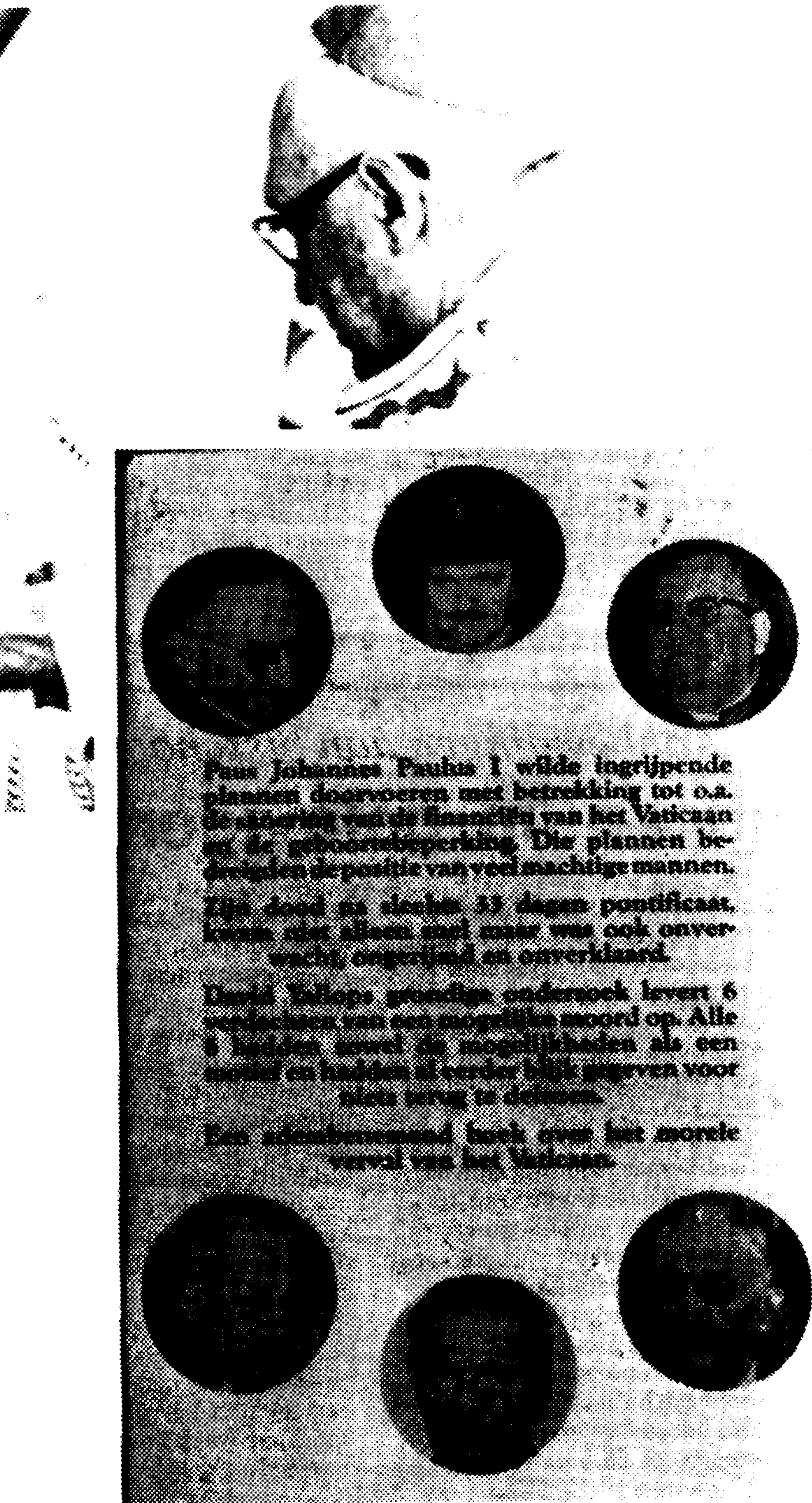
Toch is er een drietal motieven op te sommen die aan deze bestseller ten grondslag liggen. Het eerste is er een van meer algemene aard, terwijl de volgende twee een meer bijzondere aard hebben. Het eerste algemene motief is dat van de nieuwsgierigheid. Alle hooggeplaatsten mogen zich in een nieuwsgierige, soms haast een ziekelijk- nieuwsgierige aandacht verheugen. Er zijn tientallen boulevard- bladen in de omloop die verhalen publiceren over de stropdas van de koning of over de onmogelijke liefde van een filmster.

Ook het Vaticaan mag zich in een dergelijke belangstelling verheugen. Die belangstelling wordt overigens door Rome ook in de hand gewerkt door alles in een diep stilzwijgen te hullen; dat daardoor de nieuwsgierigheidsklieren worden geprikkeld, spreekt haast vanzelf. Het lijkt haast tegenstrijdig met de stilte van het Vaticaan, maar de officieuze informatie- stroom vanuit Rome is geweldig groot. Iedereen kent wel een bisschop in Rome (die anoniem overigens) bereid is informatie te geven. Deze anonieme geruchtenstroom is zo groot en zo chaotisch dat echt en onecht nauwelijks te onderscheiden valt. Voer in overvloed voor de pers.

Een tweede meer bijzondere motief dat het boek tot een bestseller heeft gemaakt, is de onverklaarbare dood van Johannes Paulus I. Op 26 augustus 1978 werd na slechts vier stemmingen Luciani gekozen tot opvolger van Paulus VI. Drieëndertig dagen later trof men vroeg in de morgen het ontzielde lichaam van de paus in zijn bed aan. En toen kwamen de geruchten los. Waarom werd het uur van het sterven van de paus tot driemaal toe gewijzigd? Zijn medicijnen waren plotseling verdwenen, evenals de papieren die hij de avond van te voren had zitten lezen in zijn bed. Waarom werd er geen lijkschouwing verricht bij een zo onverwachte dood en waarom werd er tenslotte wel een onderzoek gelast naar de doodsoorzaak. Echter, pas nadat het lichaam reeds gebalsemd was en de eventuele sporen niet meer te vinden zouden zijn. De zaak escaleerde door de zwijgzaamheid van het Vaticaan. Voer in overvloed voor de pers.

Het derde bijzondere motief dat het boek in de belangstelling heeft doen komen is de moordaanslag op paus Johannes Paulus II. Toen op 13 mei 1982 de paus tijdens een algemene audiëntie op het Sint Pietersplein te Rome door Mehmet Ali Agca zeer ernstig in de maagstreek werd getroffen, kwamen de tongen los. Was die Ali Agca geen oud CIA-agent of tenminste door een CIA-agent opgeleid en later overgelopen naar de KGB? Had hij geen connecties met de grijze wolven uit Turkije en had hij geen verbindingen liggen met de Bulgaarse veiligheids- dienst? Was hij niet in contact getreden met de Russische veiligheids- dienst die hem vervolgens de opdracht tot de moord had gegeven? Rusland zou er immers bij gebaat zijn als een Poolse paus zou sterven voor hij veel kwaad zou kunnen aanrichten. Voer in overvloed voor de pers.

Uit het voorafgaande blijkt al wel dat met een zo groot aantal echte en onechte gegevens een behoorlijke roman te schrijven is. Toegegeven, de beide journalisten hebben in hun boek gepoogd om de roddel en en achterklap te vermijden en zijn daar redelijk wel in geslaagd. Toch blijft er na het lezen een vreemde smaak achter. Ieder die het handelen in het Vaticaan van meer nabij kent, zal spoedig ervaren dat begrippen als democratie en vrijheid van spreken nu niet bepaald Christelijk worden geïnterpreteerd. Machtsverhoudingen binnen de pauselijke staf en curie (pauselijke ministeries) in hun onderlinge relatie en hun gezamenlijke relatie tot de meer wereldlijke politiek spelen een grote rol. Thomas en Witts zijn duidelijk goed geïnformeerd, want men noemt zelfs namen van informanten. Zij geven ons een kijkje in de politieke keuken van het Vaticaan.

Het boek dat slechts één motief behandelt, is het boek van David Yallop dat de nogal uitdagende titel heeft: Gods wil of de Maffia. Hij grijpt alleen de onverklaarbare dood aan van paus Johannes Paulus I. Hij zet in zijn boek alle geruchten rondom de dood van deze paus op een rijtje en verbindt ze vervolgens met de financiële handel en wandel van de banken die geassocieerd zijn met het Vaticaan. De conclusie van Yallop is overduidelijk. Johannes Paulus I is vermoord en de daders zijn bekend. Hij noemt ze bij naam en toenaam. Sommigen, zoals aartsbisschop Paul Marcinkos, zijn nog in leven en bekleden hoge posities binnen en buiten de kerk. Bij het lezen van dit boek komt uiteraard de vraag naar voren of het allemaal wel waar is. Ook al zou er slechts paar punten uit het hele verhaal de toets van de echte kritiek kunnen doorstaan, dan nog zou het teveel van het slechte zijn. Het zou uiteindelijk betekenen dat de macht van de kerk niet in handen ligt van de paus, maar in handen van een kleine groep gewetenloze figuren die de kerk manipuleren en God gebruiken als rechtvaardigings- middel van hun eigen handelen. Het zou al te gemakkelijk zijn om het hele boek van Yallop als een fantasie van de tafel te schuiven. Het spreekwoord zegt toch: "geen rook zonder vuur". In plaats van het zwijgen ertoe te doen, zou Rome beter een radicaal en omvattend onderzoek dienen te gelasten om zo van dit soort escapades verlost te worden, óók al zouden ze verzonnen zijn.

Feit blijft dat David Yallop te populair in zijn schrijven is en dat hij al te gemakkelijk conclusies trekt. Door zelf slordig om te gaan met zijn informanten gaat hij in dezelfde hoek staan als menig boulevard- blad. Wie het leest als een spannende detective die direkt met de werkelijkheid te maken heeft, zal het in één adem uitlezen. Wat echt en wat onecht is dient men dan wel zelf te zeven. ●

JAN W.H. LUIJKX

Lit: G. Thomas, M.M. Witts, Pontifex, Bruna, Utrecht, ISBN 9022953238. 489 blz.
D. Yallop, Gods wil of de maffia?. Van Gennep, Amsterdm ISBN 9060125932 303 blz.

Goed beschouwd

„Mijn verstandskiezen zijn eruit", zei een vriendin.

„Waarom?", vroeg ik quasi geschrokken. „Die kiezen vormden het bewijs van je verstand. In mijn gebit ontbreken ze nog steeds. Hoe vaak heb ik niet moeten horen: 'Waar zit je verstand? Je laat je teveel door je gevoel meeslepen'."

„Mijn verstandskiezen hebben de andere kiezen verdrongen", zuchtte ze.

„Zie je wel!" plaagde ik. „Omdat je verstand boven gevoel hebt laten prevaleren, is het evenwicht tussen die twee nu verstoord."

„Ikzelf ben, door op mijn gevoel af te gaan, mijn hersens gaan gebruiken. Ik heb vanuit mijn gevoel leren denken. Goed beschouwd ben ik nog het beste af." Ik keek haar triomfantelijk aan.

„Proost!", lachte ze.

TJOEMA

Tip Marugg en huppelwater

Maruggs Weekend- pelgrimage (7) tekent in detail de tocht van een persoon langs een tiental kroegen in Willemstad in de nacht van een zaterdag op een zondag (8). Een tocht die elkr weekeinde plaats vindt, waarna de man weer naar huis rijdt, de ganse zondag zijn roes uitslaapt en maandagmorgen weer om acht uur op zijn werk verschijnt. Dit specifieke weekeinde raakt de betreffende persoon — tevens de verteller — op weg naar huis echter met zijn auto in een kuil aan de kant van de weg ver buiten de stad. Onder invloed van alcohol duurt het drie à vier uur voor de man weer verder rijdt en wordt de avond in die tijd opnieuw beleefd, waarbij herinneringen, ontmoetingen en gedachten van die achter hem liggende avond zich vermengen met die van dat moment in de auto aan de kant van de weg. Wanneer de man uiteindelijk zijn wagen weer op gang brengt is de nacht bijna ten einde.

In **Weekendpelgrimage** is het de 'whisky- soda' die een rijke reeks beelden oproept die tesamen een fascinerende indruk geven van de existentiële vragen waarmee de hoofdpersoon worstelt. Het is evenzeer de alcohol die het antwoord geeft en die in belangrijke mate het antwoord is. Mocht uit ander werk van Marugg nog enigszins de suggestie naar voren komen dat er alternatieven zijn - schrijven, sexualiteit en vooral de (zelfgekozen) dood — dan wordt in **Weekend- pelgrimage** de 'competitie' voor goed (d.w.z. elker weekeinde opnieuw voor de daarop volgende week) beslecht in het voordeel van de alcohol.

Overeenkomstig de hoofdpersoon in **In de straten van Tepalka** ontbreekt het de 'ik' in **Weekend- pelgrimage** aan houvast in het leven, aan een duidelijke reden om het leven voort te zetten. In tegenstelling tot de eerstgenoemde roman zijn in **Weekend-pelgrimage** de redenen van dit twijfelen, oplossingen en mogelijkheden veel concreter ingevuld. Het betreft de plaats van deze blanke Curaçaoënaar in zijn snel veranderende samenleving, waarbij eveneens ter discussie staat of er eigenlijk wel een plaats is voor hem.

De ruime aandacht in de roman voor de **vervallen** landhuizen van de blanke plantageheren en hun afstammelingen (waartoe de hoofdpersoon behoort) geeft aan dat de 'shons' de vroegere (betrekkelijk hoge) plaats in de sociale hiërarchie van Curaçao hebben moeten opgeven. Curaçao is een "negereiland" geworden. De hoofdpersoon zoekt aansluiting bij de authentieke Afro- Caribische leefwereld - echter tevergeefs. Anderszijds verafschuwt hij de betreffende groep, met name de jongere generatie, die zonder meer afstand doet van de eigen (eeuwenoude) waarden en normen, gewoontes en gebruiken, en zich overgeeft aan de eisen van de ver-ander(en)de industrialiserende samenleving. Niet alleen de sociale en economische veranderingen in de samenleving ondermijnen de leef- en gedachtenwereld van de hoofdpersoon, maar ook de aantassing van het eiland zelf (waar onder het omhakken van oude bomen, het landschap dat meer en persoon niet alleen met een duidelijk beeld van zijn doelloze leven, maar geeft hem eveneens de nodige steun om twee mogelijke uitwegen te onderzoeken: emigratie en zelfmoord (aan beide is een heel kort hoofdstuk gewijd, vrijwel geheel gesteld in de vragende vorm, resp. hfd. XXII en IX). De aantrekkings- kracht van de zelfgekozen dood is het sterkst en de hoofdpersoon rijdt in een dronken 'gedroomde wereld' dan ook de noordkust af, de woeste zee in. De whisky- soda trekt hem echter ook voorbij het afwegen (en afwijzen) van deze alternatieven naar een kortstondig, gelukzalig moment waarin uitsluitend plaats is voor het gevoel dat het eiland hem en hij het eiland accepteert, en het leven een zin heeft. "Het is een warmte die je de geruststelling geeft dat hoe terloops ook de meeste handelingen in je leven mogen zijn geweest, er toch een dunne, haast onzichtbare draad door het meer verdort door het onttrekken van water aan de grond door de olieraffinaderij).

Behalve dat de hoofdpersoon zich niet meer de sociale plaats van 'shon' kan toeëigenen, dat de "negerwereld" ondoordringbaar blijkt en zienderogen verloedert, kan en wil hij zich niet vereenzelvigen met de europese cultuur van zijn voorouders - waarmee de belangrijkste sociale oriëntatiepunten zijn weggevallen. Jeugdherinneringen tonen bovendien dat ook de potentiële richtlijnen aangereikt door onderwijs en religie, de contacten met leeftijdgenoten en de kennismaking met de sexualiteit van volwassenen, hem reeds jong blijvend in een persoonlijk isolement hadden gedreven.

De 'ik' schrijft overigens zijn vervreemding en het gevoel van ontheemd- zijn niet uitsluitend toe aan anderen, maar evenzeer aan zichzelf, zijn eigen karakter en handelen.

"Ik voel mij mateloos ellendig in de bewustheid van het deel van de aansprakelijkheid die ik draag om de waanzinnig verminkte levenszin." (blz. 115) Een schuldgevoel dat zijn leven nog minder draaglijk maakt.

De drank confronteert de hoofd-verwarde patroon loopt." (blz. 183) Waarna hij naar huis rijdt, die zondag zijn roes zal uitslapen, maandag om 8 uur op zijn werk zal verschijnen om in het volgende weekend opnieuw naar dit hoogstnoodzakelijke, korte moment toe te drinken. Alleen de drank is in staat om de hoofdpersoon de kracht te geven daadwerkelijk te blijven leven.

Het aureool dat Marugg de 'Drank' meegeeft in **Weekend-pelgrimage** (en ander werk) heeft ook die gouden glans in zijn eigen leven. In een gesprek met Hans Vaders laat Marugg daar geen twijfel over bestaan.

"Nu, alcohol is de overtreffendste trap van alles. Als er geen alcohol zou bestaan was het leven niet meer leefbaar. Overigens: het Oude Testament druipt al van de sterke middelen, en dit om de andere bladzijde. Als er geen alcohol zou bestaan dan zou het leven op aarde een absoluut toonbeeld zijn van saaiheid. Ik moet normaal kunnen functioneren tegenover de geestelijk gebrekkigen, tegenover de domme mensen. Alcohol zie ik dan als een wapen. Iemand die nadenkt over het leven, iemand die zijn eigen feilen kent, heeft alcohol nodig."

De 'weekend- pelgrimages' zijn echter niet meer toereikend en Marugg 'wapent' zich dan ook al geruime tijd dagelijks tegen het leven.

Voor een lichamelijk gezond persoon moet de (zelfgekozen) dood het in de ogen van Marugg afleggen tegen de drank. Niets anders steekt de alcohol verder naar de kroon. Het drinken maakt overigens niet alleen het leven als zodanig betrekkelijk draaglijk door het creëren van 'epiphany' -achtige momenten, onder het drinken van voldoende alcohol is het zelfs mogelijk van bepaalde potentiële genoegens, i.c. schrijven en sexualiteit, daadwerkelijk te genieten - zij het onder specifieke voorwaarden.

Deze voorwaarden betreffen dezelfde als die waaronder drank gebruikt dient te worden: bij voorkeur alleen, eventueel samen met een volledig gelijkgezinde en -gestemde medemens, en dit in het beschermende duister van de nacht. De dag "met fel zonlicht" openbaart de onleefbare, fantasieloze (Curaçaose) samenleving waartoe de 'ander' behoort die het genieten van het drinken, het schrijven, de sexualiteit verstoort.

Het drinken verwordt tot een sociale verplichting; de nachtelijke tocht langs de kroegen, bars en nachtclubs in **Weekend- pelgrimage** maakt de hoofdpersoon dan ook alleen (vgl. ook hierboven **In de straten van Tepalka**).

Het geschrevene dient gepubliceerd voor de "goegemeente" die uitsluitend geïnteresseerd is in "stompzinnige", "idiote" stukken "zeer stumperig van stijl" en "vol domme tegenstrijdigheden" (deze kwalificaties zijn van de 'ik' in **Weekend- pelgrimage**). Het door beiden gewenste intieme contact zal worden veroordeeld en de relatie zal bezwijken onder de indruk van de gemeenschap - zoals het in **Weekendpelgrimage** de hoofdpersoon en Altagracia verging (hfd. XX). Of, het intieme contact betekent een verkrachting — de ervaring van de jonge 'ik' wanneer hij door de negerin Ia wordt ingewijd (hfd. X).

Deze onaangename bijverschijnselen laten zich het beste beheersen door zich terug te trekken en het drinken, het schrijven en de sexuele gevoelens zo min mogelijk te delen. Deze levenshouding heeft Marugg zich dan ook aangemeten. ●

AART G. BROEK

NOTEN

1. "De school is zilver, de jeugd is goud" in: J.J. Bade en H.J. Boukema (red.) Skein (Documentaire van het Peter Stuyvesant College). Curaçao. 1966, blz. 51 - 55.

2. Niet lang nadat Marugg in 1947 de militaire dienst verliet kreeg hij een baan bij de P.R. - afdeling van de Shell, waar hij redacteur werd van het blad De Passaat. Hij werkte daar tot aan zijn pensioenering in 1970.

3. Afschuw van licht (Gedichten 1946 - 1951), Rotterdam: Flamboyant / p (Biblioteka Antiyano), 1976. Hieruit komen ter sprake 'Het Feest', oorspronkelijk verschenen in een herdenkings- uitgave van Drukkerij de Curaçaosche Courant, 1952, en 'Twee Kwatrijnen', oorspronkelijk in De Stoep, febr. 1950, blz. 8.

4. In Kristòf, jrg. iv (1977), nr. 1, blz. 1 - 5 verschenen 'ora', 'nubianan di tur diasabra anochi', 'esun q'a yama ayó sin bai', 'no tabatin palabra' en 'den lus enfermiso di luna'; 'De morgen loeit weer aan' in Tirade, jrg. 20 (1976), nrs. 215/6, blz. 327 - 329; 'de lilith', 'pa mira mi isla bashi' en variaties op vier gedichten van Lao Tse verschenen in de vrijdageditie (Ñapa) van de Amigoe, 31 mei 1985, blz. 8 / 9, waarin ook een fragment uit een ongepubliceerde roman van Marugg 'De vernietiging van Zuid-Amerika'.

5. Het zou te veel ruimte in beslag nemen het gedicht geheel of gedeeltelijk te citeren, vandaar dat wordt volstaan met regelverwijzingen. Behalve in Tirade werd het gedicht overigens eveneens opgenomen in Literair Akkoord 20 Amsterdam: Bruna & Zn, 1977.

6. In de straten van Tepalka, Amsterdam: De Bezige Bij, 1967. Er is tot op heden geen herdruk van deze roman verschenen.

7. Weekend- pelgrimage verscheen oorspronkelijk in Antilliaanse Cahiers, Vol. I, nr. 4, Vol. II, nrs. 1/2, febr. 1957. Eerste druk in boekvorm door de Bezige Bij in 1958 (1981-3). In 1975 verscheen de roman ook als Bulkboek, nr. 35.

8. Hoewel de stad en het eiland niet met name worden genoemd vertonen ze in zeer veel opzichten de kenmerken van Willemstad en Curaçao. Uit een verwijzing (op blz. 100) is op te maken dat het betreffende weekend in december 1954 moet zijn.

9. Dit interview verscheen in het dagblad Beurs- en Nieuwsberichten, 21 juni 1979, eveneens in Sticusa- journaal, 1 september 1979.

Walter Mondale: 'De jeugd beleeft de realiteit kennelijk anders'

WALTER MONDALE is nog altijd een druk man. Na vorig jaar november meer dan overtuigend door Ronald Reagan te zijn afgehouden van het presidentschap van de Verenigde Staten nam hij zijn oude beroep weer op en ging de advocatuur in, in Washington. Mondale had het wel gezien in de politiek.

Na het vice- presidentschap onder Jimmy Carter en zijn jaren in het Congres voerde hij strijd om het presidentschap. Eerst de bittere onderlinge strijd met zijn Democratische opponenten Gary Hart en Jesse Jackson en daarna de hopeloze strijd tegen Reagan.

Walter Mondale reist met enige regelmaat naar verre plaatsen om nog eens te vertellen wat hij tot november '84 bijna twee jaar lang meerdere keren per dag had verteld. Het begrotings- tekort in de Verenigde Staten ligt als een tikkende bom onder de wereldeconomie. Daar moet iets aan gebeuren, de Amerikanen zullen meer belasting moeten gaan betalen om de buitenlandse schuldeisers tegemoet te komen.

Zelfverzekerd, minzaam. Een zakenman met de allure van een staatsman, voorzien van helpers die de drukke agenda bewaken, van minuut tot minuut gepland. Toespraak tot de Amerikaanse Kamer van Koophandel. In Amsterdam gesprek met de Nederlandse premier en dan door naar HongKong voor een lezing.

En toch.

Toch is het merkwaardig om in de lobby van een Amsterdams hotel aan een tafeltje te zitten met de man die zo lang de aandacht van de wereld heeft getrokken. Ondanks alle moeite die het kostte om hem tot een gesprek te bewegen. Ondanks het feit dat een van zijn helpers al na de derde vraag de hoed op schoot neemt om aan te geven dat er haast gemaakt moet worden. Mondale knikt zijn metgezel even toe, hij heeft wel even tijd. De Amerikaanse politiek is hard voor zijn verliezers.

KRUISRAKETTEN

„Dat heeft me verschrikkelijk dwars gezeten. Het was een communicatie- probleem. Omdat... kijk, waar ik over sprak was vooral het bouwen aan een toekomst voor de komende generaties, het terugbrengen van het tekort zodat zij onze schulden niet hoeven te betalen, het verbeteren van de handels- balans, investeren in wetenschap en onderwijs zodat deze jonge mensen goed worden uitgerust op competitie. Het beschermen van het milieu zodat hun aarde veilig is, aandringen op eerlijke regels, zodat vrouwen en minderheden volledig deel kunnen uitmaken van een volgende generatie en daar bijdragen aan kunnen leveren. Vooral ook ging het om wapen- beheersing zodat de zaak niet de lucht ingaat".

VERTROUWEN

Mondale: „De jeugd beleefde de realiteit blijkbaar anders. De uitslag van de verkiezing was duidelijk. Ik denk dat de volgende kandidaat, wie dat dan ook zal zijn, een heleboel tijd in de jeugd zal moeten investeren, luisteren, discussiëren, praten, hun vertrouwen weer terug winnen. Ik denk dat elke Democratische kandidaat dat móet doen".

De namen van mogelijke Democratische kandidaten voor de verkiezingen in '88 worden al genoemd. Gary Hart die het Mondale vorig jaar lange tijd lastig maakte met zijn 'nieuwe ideeën'. De naam van de welbespraakte Mario Cuomo, de gouverneur van New York wordt genoemd.

„Neen, het is nog te vroeg om te voorspellen of ik één van die kandidaten zal steunen. Ze moeten eerst maar eens laten zien wat ze te bieden hebben, kijken wie er als beste naar voren komt. Ik hoop alleen voor hen dat dit selectieproces, anders dan bij mij het geval was, ook een keertje ophoudt. Zodat de uiteindelijke kandidaat ook nog de kans krijgt om de partij op één lijn te krijgen, aan het benodigde campagnegeld te komen en zich sterk te maken. Ik heb nooit een kans gehad, het bleef maar koken, tot aan de Conventie toe en dat doet pijn, dat laat littekens na".

GENèVE

Terug naar de hedendaagse politiek. De ontmoeting tussen Reagan en Gorbatsjov in Genève.

De voormalige vice- president daarover: „Ik ben blij dat ze elkaar ontmoet hebben en ik ben blij dat er afspraken zijn gemaakt voor volgende ontmoetingen. Ik ben echter teleurgesteld dat er — zo lijkt het althans — geen vooruitgang is geboekt op het gebied van wapen- beheersing. En dat is toch het belangrijkste probleem van deze tijd. Er is een ontzettend gevaarlijke wapenwedloop op gang.

Ik hoop dat ze zich beiden nu zoveel beter voelen dat ze opgewassen zijn tegen het nemen van enkele belangrijke beslissingen. Zo hoop ik dat ze tijdens de volgende top in 1986 een akkoord over kernwapens voor middellange afstand zullen tekenen, om die zaak in Europa te regelen.

REDELIJK

„Nu ga ik er dus van uit dat de Sovjet-Unie bereid is dat allemaal te doen. Maar laat onze kant dan tenminste die redelijke dingen doen die misschien net dat beetje verschil kunnen maken. Ik geloof ook niet dat de Sovjet-Unie oprecht die bezwaren tegen onderzoek naar Star Wars maakt. Zij doen het, wij doen het, en vooral, ze weten dat het onmogelijk is onderzoek aan de andere kant in de gaten te houden.

Een wapenakkoord dat niet te verifiëren is moet niet gesloten worden. Een overeenkomst met de Sovjet-Unie moet op wantrouwen zijn gebaseerd. Met andere woorden het moeten specifieke, duidelijk te controleren akkoorden zijn. Weet u, Gorbatsjov heeft zich al een paar keer laten ontvallen dat onderzoek naar Star Wars moet worden toegestaan. Dat nemen ze dan natuurlijk weer terug, maar ik geloof dat ze bereid zijn op dat punt toe te geven".

REAGAN

Over Ronald Reagan, is deze veranderd in zijn tweede — en laatste — termijn als president?

Mondale: „Er zijn wat signalen die erop duiden dat hij is veranderd. Vijfentwintig jaar lang trok hij van leer tegen onderhandelingen met de Sovjet-Unie, hij was tegenstander van elke wapenbeheersings- overeenkomst door welke president dan ook gesloten; harde woorden. En dan plotseling een zachtere toon, hij ging met de Sovjet-Unie praten en maakte afspraken voor volgende ontmoetingen. Een verandering ten goede waar ik blij mee ben. Ik mag graag denken dat mijn campagne daar iets mee te maken heeft, maar dat staat hier even los van.

Het lijkt ook of het ministerie van Buitenlandse zaken onder leiding van Shultz steeds professioneler gaat werken, minder ideologisch, meer pragmatisch. Dat zijn duidelijke veranderingen".

Walter Mondale moet gaan, de helper staat al te draaien. Hij neemt vriendelijk afscheid, nagestaard door een hotelgast die het gesprek van enige afstand met grote belangstelling heeft gevolgd. 'Die man met wie u daarnet zat te praten, wie is dat ook al weer? Walter Mondale? Ik dacht al, wat een bekend gezicht'. ●

John Pointdexter: pragmatische havik

JOHON POINDEXTER (43), de nieuwe nationale Amerikaanse veiligheidsadviseur, is ideologisch gezien uit hetzelfde hout gesneden als zijn voorganger Robert McFarlane: een pragmatische havik.

De kernfysicus en marineofficier met 27 dienstjaren was tot voor kort buiten de kleine kring van experts op het gebied van buitenlands beleid en defensie nauwelijks bekend. Dit laatste leek hem ook tevreden te stemmen. Van Poindexter wordt gezegd dat hij de schijnwerpers schuwt en weigert met de pers te praten. Hij zou de media wantrouwen.

Poindexter is rustig en werkt hard, is moeilijk boos te krijgen en houdt zijn mening voor zich, aldus een medewerker die onbekend wil blijven. Hij beschrijft Poindexter als intelligent en voorspelt dat hij mogelijk zeer veel invloed op de president zal krijgen.

ACHILE LAURO

Ondanks zijn passie om op de achtergrond te blijven, was Poindexter kort geleden toch het middelpunt van de belangstelling. McFarlane wees hem aan als de maker van het plan om een Egyptisch verkeersvliegtuig te onderscheppen dat de kapers van het Italiaanse cruiseschip Achille Lauro aan boord had.

In 1955 slaagde Poindexter als beste van de klas aan de Amerikaanse marine- academie. In 1964 haalde hij zijn doctoraal in de kernfysica aan het Instituut voor Technologie in Californië, en tien jaar later werd hij commandant van de kruiser USS England. Hij was medewerker van drie ministers van Marine en was van 1978 tot 1980 weer op zee. Toen werd hij benoemd tot schout-bij- nacht en in mei kreeg hij zijn derde ster die hem tot vice-admiraal maakte. Twee jaar geleden werd Poindexter gepromoveerd van militair assistent van de Nationale Veiligheidsraad tot assistent van McFarlane. John en Linda Poindexter hebben vijf zoons. (Uit Haagsche Courant) ●

Mishandelingen en verwaarlozing nemen toe

Miljoenen kinderen moeten werken om te overleven

Bern — In de hele wereld moeten 145 miljoen kinderen werken om in leven te blijven of om hun families te onderhouden. Kinderarbeid komt zowel in industrie- landen voor als in de ontwikkelings- landen. Vaak moeten ze tot tien uur per dag en zes à zeven dagen per week werken, terwijl ze in aanraking komen met giftige stoffen en in ongezonde ruimten verblijven.

Dit is bekend gemaakt op een forum over de uitbuiting van kinderen dat gedurende drie dagen in Bern gehouden is. Het congres werd georganiseerd door de wereld- gezondheids- organisatie (WHO).

De ongeveer 150 deelnemers uit dertig landen drongen er bij de regeringen op aan een speciaal instituut te vormen dat de belangen van kinderen behartigt. Dit kan de vorm krijgen van een apart ministerie, een ombudsman of een ambtelijke groep. Een Amerikaanse deelnemer aan de conferentie schat dat in de Verenigde Staten jaarlijks tussen 2.000 en 5.000 kinderen als gevolg van uitbuiting en verwaarlozing overlijden. Hij wees er op dat in zijn land per jaar ongeveer 1,1 miljoen gevallen van kinder- mishandeling en -uitbuiting officieel geregistreerd worden, maar schat het feitelijke aantal vier keer zo hoog.

Het seksueel misbruiken van kinderen in de Verenigde Staten neemt toe: van zeven procent in 1983 tot dertien in 1984 naar mogelijk twintig procent in 1984, aldus de Amerikaanse medicus. In Groot- Brittannië worden elk jaar meer dan honderd baby's doodgeslagen, terwijl er nog eens achtduizend verwondingen oplopen als gevolg van mishandeling, zo zei een Britse deskundige.

De conferentie deed de WHO de aanbeveling, de internationale lijst met ziekten, waarop de VN-organisatie doodsoorzaken over de hele wereld bijhoudt, zodanig te wijzigen dat het overlijden of gewond raken als gevolg van een oorlog een aparte plaats krijgt. Een medewerkster van een medisch centrum in Beiroet zei te hopen dat dit „de mensen in de gezondheidszorg zal mobiliseren en politici wakker schudden". Volgens haar zijn in de al tien jaar durende oorlog in Libanon tussen 18.000 en 40.000 kinderen van onder de vijftien jaar omgekomen. (Haagse Courant) ●

Kruiswoordpuzzel

BROKKEN HELEN

Van de lettergrepen: a - a - aan - be - be - ca - ci - con - con - de - de - dem - den - der - des - dent - di - di - di - dif - dub - eel - fi - frac - ge - ge - gram - gram - hof - ke - ke - ken - kend - king - kra - kun - le - lec - len - let - ling - lo - ma - ma - ma - me - me - ment - na - ne - ne - neel - ni - o - ool - pa - pie - pre - pre - pro - prij - qua - ral - re - re - re - ren - ren - ring - rijn - road - schap - se - stan - stan - te - ten - ter - ti - ti - ti - tie - tie - ver - walk - we - zen - zen - kunt u 23 woorden maken van onderstaande betekenis:

1 het meest geschikt
2 bladtin
3 soort gebak
4 meetkundig figuur
5 gedachtengang
6 muziekinstrument
7 verantwoording
8 uitzoeken
9 edelsteen
10 vertrouwelijk
11 geneesmiddelen gebruiken
12 die aanspraak op iets maakt
13 tweemaal zo groot maken
14 schrijver
15 kermisvermaak
16 soort rechtbank
17 openbare mededeling
18 voorbeschikking
19 voorwaardelijk
20 werkplan
21 straalbreking
22 die hetzelfde doel nastreeft
23 levenslucht

Bij juiste oplossing ontstaat op de 3e en 6e rij verticaal een gezegde.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

T. Devis
Seroe Loraweg 140
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z / n, (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
KOOPVAARDYSCHIP
ROOM DRIE TAB R
ARM ODOL LAKS O
AD GLEE ZEGE OF
N HEIR GAGE EDE
 TULE MENU BRES
B TUBE SIAM MUS
AM KORT KAAS RO
LAM LEEK NATO R
SLAK MEID NEON
AIS TIMP ODER P
ME MEES ENAK BY
I HALT VEEG COL
N ORE MINE EEDE
EIKENBLADROLLER
```

Oplossingen moeten ingediend zijn uiterlijk 15 januari 1986 en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

SCHAKEN

door
Geert R. van der Ploeg

NA VEEL BEMOEDIGENDE opmerkingen over mijn artikel over prof. W.R. Boom ga ik nogmaals een partij van iemand anders analyseren. Er was ook een negatieve opmerking bij: Hoe kon ik nou denken dat ik binnen drie jaar wereldkampioen kon worden? Ik hoop dat het voor iedereen duidelijk was dat dit een grap was. Als je op mijn leeftijd nog geen grootmeester bent, kun je (haast) geen wereldkampioen worden. Nu ik dit heb rechtgezet: de partij!

WIT — **ZWART**
N.Nicastia — **D.Pikero**

SV Janwé - SV Capablanca. Bord 7

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 d5xc4
3. Dd1-a4+ ......

Een vreemde zet. Wit offert in het aangenomen Damegambiet de c-pion tijdelijk, want hij wint deze terug. Bijv.: 3. pf3, b5?; 4. e3, a6; 5. a4, Lb7; 6. b3 en Wit wint zijn pion terug (zie ook elk willekeurig openingsboek).

3. ...... Pb8-c6
4. e2-e3 e7-e6
5. Pg1-f3 Lc8-d7
6. Da4xc4 Lf8-b4+
7. Lc1-d2 Df8-e7

Een slimme zet: na 8. Lxb4, Pb4 moet Wit met 9. Pa3 of 9. Kd1 zijn stelling verzwakken.

8. a2-a3 Lb4xd2
9. Pb1xd2 Pg8-f6
10. Ta1-c1 De7-d6
11. Lf1-d3 0-0
12. Dc4-c2 ......

Volgens mij was 12. b4 wel het beste. Wit dreigt de pion door te schuiven en de c-lijn in bezit te nemen. Op 12. e4 volgt (verrassend?) 12. ......, b5! en Wit komt niet verder.

12. ...... h7-h6
13. 0-0 Dd6-d5(?!)

Deze zet van zwart is in feite een uitdaging om e4 te spelen. Waarna Wit 1. meer ruimte en 2. het initiatief heeft.

14. Pd2-e4 Pf6xe4
15. Ld3xe4 Dd5-h5
16. Pf3-d2 f7-f5
17. d4-d5 ......

Eindelijk speelt Wit een zet die hem voordeel kan verschaffen.

17. ...... Pc6-e5
18. Le4-f3? ......

Met deze zet verliest Wit zijn kansen. Wit kon als volgt in het voordeel komen:

18.dxe6 en nu:
1. 18. ...,Lxe6;19.Lxb7 en 20.Dxc7
2. 18. ...,Lb5;19.e7!
A. 19. ...,Lxf1;20.exf8D+,Kxf8;21.Dc5+ en 22.Dxe5
of 20. ...,Txf8;21.Ld5+ en 22.Txf1
B. 18. ...,Tfe8;19.Db3+ en Wit wint.

18. ...... Pe5xf3+
19. Pd2xf3 e6xd5
20. Dc2xc7 Ld7-c6
21. Dc7-g3 Tf8-f6

Nu wit zijn kansen heeft gemist gaat Zwart in de aanval.

22. Pf3-d4 Ta8-f8
23. f2-f4 Tf6-g6
24. Dg3-e1 Tf8-f6
25. Tf1-f3 Lc6-e8?
26. Tc1-c8! Tg6-g4?

Zwart denkt wel erg gemakkelijk zijn probleem te kunnen oplossen.

27. Tf3-h3??? ......

Na zoveel blunders maakt Wit de laatste en grootste: 27. h3!! was genoeg om te winnen bijv.: 27. ..., Th4; 28. Txe8! en na 28. ..., Dxe8; Dxh4 of 28. ..., Kf7 of 28. ..., Tf8 blijft Wit een stuk voor.

27. ...... Dh5xh3
28. De1-d2 Tf6-g6

Slaan kan natuurlijk niet. 29. Txe8+, Kf7; 30. willekeurig, Txg2+ en Wit verliest zijn Dame.

29. g2-g3? Tg4xg3+!
30. h2xg3 Tg6xg3+
31. Kg1-f2 Dh3-h2+
32. Kf2-f1 Tg3-g1+ mat

Een mooie partij om te leren hoe men zichzelf in feite laat verliezen door de kansen niet goed te benutten. Vooral Wit heeft hier wel erg slecht gespeeld. Maar bij het schaken is het meestal zo: wie de laatste blunder maakt, verliest meestal. De volgende keer hoop ik een partij uit het toernooi Kampioen van de kampioenen te behandelen.

Postzegels

IN VERBAND MET de in het vorige artikeltje genoemde Pallas Athene, de godin van de wijsheid en de godin van de schone kunsten, heb ik geprobeerd uit te zoeken op welke postzegels deze schoonste dochter van Zeus nog meer is neergepoot buiten de reeds vermelde Griekse universiteitszegel van 1937.

Berg u! Het begon meteen al met een peperduur exemplaar, dat het gros van de postzegels verzamelende menigte vermoedelijk nooit in levende lijve te aanschouwen krijgt: de $ 9.- krantenzegel uit 1875 van de Verenigde Staten van Noord Amerika. Ik kan er dan nog aan toevoegen, dat dit zegel ook nog eens minstens vier variëteiten rijk is. De druk uit 1875 heeft een gele kleur, terwijl de herdruk van 1879 als oranje te boek staat.

Verder zijn er dan ook nog ongetande exemplaren in omloop, maar daar kleeft een luchtje aan. Die ongetande uitgifte is iets of heel veel buiten de paden der wet geschiedt. Het verhaal, dat de Continental Bank Note Company in 1875 ook nog zo nodig met twee verschillende papiersoorten voor de dag kwam en dat de herdruk van 1879 verzorgd werd door de American Bank Note Company, mag u rustig vergeten; een kniesoor die zich daar op de Antillen druk om maakt.

In 1933 brengt Griekenland

Pallas Athene in beeld op een zegel van 75 drachmen. Met een grote dosis goede wil kan u misschien op dit zegeltje ook nog een slang zien, die zich om het boveneinde van Athene's speer kronkelt. Dat beestje heet hier het symbool van de oneindigheid te zijn. Overigens is mij de bedoeling daarvan verre van duidelijk. Twee jaren later, in 1935, beproeven de Griekse Posterijen opnieuw hun geluk met Pallas Athene. Zij verschijnt nu met haar strijdros Pegasus op een blauwe luchtpostzegel van 7 drachmen.

In dezelfde luchtpostserie komt de gevleugelde Pegasus nogmaals aan bod en wel op de lila- kleurige zegel van 50 drachmen. Pegasus wordt dan echter niet bereden door Athene, maar door een zekere Bellerophon. Deze jongeman had het ongeluk per abuis de Corinthiër Bellerus naar het hiernamaals te zenden. Hij trok er meteen van onder en belandde aan het hof van de koning van Argos. Die was van mening, dat Bellerophon zijn daad met zijn leven moest boeten, maar omdat hij geen zin had zijn eigen vingers daaraan vuil te maken, zond hij de jongen met een Uriasbrief door naar Iobates, de koning van Lycia.

Ook deze monarch wenste zich niet aan zo'n terechtstelling te bezondigen en hij stuurde Bellerophon weg met de opdracht het monster Chimaera een kopje kleiner te maken. Daarbij natuurlijk in stilte hopende, dat de knaap in het gevecht op het veld van eer zou vallen. Pallas Athene, al dat gedraai en gewikkel meer dan moe, leende Bellerophon haar Pegasus en tegen diens gevederde stormkracht legde Chimaera het loodje.

Bellerophon kwam nu in dienst bij Iobates en het einde van het liedje was natuurlijk, dat de koning zijn dochter aan Bellerophon ten huwelijk schonk. In de Wereld van de Postzegel komt de gevleugelde Pegasus herhaaldelijk opdraven bij die landen, die voor expres- bestellingen afzonderlijke postzegels gebruiken. Op 15 mei 1954 zijn de Griekse Posterijen opnieuw aan een Pallas- Athene uitgifte toe bij de vijfde verjaardag van de Noordatlantische Verdrags- organisatie. Deze Navo-uitgifte valt wel in de dagen van een barbaarse geldontwaarding in Griekenland. Een portowaarde van niet minder dan 4.000 drachmen siert deze luchtpostzegel. De bedoeling was 2 ½ miljoen exemplaren van deze zegel in omloop te brengen. Vergeet het maar. Nauwelijks de helft van de oplage werd verkocht. ●

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

INSTRUCTIEVE KALENDER

In het kader van het jaar van de jeugd hebben Fondo Empresarial pa Komunidat (FEK), Fundashon Pro Parque Infantil, Overleg- orgaan Kulturele Samenwerking Ned. Antillen (OKSNA) en Mej. S. Leonora op eendrachtige wijze samengewerkt om een projekt t.b.v. de kinderen van Curaçao van de grond te krijgen.

Het resultaat van deze samenwerking is een kalender die op verschillende plaatsen voor NAf 10.- per stuk verkrijgbaar is en waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor de bouw van een centraal gelegen kinderpark.

De kalenders zijn onder supervisie van mej. Leonora tot stand gekomen en zijn geïllustreerd met tekeningen van traditionele Antilliaanse muziekinstrumenten. De tekeningen hebben een informatief karakter en kunnen tevens gebruikt worden als voorlichtings- materiaal om de jeugd te stimuleren teneinde deze muziek- instrumenten weer te gaan maken en te gebruiken.

Het tot stand komen van de kalenders is verder mogelijk gemaakt door FEK en OKSNA die de financiering voor hun rekening hebben genomen (FEK de drukkosten en OKSNA het honorarium van de kunstenaar).

De opbrengsten van de verkoop van de kalenders komen ten goede aan Fundashon Pro Parque Infantil die hard bezig is met het opzetten van een kinderpark. Deze stichting hoopt op deze wijze de kinderen van de straat te houden en tegelijkertijd hun creativiteit te stimuleren alsmede een gezonde rivaliteit- en socialiseringsproces tot ontwikkeling te brengen.

Het park zal in diverse secties worden ingedeeld. Zo zal een gedeelte worden voorzien van allerlei speelautomaten. Een ander deel van het park zal speciaal worden ingericht voor rolschaatsen en fietsen. Verder zal een theater worden gebouwd waar openlucht koncerten, folkloristische dansen, poppen shows etc. gehouden kunnen worden.

De op harmonieuze wijze samenwerkende participanten van dit projekt hopen van harte dat u dit projekt zult steunen door onder meer een kalender te kopen.

TAMBU

Den nos lenga papiamentu tambú tin diferente nifikashon.

NIFIKASHON:

1. Tambú ta un ritmo básiko di Kòrsou, ku ta wòrdu toká speshalmente dor dje desendientenan di katibu.

2. E baile tambe ta wòrdu yamá tambú.

3. **Nos ta yama e evenemetu sosial kultural** den kua tambú so ta wòrdu toká, kantá i bailá, **tambú.**

4. E instrumènt riba kua e tokadó di tambú ta toka nos ta yama tambú.

Tambú ta un instrumènt ku antes tabata wòrdu toká hopi den nos sosiedat.

Tambú tabata tin diferente nòmber. Por ehèmpel nan tabata yam'é:

a) **barí;**

(Antes tambú tabata wòrdu trahá di barí di klabu, di röm, di biña òf di rabu. Tabata tin karpinté ku por a traha barí akí na Kòrsou).

b) **tobo;**

(Hende bieunan a bisa nos, ku antes e hendenan tabata usa, si nan no tin un barí, un tobo riba lokual nan tabata bati. Antes nan tabata laba paña den un tobo. Ta djaki e nòmber tobo a sali.)

c) **Tambú di sanka.**

(Tambu di sanka ta e nòmber lehítimo di e instrumènt akí. Nan ta yam'é asina dor dje hecho ku ta un banda dje tambú so tabata tin kueru.)

Na fin di aña tin hopi evenementu di tambú na Kòrsou. Den un evenementu asina ta tambú so ta wòrdu toká, kantá i baliá. E instrumèntnan ku tabata wòrdu toká tabata tambú di sanka (e tambú chikí traha di barí), agan of chapi. Antes nan tabata toka tambú i agan. (E agan manera nos a bisa kaba ta un plu kibrá ku ta wòrdu toká ku dos pida heru òf klabu grandi.) Despues nos ta mira ku e agan a disparsé i e chapi a bin na su lugá.

E instrumènt tambú ta konsistí di un barí i un kueru. E kueru mas biaha ta di karné. Nan sa usa kueru di kabritu tambe. E preparashon dje kueru no ta un proseso fásil. Ta tiki hende tin e abilidat di prepará kueru i span un tambú. Promé ku span e tambú mester drecha e barí. Hopi biaha nan ta zag e barí mei-mei hasi'é mas chikitu. Pa hasi e barí mas sólido nan ta pega dos rim di metal. Un ariba, un abou. Despues nan ta muha e kueru i span e riba e barí. Pa por wanta e kueru, nan ta traha dos hupel di palu.

Nan ta usa un taki òf raís di tamarein pa traha e hupel di palu. Tamarein sa saka raís ku ta sali riba tera. Ta esaki nan ta usa. Meskos ku e taki e raís ta dobla bon. Nan sa usa tambe taki di pal'i kalbas.

Kada un dje hupelnan nan ta mara ku kabuya òf waya, kaminda e puntunan ta bin na otro pa nan keda rondó. Un dje hupelnan nan ta lora e kueru rònt di dje i poné riba e tambú. E otro hupel nan ta pone riba e kueru i e promé hupel, i despues nan ta klaba e di dos hupel pe-g'é na e tambú. E klabunan ta wòrdu klabá skeins den e palu. Esakinan tin un funkshon. Ora e tambú baha e tokadó di tambú (tamburero) ta dal e klabunan manda aden ku e kabes dje chapi.

Asina'ki nan ta stèm e tambú. ●

ERIC LA CROES

De kalenders zijn verkrijgbaar bij:

— Mevr. Frida Arendt, Neptunesweg 10, tel. 75074
— mevr. Maritza Isidora, Cederstraat 4, tel. 615541
— mevr. Marisa Rodriques, Dadelweg 1, tel. 614708
— mevr. Gladys van Daal, Gasolinstation Magrietlaan, Emmastad tel. 663466
— mevr. Irene Hooi, Jan Boos 21, tel. 673177
— Kiosco Mei-Mei, Brionplein, Otrabanda
— Boekhandel Salas

CHAPI

Chapi ta un hermèn pa traha den kunuku pa habri tera ora ta planta i tambe pa limpia kurá di kas.

Pa toka chapi. E tokadó di chapi ta tene e chapi den su planta di man, i ta pasa su duim den e buraku. E chapi ta keda sosegá riba su kuater puntanan di dede. Esei kier mèn ku su kuater dedenan ta keda un tiki doblá, pa ora e dal e pida heru riba e chapi, e zonidu keda kla. Segun e ta toka, e por rèk su dedenan o dobla nan pa trese variashon den e zonido produsí.

Tokamentu di chapi ta mustra kompliká i difísil pa deskribí. Ta tres sla ta wòrdu ripití ketu bai tras di otro. Pero den e tres slanan ei tin diferente moveshon. e prome sla ta den sentro dje chapi. Kaba e kuater dedenan ta stot e boka dje chapi manda ariba. E chapi ta bin dal kontra e heru i esaki ta lastra bin dal den garganta dje chapi. E heru ta bolbe dal den sentro dje chapi ets. ets. ●

AGAN

Agan tabata un instrumènt ku nan ta traha di un djente di plu ku a kibra. Un otro nòmber pa agan tabata heru, dor ku su forma tabata brutu i e tabata pisá. Agan tabata e intrumènt pa kómpaña e instrumèntnan tambú i kachu durante fiestanan di kosecha. E tabata wòrdu toká tambe durante kargamentu di piedra pa duna e kargadónan mas animashon pa por hasi e trabou pisá.

Pa toka e agan e tokadó tabata tene e agan na e punta, di moda ku e parti rondó tabata keda drumi riba su brasa. E habrí den su largura tabata keda ariba. Pa protehá su kueru di brasa e tokadó tabata bisti na su pòls un banchi trahá di plachi heru, yamá BARBA, riba kua e agan tabata sosegá durante tokamentu. Ku un pida bara di heru yamá MANGA, e tabata dal e parti rondó dje AGAN rítmikamente. Segun desaroyo di tempu a bin wòrdu reemplasá pa chapi, komo esei ta muchu mas fásil pa manehá. ●

... illustraties van Edwin B. Maria ...

Commentaren uit andere kranten

Jubileum

In de Engelse kranten is aandacht geschonken aan een niet zo opzienbarend jubileum: twintig jaar geleden werd aan het Britse 'Commonwealth' een officiële status gegeven met een secretariaat in Londen. Toen dat werd opgericht, haalde menigeen de schouders er over op, want dat kon toch niet; een statenbond, waarvan zowel de rijkste als de armste landen van de wereld lid zouden zijn met een secretariaat in het vroegere koloniale centrum Londen. Toch lukte het. Vóór 1965 bestond de organisatie weliswaar ook, maar toen vormde de Britse regering zelf het centrale punt en dat vond men wat overdreven. Inmiddels is het secretariaat uitgegroeid tot een goedlopend centrum, dat als diplomatiek contactadres een belangrijke functie vervult.

Het woord 'Gemenebest' heeft in Nederland niet die magische klank die het wel aan de andere zijde van de Noordzee kreeg. Al in de zestiende eeuw werd het in Engeland gebruikt als vertaling van 'Res publica', zaak van de gemeenschap, de uitdrukking die ook is terug te vinden in het woord 'republiek'. In Nederland werd 'publiek' vooral vroeger met 'gemeen' vertaald, bij voorbeeld in de beroemde zin uit Vondels gedicht aan de drost van Muiden en burgemeester van Amsterdam Cornelis Pieterszoon Hooft: 'indien 't gemeen u roept, besorgt het als uw eygen'. Het is ook terug te vinden in de uitdrukking 'gemeen overleg' tussen regering en Staten-Generaal.

De verbondenheid van Engeland met de Gemenebest- landen kwam tot uiting in een van de beroemde oorlogs- toespraken van Churchill — die over de 'Battle of Britain': 'Laten wij ons zo gedragen dat, indien het Britse Rijk en het Gemenebest nog een duizend jaar zullen bestaan, de mensheid dan nog zal zeggen: dit was hun schoonste uur', aldus een veel geciteerde zin. Churchill duidde op een twee-eenheid in het toen nog bestaande koloniale tijdperk: 'British Empire and its Commonwealth'. Inmiddels is dat Empire min of meer verschrompeld, maar het Commonwealth is gebleven, een organisatie van negenenveertig landen, die eigenlijk maar één ding gemeen hebben, namelijk dat ze vroeger onderdeel uitmaakten van het Britse (koloniale) rijk.

In 1984 merkte koningin Elisabeth II in haar Kerstboodschap op dat 'het Commonwealth een van de bemoedigende ontwikkelingen' van na de oorlog is gebleken. Zij had gelijk. Niet álleen uit een oogpunt van allerlei politieke contacten, maar ook vanuit cultureel standpunt gezien. De Britse traditie is in de landen van het Gemenebest niet een voorbijgaand verschijnsel gebleken, maar heeft daar wortel geschoten, zo zeer zelfs dat ze soms beter bestand bleken tegen moderne ontwikkelingen dan in het 'moederland' zelf. We hebben eens een vooraanstand Brits journalist horen zeggen dat iedereen die wil kennis maken met een ouderwetse Britse 'officersmess' of zelfs een club, maar beter naar India kan reizen. Daar heeft men nog respect voor de 'restanten van het Empire'.

Een dergelijke opmerking getuigt van veel zelfspot, maar duidt er tegelijkertijd op dat de mentale invloed van de Britten op hun vroegere koloniën bijzonder groot is geweest en nog altijd is. Londen is voor de landen van het Gemenebest een norm geweest en is dat voor een deel nog. Mede daaraan heeft het Engels zijn rang als wereldtaal ontleend: in menig land van het Gemenebest is het de officiële voertaal geworden, omdat daarmee in een land de interne spanningen tussen diverse talen van de samenstellende delen werden onderdrukt. India is daarvan een voorbeeld.

Nederland heeft het zover niet kunnen brengen. Zijn vroegere koloniale rijk is uiteengevallen en heeft vrijwel elke binding met het vroegere 'moederland' verloren. Aanvankelijk was er de illusie geweest dat er een soort gemenebest zou kunnen ontstaan. De beroemde radiorede van koningin Wilhelmina op de zevende december 1942 uit Londen kondigde een rijksconferentie aan om nieuwe verhoudingen tot stand te brengen tussen de diverse onderdelen van het koninkrijk. In 1922 waren deze onderdelen al in de Grondwet genoemd: Nederland, Nederlands- Indië, Suriname en Curaçao. Die laatste naam stond voor wat tegenwoordig Antillen heet.

In dit verband is het niet zonder ironie dat de expeditie- macht die Nederland na de Tweede Wereldoorlog naar Nederlands- Indië zond en die daar tot actie moest overgaan, aanvankelijk uit een divisie bestond die de naam 'Zeven december' droeg, enerzijds symbool van de oprechte wil aan Nederlandse kant om tot nieuwe verhoudingen te komen met Indonesië, anderzijds van de paternalistische opvatting die eveneens deel uitmaakte van de Nederlandse houding. Toen Indonesië zelfstandig werd, was er in het begin nog sprake van een Unie met Nederland, maar die heeft nooit goed gewerkt en werd in 1956 eenzijdig door Indonesië opgezegd. De houding van Nederland in de kwestie-Nieuw-Guinea bleek voor de machthebbers in Djakarta onverteerbaar.

De verhouding met de west is eigenlijk niet zo veel beter. Met dit rijksdeel werd een koninkrijksstatuut afgesloten, waarna in 1975 Suriname zelfstandig werd. De relatie met deze vroegere kolonie kan men moeilijk rekenen als te behoren tot een 'gemenebest'. Met de Antillen gaat het weliswaar beter, maar daar is het evenmin allemaal even makkelijk. Aruba krijgt zijn status aparte en met Curaçao zijn er moeilijkheden rond de raffinaderij van Shell. Zelfs als deze rijksdelen eenmmaal zelfstandig zijn geworden, is het de vraag of de binding met Nederland niet snel zal afbrokkelen, zoals dat met Suriname — door allerlei overigens onverklaarbare oorzaken — is gebeurd.

Er moest een verschil zijn in de hele benadering van de koloniën door Nederland en Engeland: wij hebben geen kans gezien een Gemenebest tot stand te brengen zoals de Britten dat wel deden in hun Commonwealth. Misschien zit — globaal gesproken — het antwoord op de vraag waar dit verschil in zit, in de hier eerder geciteerde frase uit de toespraak van Winston Chruchill: 'the British Empire and its Commonwealth'. De Britten wilden politieke macht in de wereld uitoefenen en bouwden daarom een imperium. Bij de liquidatie daarvan zagen zij als regel kans goede vrienden te blijven met de landen die tot het imperium behoorden. Nederlanders wilden geen wereldmacht, maar handel drijven. Mogelijk waren ze daardoor politiek minder gevoelig en herkenden ze minder snel de 'winds of change', de winden der verandering, waarnaar de Britse premier Harold Macmillan herhaaldelijk wees. ●

DE KOK

The Morin View

The Readers' Forum

In Memoriam

TUSSEN KERSTMIS en Oudjaar is hoofdredacteur De Kok van onder meer de Haagsche Courant overleden. Van hem is menig hoofdartikel in het recente verleden overgenomen door de Amigoe. Zij waren een voorbeeld van informatie, humaan- kritische instelling en van een grote belezenheid. Over welk onderwerp het hoofdartikel ook handelde, hij tilde het als het ware omhoog uit het grijze gebeuren van elke dag en maakte er een uiterst interessante geschiedenisles van. Zijn belezenheid immers gaf steeds een aparte belichting aan het besproken onderwerp. Daarbij trof ook steeds zijn kritische openheid tegenover het christelijk erfgoed van Europa. Velen zullen zijn commentaren missen. Als een bescheiden eerbetoon aan De Kok, zoals hij steeds zijn bijdragen ondertekende, publiceren wij hierbij een door hem verzorgd commentaar van enige tijd geleden.

V.D.

Engeland en de Unesco

SOMS LIJKT HET er op of Groot-Brittannië onder premier Thatcher eerder een schiereiland aan de oostkust van de Verenigde Staten is dan een staat aan de westpunt van Europa, die de Europese geschiedenis sterk heeft beïnvloed. Die verzuchting komt op, nu de Britten het Amerikaanse voorbeeld hebben gevolgd, door de Unesco — de organisatie van de Verenigde Naties voor onderwijs en cultuur — te verlaten. In het Amerikaanse geval was er afgelopen januari meer dan één reden voor dat uittreden. De Verenigde Staten, sterk geïdeologiseerd onder president Reagan, hadden er genoeg van de grootste contribuant te zijn van een organisatie waarin zij regelmatig voor de rotte vis werden gescholden.

Bovendien hadden zij zich tevergeefs teweer gesteld tegen het eigenmachtig en geldverslindend beheer van de directeur-generaal van de Unesco, de Senegalees M'Bow. Daar kwam nog eens bij dat er in de Unesco al jaren werd gedebatteerd over een 'nieuwe informatie-orde'. Dat had, aangewakkerd door de Sovjet-Unie en overgenomen door veel Derde-Wereldlanden, als voornaamste doel de westerse ideeën over de noodzakelijke persvrijheid te dwarsbomen. Wat de Amerikanen overigens bijzonder stak, was dat er voor zo'n nieuwe informatie-orde wel enig begrip bestond bij invloedrijke westelijke politici. Zij vonden het een gevaar dat er informatie- monopolies zijn ontstaan, bij voorbeeld via grote westelijke persbureaus. Maar daar kan zonder meer tegenover worden gesteld, dat vrijheid van meningsuiting buiten het Westen een uitstervend goed is.

De Nederlandse diplomaat Mourik, die zich als ambassadeur bij de Unesco jarenlang heeft ingespannen voor hervormingen binnen de organisatie, heeft in een rede nog eens geanalyseerd waar het feilen van de zo idealistisch opgezette organisatie Unesco aan te wijten is. Mourik wijst er op, dat onmiddellijk na de oprichting in 1946 de Unesco met haar idealen van beter onderwijs en culturele uitwisseling om meer onderling begrip te kweken in de wereld, in het vaarwater van de koude oorlog kwam. Bovendien verloren de westerse stichters van de organisatie in het dekolonisatie- proces snel de meerderheid. In die situatie werd de macht van de directeur- generaal praktisch onbeperkt en daar plukt men in de afgelopen tien jaar de wrange vruchten van.

Na het uittreden van de Amerikanen — hetgeen betekende dat het budget met een kwart werd besnoeid — heerste er een moment van inkeer bij de Unesco. In de wandelgangen werd afgesproken dat de rijen moesten worden gesloten en dat de macht van de directeur- generaal moest worden beknot. Dat is echter niet gebeurd. Het heeft aan de vaste wil ontbroken om deze uitspraken door daden te doen volgen. M'Bow heeft opdrachten om voor hervorming in zijn gigantische bureaucratie te zorgen eenvoudig gesaboteerd en is er in zijn budget voor de komende jaren gemakshalve van uitgegaan dat Amerika nog wel nabetalingen zal verrichten. Inhoudelijk is er geen sprake van hervorming en de Sovjets hebben eens te meer gehamerd op het aambeeld van de nieuwe informatie-orde.

Is het dus terecht dat de Britten hun dreigement hebben waar gemaakt en opstappen? Schijnbaar wel. Maar er was een andere weg te bewandelen geweest. Het zou beter zijn geweest als het Westen, uitgaande van de hooggestemde idealen van de oorspronkelijke Unesco, nieuwe lijnen had uitgestippeld. De westerse culturele waarden zijn sterk genoeg om een tegen- offensief in te zetten. De kritiek binnen Unesco beperkt zich bovendien niet tot het Westen. Ook onder Aziatische landen waren medestanders te vinden geweest. Tenslotte heeft M'Bow niet het eeuwig leven als directeur- generaal. Nu afhaken is eerder een teken van zwakte dan van kracht.

SOETENHORST

(Uit Haagsche Courant) ●

Christianity and Economics

Courtney Blackman
Governor of the Central Bank

To some of you the association of Economics and Christianity may seem far- fetched and even contradictory. After all Adam Smith, the founding father of economics, emphasised thet through the mystical workings of the market place the selfish decisions of individuals somehow result in benefits for all. Indeed, the basic assumption of economics is that rational individuals in the market place will always pursue their own self- interest. The economic man of academic literature is a most unchristian character.

Milton Friedman, a Nobel Laureate in Economics, argues that managers of economic enterprises should be guided entirely by the profit- motive in their decisions and should never allow considerations of social responsibility to enter into their calculations. I regret to say that the elevation of the market to the position of honour in economic studies is most widespread among Western Economists. If we were to believe the economists of the major international institutions, all will be well if we place our trust in the operations of the market.

My first reaction to expressions of skepticism about the appropriateness of my topic would be to point out that Jesus Christ himself was not indifferent to the concerns of economics - the allocation of scarce resources towards the satisfaction of human needs. You will recall that he once multiplied a few loaves and small fishes into a sumptuous meal for the multitude. On a visit to Israel in 1979 my wife and I were privileged to visit Cana, where he turned water into very fine wine, and we looked over the waters of the Sea of Galilee where he once instructed his disciples to cast their nets on the far side of the vessel for a record catch of fish.

But there is a more cogent reason why Christianity must be associated with Economics. Economists, like other social scientists, exert a considerable influence over political, social and even cultural matters in society, with far reaching implications for the welfare of us all. Kenneth Boulding, a great economist, who is also a devout Christian, warns:

In the sciences knowledge inevitably leads to power and power is of itself neutral - it can be used for evil just as for good ... But whereas the natural sciences lead mainly to power over nature, the social sciences lead directly to power over man [1].

It is therefore incumbent on Christians, who are aslo economists, to direct the use of their knowledge towards the liberation rather than the enslavement of man.

Indeed, the witness of Christian economists is all the more imperative in view of the current trend towards the deification of the market - trenchantly described by my friend, the late Fritz Schumacher, as the "institutionalisation of individualism and non-responsibility"[2]. Critical aspects of economics which may elude secular economists are quickly grasped by economists who are Christians. The secular economist focuses on quantities of goods and services and neglects the qualitative aspects of human existence. For him unemployment is a statistic, and does not conjure up images of human suffering and despair. Schumacher, himself a devout Christian, is most eloquent on this point. In his view the obsession of modern economists with the quantitative has acted as "a most effective barrier against the understanding of pressing problems like environmental protection, population growth and urban ills." I quote him further:

The great majority of economists is still pursuing the absurd ideal of making their "science" as scientific and precise as physics, as if there was no qualitative difference between mindless atoms and men made in the image of God [3].

The more I study economics the more fascinated I become by the increasing tendency for sound economic policy to conform with the principles of Christianity. Put another way, the development of welfare economics, if not of theoretical economics, appears to be teleological, that is, moving along some predetermined path towards some inevitable conclusion. Christian economists are quite comfortable with this phenomenon. They have faith that, in spite of all the terrible ills which plague mankind, the Holy Spirit still hovers over us, ensuring that God's purpose for man will be fulfilled. Presumably it was this same Holy Spirit which prevented the atomic bomb from being first discovered by the Nazi regime.

How can we recognise the hand of God in the teleological process I have described? On one thing all Christians are agreed, namely that the greatest of Christian virtues is love. In his interpretation of Christian philosophy, Karl Jaspers writes "God's love of man and man's love of his neighbour are inseperable. Only insofar as we love can we know God's love" [4]. Love, when considered in a social context, connotes equal concern for the welfare of others as for ourselves.

Advances in telecommunications, aeronautics and electronics are rapidly creating the global village first prophesied by Marshall McCluhan. Human relationships have now become so interdependent that the welfare of our neighbours is intimately bound up with our own. Love for one's neighbour is no longer a matter of altruism but a matter of necessity. And we have more neighbours than ever before! The Economics of Milton Friedman, with its emphasis on individualism and non- responsibility, will appear increasingly irrelevant to practical policy- makers.

Let me give you a few instances where sound economic policy validates Christian faith. The 1920's were years of rising prosperity in the U.S.A. The stock market rose to dizzying heights with few setbacks until October 1929 when it crashed, precipitating the Great Depression of the 1930's. By 1933 GNP in the U.S.A. had declined by one- third and 13 million Americans or one quarter of the labour force was out of work. It was not until the Second World War that things really picked up again.

In enumerating the causes of the Great Crash John Kenneth Galbraith placed bad distribution of income at the top of his list [5]. In 1929 five percent of the U.S. population with the highest incomes received one- third of all income. Most of this income came in the form of interest, dividends and rent. With this highly unequal income distribution economic growth depended on a high level of investment or a high level of luxury spending. But there is limit to either the quantity of luxury or non- luxury goods the few rich could buy.

(continued on page 16)

Het nulde hoofdstuk van de Antilliaanse literatuur

(vervolg van pag. 11)

Daar zo veel nuts uit voort had kunnen vloeyen,
Verflaauwt thans weer, is schier als uitgedooft;
Of schynt een misgeboorte uit te broeyen.
...
Het schynt ons toe dat hier de bitse nyd,
Die doorgaans 't goede in andren tragt te laken,
In 't duister woelt en listig van beleid,
Dit nuttig werk als noodloos zoekt te wraken.
...
Maar gy die zo welmenend ondernaamt,
...
Laat U door niets verhindren of beletten;
...
Dan zult gy 't eind nog van uw arbeid zien;
Dan zal 't gemeen uw liede werken pryzen;
En hy die U nu hinderd zal misschien,
Dan met U zyn, U tog zyn hulp bewyzen."

(27 september 1917)

Veel activiteiten schijnt de Maatschappij niet ontplooid te hebben. Er werd een prijsvraag uitgeschreven waarop geen enkele inzending kwam; in 1820 werden twee redders van drenkelingen door de Maatschappij gehuldigd, waarover de krant uitvoerig mededeling doet. Ze drukt de 'aanspraak' bij de huldiging door secretaris J.M. van Eps tot A.G- .Rampelenberg en L. Nieuwstraten af, terwijl die op hun beurt een 'dankbekentenis' daarvoor aan de secretaris overhandigen. „Het volgend daartoe vervaardigde lied, werd als toen door eenige beminnaars der toonkunst gezongen", beluisterd door een "talrijke schaar" die "deze plegtigheid bijwoonde." Het lied telt drie octaven; ik citeer het begin:

"Wien Neerlandsch bloed in de aders vloeit,
Wie gaarne deugd beloond;
Wiens hart, van zuivre vreugde gloeit;
als 't weldoen word bekroond;
O! die verhef met ons zyn stem,
Hy zing, verheugd en bly,
De lof der menschen redders, en
De roem der Maatschappy."

(7 oktober 1820)

Op achttien april 1818 dicht Philantrope een lang lofdicht van tien sextetten op de Maatschappij, waaruit het volgende:

"Triumf! ik zie voldaan myn wenschen,
De Maatschappy tot heil der menschen,
Tot daadlyk nut van 't algemeen,
Is ook hier gesticht, heeft volkomen
In werking een begin genomen
Haar leden komen 's maands bijeen.
...
O gy bewoners van dit eiland,
De maatschappij tragt naar uw welstand
Zy poogt ten algemeenen nut.
Niets zal haar waakzaam oog ontvlugten
Weldra biedt ze U haar schoone vruchten
Die ze uit de reinste bronnen put.
...
Zeer veel ontbreekt hier aan verlichting;
Beleidzaamheid in deez' verrichting,
Verzacht, misschien, de onwetendheid;
Maar onze vaart is onbestendig,
De Landbouw, handel kwynt ellendig;
En geld en neering schaarsch verspreid.
...
Dat tot het doel roemwaarde mannen,
Uw aandagt steeds zy ingespannen,
Dit hoopt myn zangnimf van uw deugd,
Laat, daar ze u dit komt voor te dragen,
Haar flaauwen toon u niet mishagen,
Het heil des volks was steeds haar vreugd."

(18 april 1818)

Uit de prijsvraag en de gedichten blijkt wel dat het zeer 'moederlandsch' toeging in het Curaçaos Departement van de Maatschappij. Maar terug naar onze schoolmeester Van Paddenburgh. Zijn hoogdravend lied ter gelegenheid van 'het ophysen' van de Nederlandse vlag vond in zijn tijd en later nog veel waardering; zijn korte gedicht tegen Perovano stelt niets voor. Een vrije bewerking van een gedicht uit een Jamaicaanse krant, "Aan de drukpers", is zeer gezwollen van toon. Ik citeer van de zeven strofen de eerste en voorlaatste:

"Heil heerlyk werktuig, voor wiens vreesselyk vermogen,
De stoutste dwing'land beeft.
En vreest, dat zijn lauwrier verflens voor elk gezicht;
Wen LAURENS kunst naar waarheid voor elks oogen
Aan 't nageslacht een schandzuil sticht,
Waar hy tot vloek zyns naams herleeft.
...
Zyn naam is heilig! en door negen zanggodinnen
Gegriffeld voor altoos!
De vryheid roept zyn naam, als haar bescherm God aan;
De deugd, de waarheid, d'eer, zie daar zyn halsvriendinnen;
O Kunst uw roem is talleloos,
't Heelal bidt uwen invloed aan."

Van Paddenburgh sterft op Curaçao in 1824. "Zijn inboedel werd insolvent verklaard. De raad van politie besloot toen zijn 14-jarige dochter, die zich in zeer slechte handen bevond, naar Holland te zenden." ●

WIM RUTGERS

Christianity and Economics

(continued from page 15)

Since the numerous poor had so little spending power, the factories in which the few rich had invested were soon producing more luxury goods than the few rich needed and more non- luxury goods than the numerous poor were able to pay for.

The New Deal Legislation of President Franklin Delano Roosevelt was calculated to increase the spending power of the indigent and unemployed. Trade unionism was also encouraged to raise the wages of workers. In this way the total demand for goods was increased and national income and employment levels raised. The elaborate social security systems in North America and Western Europe are not exercises in philanthropy but important elements of economic stabilisation policy. They are also excellent examples of the coincidence of good economic policy and social love.

Another case in point is the area of education. Until relatively recent times education was regarded as a privilege to be enjoyed only by the upper classes of society. The education of women was considered superfluous and acceptable only when viewed as ornamental. Education of the poor was seen as unnecessary and the efforts of missionaries to educate slaves in the Caribbean was regarded as downright subversive, if not treasonous.

In the 1960's Theodore Schultz carried out research studies which would later earn him the Nobel Prize in Economics. He showed conclusively that investment in education and training, what he called "human capital", yielded higher economic returns to individuals, enterprises and society as a whole than investment in physical plant. Management studies in recent years have also shown up the importance of the human factor. They have shown that when workers are freed from soul- destroying routines and allowed to participate in the decisions related to the goods they are producing, both morale and productivity are considerably enhanced.

Far from being an exercise in philanthropy education has become an economic necessity. Indeed, illiterate citizens are a dangerous threat to the health of any society. Not only is their productivity low, but their ignorance breeds a variety of social ills. Show me a country with a low literacy rate and I will show you a country trapped in abject poverty and sunk in social and political despair.

A relatively new concern of economic policy is ecology. In the two hundred years of the industrial era, man has consumed more ores and fossil fuels than in the rest of his history. The rate at which we consumed these natural resources was determined solely by the demands of the marketplace. In the process we have denuded the earth of vast woodlands, scarred the countryside with worked out mines and slag, polluted countless rivers, killed a number of lakes, sent many species into oblivion, including tribes like the Arawaks and the Caribs, and threatened others with extinction. It was as if man had consciously declared war on Nature, not seeing himself as a part of that said creation which the Creator with pleasure declared on the sixth day to be very good.

Christian economists, like Schumacher, have long been incensed by man's failure to treat his natural environment as a gift from God to be conserved and passed on to future generations in as good condition as possible. The recent oil crisis have shocked economic policy- makers into the recognition that energy is scarce. Others have also realised that polluted and toxic wastes increase health- care costs and that polluted rivers do not yield fish or supply drinking water.

This reception of the need for conservation is still not as widespread as it should be, but it is probably true to say that the tide has turned. In recent years conservationist legislation has proliferated and far- reaching anti- pollution measures have been taken.

Motor cars are now equipped with anti- pollution devices, and lead is gradually being phased out of use in gasoline. Tough legislation against the dumping of toxic waste in rivers and streams has gone into force and the results have begun to show. On my last visit to England Londoners told me with great pride that fish had re- appeared in the Thames after decades. Threatened species are increasingly protected in an attempt to reverse the indiscriminate slaughter of the past. Brave men risk their lives in protest against nuclear test explosions. At last industrialised man is beginning to agree with God that His creation is very good.

The area of civil and human rights is my last example of the coincidence of virtue and necessity in economic policy. A consequence of the age of high technology into which we are moving is the increased fragility of our economic systems - our software, if you will.

By software I mean the procedures and systems which we use to carry out our economic tasks. This software is more and more sustained by sophisticated telecommunications and computerised equipment which makes it increasingly vulnerable to sabotage by dissidents in the society. Consider the havoc which two or three hijackers may cause, or the inconvenience resulting from the sabotage by one or two men of a computer installation or a power plant!

Up to ten or twenty years ago rapid economic growth was possible even in countries with the most atrocious civil and human rights record. Today there is a high correlation between the deteriorating quality of human and civil rights and rapid economic decline.

Social injustice eventually spawns revolution; revolution procedures social and economic disruptions, frequently leading to the flight of financial and human capital; this, in turn, precipitates economic decline.

Argentina is an excellent case in point. Before the Second World War, Argentina was the second wealthiest nation in the New World. Today its per capita GDP is half that of Barbados. It is not surprising that President Alfonsin has placed such great emphasis on the restoration of human and civil rights. The events unfolding in South Africa further strengthens the point which I am trying to make. Christian practice has now become an important pillar of economic policy. As the Psalmist David sang, "Unless the Lord build the City, they labour but in vain that build it".

There is no absolute defence against dissent, some of which may very well be irrational. But we may observe that dissident is most virulent in societies with a poor record of civil and human [redacted]. The only defence against [redacted] is to remove the injustice which provokes righteous anger and to include aggrieved citizens into the purposes of society so that they too come to share our rights, privileges and obligations. Put simply, the only defence against dissent is love.

I have argued that sound economic policy in successful societies has reflected progressive concern for the economically disadvantaged, increasing recognition of the human factor in economic development and in management, rising regard for ecological issues, and an enhanced respect for human and civil rights. But state programs to help the disadvantaged and the alienated - social love, if you will - is no substitute for the human love which Christians as individuals are called upon to show for their neighbours. Social love is necessarily impersonal; indeed, it may sometimes appear degrading to beneficiaries.

An unemployed worker receives his weekly cheque from a bored clerk after several hours wait in a queue; an unmarried mother qualifies for welfare assistance after a thorough investigation of her financial status.

At any rate, the alienation of minorities in society stems frequently from emotional insecurity, induced by the denial of human love rather than from the lack of material goods. Human love has to be given by one individual to another. The State may provide housing and money for the disadvantaged but it cannot force parents to love their children, spouses to love each other, and anyone of us to love his neighbour as himself. In short, the best international economic policies may fail unless Christians like those who populate Y.M.C.A.'s throughout the world continue their most valuable work.

[1] Kenneth Boulding, **Beyond Economics,** Ann Arbor, The University of Michigan Press, p. 195.

[2] Fritz Schumacher, **Small is Beatiful,** New York, Harper and Row, p. 44.

[3] Fritz Schumacher, **Small is Beatiful,** New York, Harper and Row, p. 49.

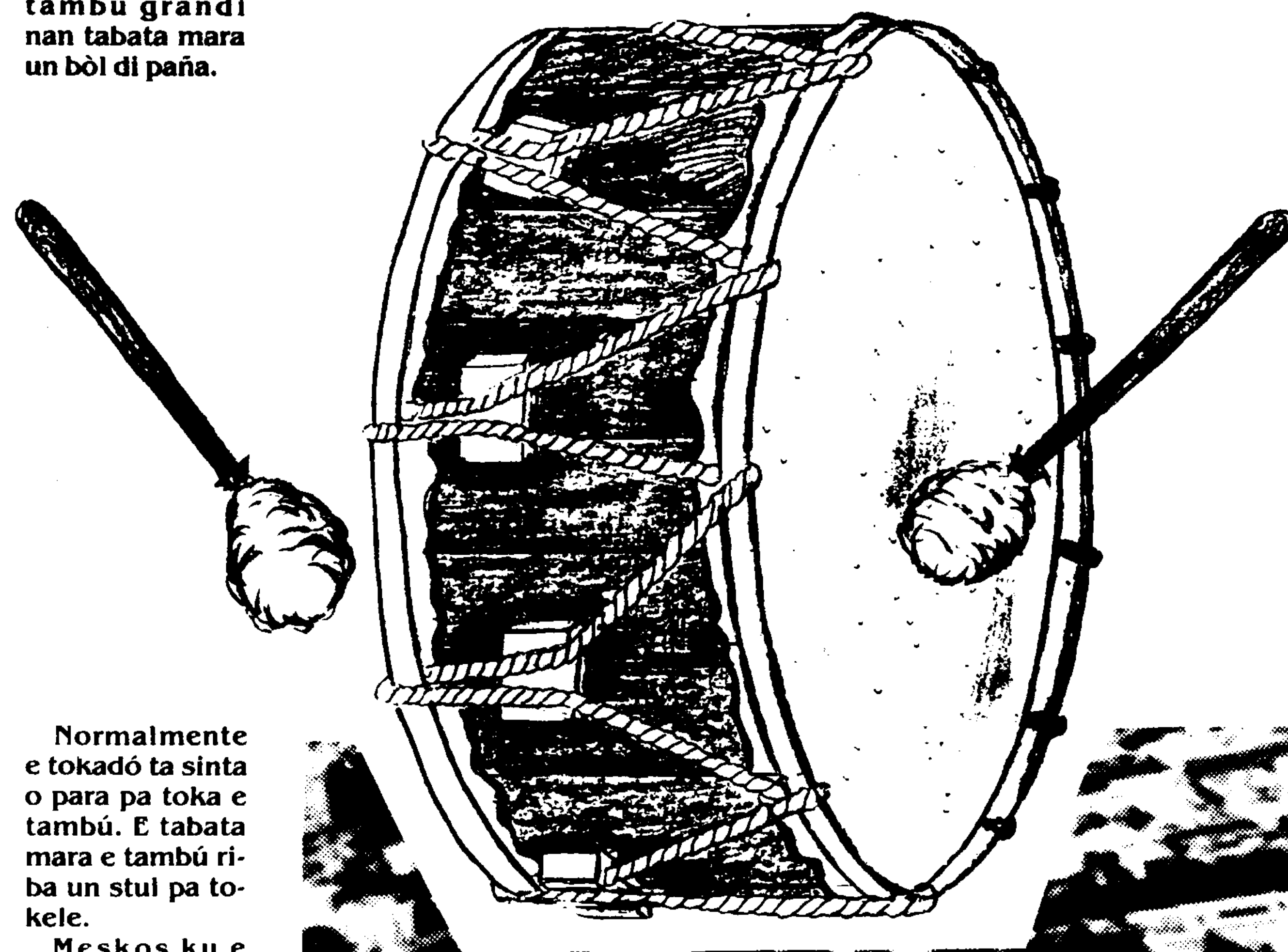
[4] Karl Jaspers, **Socrates, Buddha, Confucius, Jesus** - from **The Great Philosophers,** Vol. 1, New York, Harcourt Brace Jovanovich, 1962, p. 68.

[5] John Kenneth Galbraith, **The Great Crash,** 1929, Boston, Houghton, Mifflin Company, Sentry Edition, 1961, p. 182.

ÑAPA AMIGOE Weekend Bijlage
VRIJDAG 10 JANUARI 1986

TAMBU GRANDI VOOR 1986

Tambú grandi tin kueru tur dos banda. Na e puntanan dje palunan pa toka e tambú grandi nan tabata mara un bòl di paña.

DE TROM VOOR 1986 HEEFT GESLAGEN. DE ILLUSTRATIE, HIER OP DEZE PAGINA, KRIJGT VERDERE TOELICHTING OP PAGINA 3: EEN KALENDER VERKOOP WAARVAN DE OPBRENGST BESTEMD IS VOOR DE BOUW VAN EEN KINDERPARK. OP PAGINA 4 TREFT U DE AANVULLING AAN VAN EEN ARTIKEL VAN AART G. BROEK DAT IN DE KERSTKRANT NIET VOLLEDIG WAS AFGEDRUKT: TIP MARUGG EN HUPPELWATER.

OP PAGINA 5 AANDACHT VOOR TWEE INTERNATIONALE BESTELLERS OVER HET ROME VAN DE LAATSTE DRIE PAUSEN, TERWIJL U OP PAGINA 12 INFORMATIE AANTREFT OVER HET ERIC HEIDEN- ACHTIGE SCHAATSFENOMEEN HEIN VERGEER.

DE MIDDENPAGINA'S GAAN DIT KEER OVER HET MILIEU: ONDERWIJSMAN EN MILIEU DESKUNDIGE JOHAN VAN EENENNAAM GEEFT - IN WAT MEN RUSTIG EEN 'CRI DU COEUR' MAG NOEMEN AAN HOE BELANGRIJK HET IS DAT MENSEN OPGEVOED WORDEN IN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE WERELD WAAROP ZIJ LEVEN. OP DE OVERIGE PAGINA'S STAAN DAN WEER DE BEKENDE RUBRIEKEN.

DE REDACTIE VAN ÑAPA SPREEKT DE HOOP UIT DAT DEZE TOEGIFT VAN AMIGOE U OOK DIT JAAR WEER ENIG LEESGENOEGEN ZAL VERSCHAFFEN.

Normalmente e tokadó ta sinta o para pa toka e tambú. E tabata mara e tambú riba un stul pa tokele.

Meskos ku e "tambú di aña", e tambú grandi tabata wòrdu trahá di palu di barí, pero den e kaso akí, tabata un barí muchu mas grandi i na tur dos banda nan tabata rèk un kueru di karné.

Pa rèk e kueru steif o sea pa stèm e tambú grandi tabata span kabuya zigzag den e rantnan. I ku klòshi pasá bou di e kabuyanan tabata rèk e tambú segun deseo. E klòshinan ta trahá di palu i nan tabata wòrdu yamá tortola.

E tortola pues ta drumi lòs pero segun ku pusha e tortola mas den sentro, e ta steif e kabuyanan i e kabuyanan ta hala e rantnan i asina e kueru ta bira mas steif (mira blachi 3).

